

Årsredovisning

Region Halland
2019

Innehåll

4 Hållbar framgång

6 Omvärldsperspektiv

8 Sammanfattning

12 Mål och budget 2019

13 Regional tillväxt och utveckling

13 Årets fokusområden

13 • Hög attraktivitet

14 • Stark konkurrenskraft

15 • Fler i arbete

16 Kultur och skola

17 Hälso- och sjukvård

17 Årets fokusområden

17 • Möta fler behov nära patienten

19 • Sammanhållen vård

20 • Kunskapsstyrning – hjärtsjukvård

21 • Digitalisering

22 Tillgänglighet

24 Produktion och verksamhet

25 Kvalitet

28 Region Halland som arbetsgivare

28 Årets fokusområden

28 • Utveckla nya former för regionens kompetensutveckling

28 • Följa en tydlig och transparent process för rekrytering och tillsättning av chefer på alla nivåer

30 Ekonomi

30 Årets fokusområde

30 • Minska kostnadsutvecklingstakten för att möjliggöra en långsiktigt god ekonomisk hushållning

32 Förvaltningsberättelse

32 Översikt över verksamhetens utveckling

33 Händelser av väsentlig betydelse

34 Styrning och uppföljning av den regionala verksamheten

34 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

42 Balanskravsresultat

43 Väsentliga personalförhållanden

44 Förväntad utveckling

45 Den regionala koncernen

50 Finansiella rapporter

50 Resultaträkning

51 Balansräkning

52 Kassaflödesanalys

53 Noter och tilläggsupplysningar

70 Driftredovisning

76 Investeringsredovisning

80 Verksamhetsmått

81 Miljöredovisning 2019

84 Revisionsberättelse för år 2019

Hållbar framgång

Foto: Region Halland

Mikaela Waltersson (M)
Regionstyrelsens ordförande

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Ett händelserikt, lärorikt och positivt 2019 är nu till ända och vi kan blicka tillbaka på ett år då nämnder och förvaltningar har bidragit till fina resultat och en ekonomi i balans. Det är också ett år då det har blivit tydligt vad vi ser som framgångsrika arbetssätt och hur stor betydelse Hallands arbete tillsammans med och genom andra har.

Halland växer och mår bra vilket i sin tur borgar för en god välfärd. En viktig framgångsfaktor för goda resultat tror vi är att ha en tydlig gemensam riktning framåt i vad vi behöver åstadkomma för Halland, och att vi fortsätter göra mer av det som visat sig stämma med den riktningen. Vi kan också konstatera att närmare dialoger, samsyn, realistiska budgetar och stort handlingsutrymme inom respektive verksamhetsområde är en del av ett hållbart och framgångsrikt arbetssätt. Mer medel än förväntat hjälpte oss till ett bättre ekonomiskt resultat än prognostiserat, men vår målsättning är att fortsätta bygga ett robust Halland som går bra - med eller utan extra tillskott.

Verksamheterna har kunnat jobba med att sänka kostnadsökningstakten samtidigt som vi toppar många nationella vårdkvalitetsmätningar. I Region Halland strävar vi hela tiden högre än att nå de nationellt satta målen och på det viset kan vi vara ett gott exempel i Sverige och både bidra till Sveriges utveckling och hallänningarnas välmående. Våra medarbetare kan vara riktigt stolta över sitt arbete och över att de idag jobbar i Sveriges bästa hälso- och sjukvård!

Vi behöver jobba med daglig verksamhetsutveckling parallellt med innovation och forskning. Vårt arbete tillsammans inom hälsoteknikcentrum Halland (HCH) som samlar kunskap och kompetens från Högskolan i Halmstad, Region Halland, näringslivet och alla halländska kommuner, har under året blivit internationellt uppmärksammat.

Kollektivtrafik och fiber vidgar arbetsmarknaden och bidrar till att Halland är en attraktiv region att leva, arbeta och bo i. Arbetet med infrastrukturfrågor har framförallt varit

koncentrerat till planeringsarbete samt utveckling av järnvägstrafiken och fiber till fler. Halland som en attraktiv plats med en fungerande hälso- och sjukvård för den som bor eller är på besök här är ett område där samarbetet inom ramen för samverkansarenor är avgörande. En omställning till ett fossilfritt samhälle med minskad negativ miljöpåverkan är kopplad till bland annat kollektivtrafik och också nödvändig att fortsätta göra i bred samverkan.

Årsredovisningen berättar att vi nu går in i 2020 med en bra grund att stå på för att möta de utmaningar vi står inför. Utmaningar som till stor del handlar om att ställa om hälso- och sjukvården utifrån behov och krav, kompetensbrist och digitala möjligheter. Samtidigt som vi har en tydlig riktning, behöver vi också ha flexibilitet för att kunna göra justeringar där vi inte nått hela vägen fram. Trots att kvinnor i Halland är mindre stressade och jobbar heltid i större utsträckning än i andra regioner, så behöver vi fortsatt jobba för att åtgärda löneskillnaderna mellan Hallands män och kvinnor. Det är viktigt att ta tillvara de lärdomar vi fått till oss i analys och kunskapsunderlaget ”Från Vaggan till graven” och de insatser som görs inom ramen för vårt engagemang i modellregionerna. Vi behöver också förbättra arbetet med att möta behoven hos barn- och ungdomar som lider av psykisk ohälsa samt öka tillgängligheten till den nära vården via till exempel vårdcentraler eller digitala lösningar.

Ett viktigt arbete som har gjorts under året och som också kommer att präglade 2020, är arbetet med en ny regional utvecklingsstrategi. 2035 har vi en ny bästa livsplats och vad den ska bestå av tar vi fram tillsammans.

Omvärldsperspektiv

En svagare samhällsekonomi

Sverige går under 2020 in i en mild lågkonjunktur vilken kommer att fortsätta under 2021 skriver Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, i Ekonomirapporten, oktober 2019. SKR:s prognoser har sedan december 2017 utgått från att högkonjunkturen skulle kulminera 2018 och följas av vikande sysselsättning någon gång under 2019 och 2020. Sysselsättningsstatistik och andra indikatorer har under hösten visat på att konjunkturen mattas av. SKR prognostiserar att BNP ökar med strax över en procent för åren 2019 och 2020 samt att arbetslösheten stiger till drygt sju procent, trots att arbetskraftsdeltagandet sjunker något.

Sverige har de senaste åren gynnats av stark export, bland annat tack vare den svaga svenska kronan. Men under hösten har världskonjunkturen börjat vika på grund av den osäkerhet som råder kring bland annat Brexit och handelskrig. Detta drabbar i särskilt hög grad den svenska exportmarknaden, vilket innebär att tillväxten inte har samma förutsättningar att få ett positivt stöd från exporten. Det svenska resursutnyttjandet faller därför under 2020 och arbetsmarknaden försvagas, med vikande sysselsättning och stigande arbetslöshet. Sammantaget förutses några år av svag arbetsmarknadskonjunktur, liksom svag tillväxt för det kommunala skatteunderlaget.

Befolkningsutveckling

Den befolkningstillväxt som sker i riket beror till största del på den positiva nettoinvandringen, men även ett positivt födelsenetto är en bidragande orsak, om än i mindre utsträckning. Statistiska Centralbyråns senaste prognos pekar på att Sveriges befolkning kommer att ha ökat från dagens 10,3 miljoner invånare till 11 miljoner år 2029.

Trots att antalet asylsökande till Sverige minskat kraftigt sedan 2015 är invandringen fortsatt mycket omfattande. Till

stor del beror det på en ökad anhöriginvandring som är en följd av tidigare invandring. Även om politiska beslut och oroligheter i omvärlden snabbt kan komma att påverka migrationsströmmarna är förväntan att invandringen till Sverige kommer att minska något under de kommande åren.

Liksom i många andra västländer blir befolkningen i Sverige allt äldre, vilket beror på låga födelsetal och ökad livslängd. Invandrarna, som har en låg medelålder, är alltför få för att kunna påverka den åldrande befolkningsstrukturen i tillräckligt stor utsträckning. Eftersom en åldrande befolkning medför att andelen i yrkesför ålder minskar innebär det utmaningar för hur välfärden ska kunna finansieras. Man bör dock komma ihåg att diskussioner kring dessa utmaningar hittills tagit som utgångspunkt att den nuvarande höga ambitionsnivån inom välfärden bibehålls och att inga effektiviseringar sker.

Det regionala utvecklingsansvaret

Sammanhållningspolitiken är EU:s viktigaste investeringsverktyg för att skapa tillväxt och sysselsättning lokalt och regionalt i Europa. Regionala prioriteringar och inflytande över medlen är en förutsättning för ett framgångsrikt regionalt utvecklingsarbete. Sedan den 1 januari 2019 har samtliga regioner det regionala utvecklingsansvaret i Sverige.

Sammanhållningspolitiken syftar till att minska regionala skillnader och ojämlikheter inom EU och står för en tredjedel av EU:s totala budgetram (351,8 miljarder euro). Den genomförs via olika struktur- och investeringsfonder; Regionalfonden, Socialfonden, Havs- och fiskerifonden samt Landsbygdsprogrammet. Framförallt Regionalfonden och Socialfonden berör den lokala och regionala nivån, där Sverige i nuvarande programperiod (2014–2020) tar emot cirka 20 miljarder kronor i finansiering från EU. (Källa: www.skr.se)

Agenda 2030 – för hållbar utveckling

FN har antagit 17 globala utvecklingsmål, Agenda 2030, som syftar till att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030. Kommuner och regioner har en stor del av ansvaret för genomförandet av de globala målen, genom att flera av deras grunduppdrag enligt lag är direkt eller indirekt kopplade till specifika delmål i agendan. Agenda 2030 har blivit ett viktigt hjälpmedel för kommuners och regioners hållbarhetsarbete och många kommuner och regioner deltar dessutom i så kallade kommunala partnerskap, som är ett sätt att arbeta över nationsgränser med de 17 målen för hållbar utveckling.

Hälso- och sjukvårdens utmaningar

Hälso- och sjukvården står inför stora utmaningar för att klara den framtida välfärden. Det handlar bland annat om omställning till nära vård, förändringar i demografi och kompetensförsörjning. Målet för kommuner och regioner är att erbjuda en säker, jämlik, tillgänglig, kunskapsbaserad och effektiv vård och omsorg där invånarnas behov är utgångspunkten.

Den allt snabbare teknologiska och medicinska utvecklingen, där sjukvården både kan hjälpa fler och dessutom bota eller behandla fler sjukdomar än tidigare innebär ökade kostnader i hälso- och sjukvården. Kostnaderna påverkas också av en växande och åldrande befolkning och att allt fler lever med kroniska sjukdomar.

Kostnaderna för den öppna vården och framförallt dagsjukvården ökar kraftigt, vilket är i linje med ambitionen att vården ska bedrivas på den lägsta effektiva vårdnivån. Även kostnaderna för den slutna specialiserade somatiska vården har ökat snabbt under senare år. Ett dilemma är att vårdproduktionen inte ökar i linje med kostnaderna. Även när hänsyn tas till att den vård som är kvar inom slutenvården är mer komplicerad än tidigare, delvis beroende på överflyttningen av enklare vård till den öppna vården, minskar volymen slutenvård. Till detta kommer ett stort behov av investeringar de närmsta åren på grund av den växande befolkningen och för att äldre byggnader behöver moderniseras eller ersättas.

Kostnaderna för läkemedel fortsätter öka vilket på en övergripande nivå är både positivt och negativt. Positivt är att nya och effektivare läkemedel sätts in i ett tidigt skede i behandlingen vilket gör att överlevnaden bland cancersjuka ökar. Men baksidan är att läkemedel blir allt mer specialiserade, vilket påverkar priset. Samma sak gäller användningen

av blodförtunnande medel som ökar i enlighet med gällande riktlinjer för att minska risken för stroke vid förmaksflimmer. Insjuknandet i stroke har minskat markant under 2000-talet. Även nya läkemedel mot diabetes, framförallt icke-insuliner, bidrar till kostnadsökningar, på grund av ökad användning i enlighet med gällande nationella riktlinjer och behandlingsrekommendationer.

Kompetensförsörjning fortsätter att vara en av samhällets stora utmaningar. Det ökade behovet av välfärdstjänster skapar en högre efterfrågan på kompetens som utbildningssystemet får allt svårare att tillgodose, vilket ökar den redan befintliga bristen på specialistsjuksköterskor och specialistläkare. Bedömningen är att sjukvården behöver förbereda sig för ett scenario där det inte går att tillgodose alla delar av framtidens kompetensbehov med ett tillräckligt antal högskoleutbildade (Källa: UKÄ, 2019).

Framtidens hälso- och sjukvård

För att möta hälso- och sjukvårdens utmaningar satsar de flesta regioner på att ställa om och flytta resurser till nära vård, det vill säga en förflyttning av hälso- och sjukvården mot en mer tillgänglig vård närmare patienterna. Regionerna rationaliserar även sjukhusen genom produktions- och kapacitetsstyrning, produktionsplanering, effektivare vårdformer, koncentration av slutenvård och översyn av hälso- och sjukvårdsstrukturen. Framtidens hälso- och sjukvård innebär även en ökad digitalisering vilket betyder att vi behöver kunna skapa nya beteenden, arbetssätt och invånarmöten med stöd av ny teknik och tillgång till data. De tekniska lösningar som behövs medför dock ofta en stor investeringskostnad och en långsiktig förvaltningskostnad, vilket ökar betydelsen av att göra rätt saker och se till att de skapar nytta.

Region Halland möter framtidens hälso- och sjukvårdsutmaningar

Regionstyrelsen har under 2019 beslutat att den halländska hälso- och sjukvårdsstrukturen ska utredas. Syftet är att möta den förändrade efterfrågan på vård och säkerställa att den halländska vården även i framtiden är tillgänglig, säker och effektiv samt levererar goda medicinska resultat. Utredningen är av vital betydelse för Region Hallands framtida utveckling och förmåga att möta hälso- och sjukvårdens utmaningar och en viktig del i omställningen till en god och nära vård.

Sammanfattning

Ekonomiskt resultat

Region Hallands balanskravsresultat för 2019 uppgår till 84 miljoner kronor, exklusive orealiserade vinster på finansiella placeringar som uppgår till 190 miljoner kronor. De ekonomiska förutsättningarna har utvecklats positivt för Region Halland, delvis beroende på nationella beslut om statsbidrag samt uppdaterade skatteprognoser. En annan faktor är externa medel inom regional utveckling som har tillkommit. Inklusive orealiserade vinster på finansiella placeringar redovisar Region Halland ett resultat på 273 mnkr. Jämfört med budget innebär resultatet en positiv avvikelse med 261 mnkr.

Inom verksamheterna har ett framgångsrikt arbete gjorts med att begränsa kostnaderna. Ett målmedvetet arbete har lett till lägre kostnader för bemanningsföretag och att netto-kostnadernas ökningstakt har dämpats.

God ekonomisk hushållning

Region Halland uppnår en god ekonomisk hushållning i förhållande till regionfullmäktiges mål. Av de tio beslutade fokusområdena uppfyller åtta årets målvärden, medan två uppfyller målen delvis. I den samlade bedömningen av god ekonomisk hushållning ska även hänsyn tas till den praxis som finns inom ekonomiområdet, vilken definierar en god ekonomisk hushållning, som att det finansiella resultatet ska uppgå till två procent av summan av skatteintäkterna samt statsbidragen och utjämningen. Detta skulle för Region Hallands del motsvara ett positivt resultat på cirka 200 mnkr. Trots den positiva resultatutvecklingen under 2019 så är den ekonomiska resultatnivån för låg för att regionen ska kunna anses ha en god ekonomisk hushållning enligt den praxis som råder. Den sammantagna bedömningen av målet om en god ekonomisk hushållning är att det uppnås delvis.

För att nå målet om en långsiktigt god ekonomisk hushållning behöver vi fortsätta arbeta tillsammans över organi-

satoriska gränser, ha en grundad riktning och ett samlat perspektiv. Med en sammanhållen organisering av verksamheten kommer vi att fortsätta utveckla vårt sätt att leda och arbeta för att förhålla oss både till en snabb förändringstakt och nya ekonomiska förutsättningar och samtidigt ha en stabil långsiktig riktning.

Regional utveckling

Region Halland prioriterar goda kontakter med omvärlden och regionens externa samarbeten har under året utvecklats mycket, både till antal och innehåll.

Att bygga och vårda strategiska allianser samt att inhämta och sprida kunskap över länsgränsen är bärande delar av det regionala tillväxtarbetet. Halland är numera integrerat i en rad olika samarbeten såsom STRING, Brysselsamverkan, Regionsamverkan Sydsverige och Greater Copenhagen.

Utvecklingen av länets kollektivtrafik och infrastruktur skapa förutsättningar för större arbetsmarknader, ökad tillgänglighet, ökad attraktivitet och bättre matchning och bidrar på så sätt till genomförandet av tillväxtstrategin. De klimatpåverkande utsläppen minskas genom en ökad andel kollektivtrafikresande som i sin tur är ett resultat av ökad kapacitet på spåren och minskade restider. En avgörande betydelse för en region- och arbetsmarknadsförstoring har Väst kustbanans utbyggnad som har påbörjats under året.

Under året har satsningar inom arbetet för ett inkluderande och jämställt Halland genomförts. Arbetet med jämställdhetsintegrering, bland annat med stöd av SKR-projektet Modellregioner, bidrar till en ökad kvalitet för interna processer i Region Hallands verksamheter, och syftar till att ge Hallands invånare en likvärdig service.

Hälso- och sjukvård

Den halländska vården kännetecknas även 2019 av hög kvalitet, god tillgänglighet samt av nöjda patienter och invånare, vilket visas i nationella jämförelser. Uppdraget att utreda den långsiktiga utvecklingen av Region Hallands hälso- och sjukvårdsstruktur har påbörjats. Syftet är att möta den förändrade efterfrågan på vård och säkerställa att den halländska vården även i framtiden är tillgänglig, säker och effektiv samt levererar goda medicinska resultat.

Under året har utvecklingsarbeten bedrivits inom flera områden och som ett led i arbetet med att möta fler behov nära patienten har närsjukvården prioriterat den från årsskiftet förändrade vårdgarantin. Andelen patienter som erbjuds medicinsk bedömning inom tre dagar har ökat under årets senare halva. Den senaste mätningen visar att 88 procent av de halländska patienterna fick en medicinsk bedömning inom tre dagar, vilket ger Halland en fjärdeplats i riket. Ökningen under hösten visar på att Halland har lyckats väl med utvecklingsarbetet kopplat till omställningen.

Foto: Anders Andersson

Mål och budget 2019

Region Halland arbetar mot två övergripande och långsiktiga strategiska mål som är formulerade i Tillväxtstrategi för Halland 2014 – 2020 respektive Hälso- och sjukvårdsstrategi för Halland 2017 – 2025. Båda strategierna omfattar delmål som konkretiserar målen, strategiska val och prioriteringar som anger vad som bör prioriteras för att målen ska uppnås. Mål och budget 2019 är ett steg mot framtiden, som utgår från våra strategier och styr våra prioriteringar under kommande år.

Utifrån dagens ekonomiska och verksamhetsmässiga läge och för att få genomförandekraft har Regionfullmäktige i

Mål och budget 2019 pekat ut fokusområden med konkretiserade mål som Region Halland ska arbeta med 2019. Årets fokusområden är utvecklingsområden som stödjer de övergripande, långsiktiga målen och har valts ut för att de har förbättringspotential. Berörda förvaltningar har utifrån årets fokusområden tilldelats uppdrag i respektive verksamhetsplan. Regionfullmäktige har även målsatt ett antal verksamhetsindikatorer för att följa förvaltningarnas grunduppdrag.

Här följer en redogörelse av måluppfyllelsen för årets fokusområden enligt Mål och budget 2019.

Måluppfyllelse enligt Mål och budget 2019

Fokusområde	Måluppfyllelse
Hög attraktivitet	▲
Stark konkurrenskraft	▲
Fler i arbete	▲
Möta fler behov nära patienten	▲
Sammanhållen vård	▲
Kunskapsstyrning – hjärtsjukvård	■
Digitalisering	▲
Utveckla nya former för regionens kompetensutveckling	▲
Följa en tydlig och transparent process för rekrytering och tillsättning av chefer på alla nivåer	■
Minska kostnadsutvecklingstakten för att möjliggöra en långsiktigt god ekonomisk hushållning	▲

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

Regional tillväxt och utveckling

I Tillväxtstrategin har Regionfullmäktige pekat ut de långsiktiga målen för tillväxtarbetet. Dessa är *hög attraktivitet, stark konkurrenskraft* och *fler i arbete*.

Region Halland leder, koordinerar och samordnar processer som leder till attraktivitet, stark konkurrenskraft och fler i arbete. Det regionala tillväxtarbetet involverar lokala, regionala, nationella och internationella aktörer. Arbetet definieras av ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Årets fokusområden

Hög attraktivitet, stark konkurrenskraft och *fler i arbete* är de tre fokusområden som utgör ramen för de insatser som bedrivs inom regional utveckling. Pågående processer, projekt och satsningar inom dessa områden fortskrider enligt plan och de uppdrag som har fastställts inom respektive område har uppfyllts.

• Hög attraktivitet

Som viktiga delar i att utveckla attraktiva miljöer och tillgänglighet ser Region Halland, utöver tillgång till bra service, boende, infrastruktur och kollektivtrafik, även insatser för jämställdhet och en god och jämlik hälsa. I den regionala tillväxtstrategin har de strategiska valen en god tillgänglighet samt attraktiva och socialt hållbara mötesplatser, boende- och livsmiljöer en stark koppling till den nationella strategins prioriteringar.

Gränsöverskridande samarbete

Att bygga och vårda strategiska allianser samt att inhämta och sprida kunskap över länsgränsen är bärande delar av det regionala tillväxtarbetet. Halland är numer integrerat i en rad olika samarbeten såsom STRING, Brysselsamverkan, Regionsamverkan Sydsverige och Greater Copenhagen. Regionens externa samarbeten har på senare tid utvecklats mycket, både till antal och innehåll.

Inkludering och jämlik hälsa

Under 2019 har arbetet fortgått med att utveckla samverkan utifrån befintlig samverkansstruktur, identifiera nya områden, samt möjliggöra och utveckla samverkan där den idag saknas. En fungerande samverkan är en förutsättning för att tillsammans långsiktigt kunna stärka och främja barn och ungas hälsa och minska skillnader i Halland är regiongemensamma kunskapsunderlag, vilket är ett prioriterat utvecklingsarbete. Satsningar inom arbetet för ett inkluderande och jämställt Halland har genomförts. Det har funnits ett internt perspektiv inom ramen för Modellregioner, samt det fortsatta arbetet med analys och kunskapsunderlaget *Från vaggan till graven*. Arbetet med Modellregioner syftar till att säkerställa kvaliteten på de interna processerna i Region Hallands verksamheter. Det har även funnits ett externt perspektiv, som kommunicerats under namnet *Jämmt ska vara jämt*, i arbetet med analysunderlaget *Från vaggan till graven*. En webbaserad kunskapsbank med samma namn har lanserats och spridits i olika sammanhang. Under 2019 har stort fokus legat på att lansera analysen och att kommunicera resultaten.

Årets fokusområden

Måloppfyllelse

Hög attraktivitet

Stark konkurrenskraft

Fler i arbete

▲ Målet uppfylls

■ Målet uppfylls delvis

▼ Målet uppfylls inte

Kollektivtrafik och infrastruktur

Utvecklingen av länets kollektivtrafik och infrastruktur bidrar till genomförandet av tillväxtstrategin genom att skapa förutsättningar för större arbetsmarknader, ökad tillgänglighet, ökad attraktivitet och bättre matchning. Samplanering med Hallandstrafiken, kommunerna, Trafikverket, grannregionerna med flera är en viktig nyckel för en hållbar samhällsutveckling i länet. Halland är ett starkt växande län och kollektivtrafikutbudet utökas därefter, främst genom att den upphandlade trafiken på Väst kustbanan i nord-sydlig riktning ökar. Den nationella planen för transportsystemet 2018 - 2029 innehåller flera investerings- och reinvesteringsåtgärder som skapar förutsättningar att utveckla framförallt järnvägstrafiken och därigenom stärka Hallands tillgänglighet och attraktivitet. De klimatpåverkande utsläppen minskas genom en ökad andel kollektivtrafikresande som i sin tur är ett resultat av ökad kapacitet på spåren och minskade restider. Den halländska landsbygden med sina förhållandevis korta avstånd och goda kommunikationsmöjligheter förutsätter för att utveckla en attraktiv livsmiljö även utanför de större orterna. Under 2019 har arbete pågått med att ta fram underlag för Trafikförsörjningsprogram 2020-2023. Ett led i att styra mot ett mer hållbart resande är också att förbättra förutsättningarna för cykeltrafik. Arbeta med detta pågår genom processen för framtagande av den regionala cykelplanen.

Hallandstrafiken hade som mål för 2019 att resandet skulle öka med 5 procent jämfört med föregående år. Detta mål uppnåddes inte och resandeutvecklingen stannade på 2,1 procent. Totalt gjordes 20 miljoner resor med tåg och buss i hela Halland under året. Störst var ökningen i tågtrafiken längs Väst kustbanan. Omkring 8,4 miljoner resor gjordes i tågtrafiken under 2019. Resandet med Öresundståg på Väst kustbanan utgör 27 procent av samtliga resor med kollektivtrafiken i Halland och jämfört med föregående år ökade resandet med 7,5 procent. I busstrafiken minskade resandet jämfört med 2018 med 1,5 procent. Trots resandeminsk-

ningen i busstrafiken under 2019 är den långsiktiga trenden fortsatt positiv. Vid en jämförelse med 2010 har resandet i busstrafiken ökat med 24 procent. En stor del av resandet i Halland sker med eldrivna tåg och under 2019 har 99,6 procent av Hallandstrafikens busstrafik utförts med förnyelsebara drivmedel.

Bredbandsutbyggnaden i Halland fortgår genom många aktiva aktörer. Halland har fortsatt en hög ökningstakt trots en redan hög andel fiberanslutna fastigheter. Det pågår också ett intensivt samarbete kring bredbandsutbyggnaden mellan de sex sydliga länen inom ramen för Regionsamverkan Syd-sverige för att uppnå de nationella målen.

Miljö och klimat

En omställning till ett fossilfritt samhälle med minskad negativ miljöpåverkan är nödvändig. Region Hallands klimat- och miljöarbete fortlöper enligt plan, såväl externt som internt. Kunskapsfördjupning i den halländska skogens klimatpåverkan samt planering av ett internationellt forskarsymposium vid Forskningsstation Bolmen i Tiraholm är några av de processer som har pågått under året. Stöd till kommunernas energi- och klimatrådgivning samt rådgivning till företag för att energieffektivisera och öka energiproduktiviteten är projekt som pågår inom Energikontorets verksamhet.

• Stark konkurrenskraft

Tillväxtarbetet i Halland ska stimulera innovation, förnyelse och ökat företagande. De senaste åren har Region Halland stegvis utvecklat ett strukturerat generellt företags- och innovationsstöd som syftar till att vara funktionellt, lättöverskådligt och långsiktigt.

Det generella stödsystemet som alla små och medelstora företag med utvecklingspotential i Halland kan ansöka om att få tillgång till fungerar i stort mycket väl. Systemet består av Timbanken, affärsutvecklingsprocesser som tillhandahålls

Indikatorer	Målvärde 2019	Utfall 2019
Flyttningsöverskott från övriga Sverige till Hallands län	>1 200 personer per år	1 829 ▲
Befolkningsökning	>1%	1,4% ▲
Födelseöverskott	>0 Födelseöverskott	677 ▲
Öka andel förnybar energi	Minska koldioxidutsläppen med 10% jämfört med 2015 inom regionens egna verksamheter	24% ▲

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

av ett antal aktörer samt utvecklingscheckar och FoU-checkar. Insatserna är efterfrågade och innebär att omställningsresan i företagen går snabbare.

Styrkeområden

Under året har det varit ett prioriterat område att framtidsäkra Hälsoteknikcentrums arbete. Bland annat har ett strategi- och varumärkesarbete genomförts för att möjliggöra Hälsoteknikcentrums internationalisering och framtida finansiering. Mycket positivt är att det finns ett stort engagemang i Region Hallands vård och kommunernas omsorgsledningar när det gäller att samverka kring och tillgodogöra sig, bland annat, de möjligheter som skapas kring informationsdriven vård och omsorg.

Inom styrkeområdet Besöksnäring är Visit Halland navet i det regionala destinationsutvecklingsarbetet. Regionens huvudsakliga uppgift är att ansvara för och genomföra internationell marknadsföring på utvalda målmarknader, samt att initiera och driva på affärsutvecklingsprojekt i näringen. Resultatet för året har varit gott med ökat antal besökare från Norge och Danmark och ett mycket stort genomslag av de PR aktiviteter som genomförts. EU-projektet Destination Halland 2020 är avslutat och ett nytt ESF projekt med hållbarhetsfokus och ett ERUF-projekt med hållbar naturturism i fokus har blivit beviljade i december.

Under 2019 har arbetet med styrkeområdet Grön tillväxt fokuserats inom fyra områden; vatten, skog, jord och energi. Livsmedelsprogrammet fungerar väl och har genererat en stor mängd aktiviteter och projekt som driver utvecklingen framåt. Inom området energi pågår ett antal projekt för att utveckla och testa nya affärsmodeller och tekniker kring fossilfria drivmedel och cirkularitet. Inom området vatten har de kommunala vattenbolagen i samverkan med Region Halland nu arbetat fram en modell där vattenkartläggningscheckar ska testas. Vad gäller skog och trä arbetar bland annat EMC i Varberg med ett par intressanta projekt där trähusbyggnation står i centrum. Region Hallands egna skogsinnehav kan också komma att bli en intressant testarena.

Förnyelse och omställning i det Halländska näringslivet

Inom områdena digitalisering och innovation har arbete med flera projekt bedrivits under 2019. I IUC Halland pågår EU-finansierade digitaliseringsprojekt riktade mot den halländska industrin i samverkan med IUC Väst. Även High5 och Högskolan i Halmstad driver projekt inom AI området som röner stort intresse från näringslivet. Tillväxtverket har under året finansierat en digitaliseringskoordinator i Region Halland. Detta har resulterat i att Region Halland nu har en relativt god bild av var insatser bör sättas in för att driva på den digitala utvecklingen i länet.

Mötesplatser för ökat företagande och innovation

Under sommaren var bland annat Varbergsevenet Hallifornia värd för Silicon Halli, vilket är en mötesplats där innovatörer kan möta sin målgrupp och testa sina idéer. High5 är en annan mötesplats där Matgillet Halland finns som en beståndsdel. Coompanion driver projektet CooCreate som är ett annat exempel på mötesplats för samhällsentreprenörer.

• Fler i arbete

Lika villkor

Under 2019 har utvecklingsarbeten genomförts inom satsningar som *Välmående ger resultat* och *Tidig språkstart*. Kartläggnings-, förankrings- och dialogarbete har genomförts med de halländska kommunerna och andra samhällsaktörer, med syftet att identifiera förbättringsområden och behov av gemensamma underlag när det gäller barn och ungas liv och hälsa. Barnperspektivet lyfts i olika sammanhang, bland annat i utveckling av styrning, ledning och uppföljning med koppling till Agenda 2030 och arbetet med Modellregion. Ett arbete pågår även med kunskapspridning.

Utbildning och kompetensförsörjning

Region Hallands arbete syftar till att bidra till förbättrad kompetensförsörjning i Halland genom att verka för en bättre matchning mellan utbildningsutbud och arbetsmarknadens behov. Under 2019 har den gemensamma planeringen

Indikatorer	Målvärde 2019	Utfall 2019
Utvecklingen av lönesumman per sysselsatt dagbefolkning i Hallands län	Bland de tre bästa i Sverige	Fjärde plats
Andel förnybar energi	Investera i förnybar energi som producerar mer än 200 000 kWh/år	
Stimulera produktutveckling i fossilfria material	Minskad användning av fossil plast	
 Målet uppfylls Målet uppfylls delvis Målet uppfylls inte		

av utbildningsutbudet fortsatt att utvecklas, vilket tillsammans med kunskapsunderlaget, är viktiga delar i det regionala kompetensförsörjningsarbetet. Den nya webbplatsen för yrkesutbildning i Halland, vuxhalland.se, kopplar utbudet av yrkesvuxenutbildning till behov på den halländska arbetsmarknaden.

I *From great to excellent* skapas förutsättningar på strukturell nivå för att möjliggöra att fler elever klarar skolan och kan gå vidare till högre utbildning. Samverkan inom yrkesutbildning säkerställer tillgång till ett bredare utbud vilket är positivt ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv. Arbete pågår även för att stötta näringslivet att arbeta mer strategiskt kring kompetensförsörjningsfrågor.

Kultur och skola

Regionens tre skolor har ett framgångsrikt år bakom sig. Alla skolorna inklusive internaten är i princip fullbelagda som en följd av bra söktryck överlag. Under året blev Munkagård den första naturbruksskolan i Sverige som är certifierad FN-skola. På Löftadalens folkhögskola har bland annat kursen Musikproducent varit framgångsrik och medfört att flera deltagare tagit steget till att producera egen musik. Katrinebergs folkhögskola har bedrivit utvecklingsarbete med sikte på en programmeringsprofil på allmän kurs samt ett systematiskt arbete för att höja närvaron bland deltagarna.

Fokusområden för kulturverksamheten har under 2019 varit:

- Kultur ska vara tillgängligt för alla samhällsgrupper både i stad och på landsbygden i Halland.
- Fler barn och unga får möjlighet att uppleva och skapa kultur.
- Förverkliga den handlingsplan som fastställs av Region-samverkan Sydsverige.

Arbetet med att tillgängliggöra kultur brett i Halland har präglat utvecklingsarbetet i den egna verksamheten. De egna institutionerna Art Inside Out, Musik Hallandia och Rum för Dans har arbetat med och i samtliga kommuner. De halländska institutionerna Hallands Konstmuseum, Hallands

kulturhistoriska museum, Teater Halland, Art Inside Out, Musik Hallandia och Rum för Dans har sammanlagt nått drygt 166 000 hallänningar 2019, en ökning jämfört med föregående år. Teater Halland har spelat 220 föreställningar under 2019 och mött närmare 18 000 personer, varav 10 000 barn. Efterfrågan från skolor, förskolor och kultursamordnare är stor. Ett led i att nå nya publikgrupper är att spela på nya platser.

Region Halland har fördelat olika former av kulturstöd till utövare från alla kommuner och inom olika konstområden. Särskilda satsningar har gjorts för grupper som av någon anledning har svårt att ta del av det ordinarie kulturlivet. I samverkan med kommunerna har regionens arbete resulterat i att drygt 41 000 personer inom äldreomsorgen nåtts av någon kulturaktivitet, som är medfinansierad av Kultur i Halland. Andra satsningar har riktats mot till exempel personer med funktionsnedsättning, nyanlända eller personer som bor i mindre tätbefolkade delar av Halland. Region Halland avsätter årligen medel till att subventionera kultur för barn och unga i åldrarna 2 till 18 år. 2019 nåddes nästan 42 000 barn av subventionerade konstupplevelser. Tillsammans med Halmstads kommun och Sveriges Kommuner och Landsting arrangerades SKL:s (nu SKR) årliga kulturkonferens. Årets tema var På plats! och belyste just frågan om kulturens tillgänglighet och vilken roll kulturen kan spela i utvecklingen av en plats.

Region Halland har tillsammans med övriga regioner inom Regionsamverkan Sydsverige aktivt medverkat i dialoger med nationell nivå. Utöver arbeten relaterade till fokusområdena har arbetet med att genomföra Hallands kulturplan 2017 - 2020 pågått. Arbetet med att ta fram en ny kulturplan för åren 2021 - 2024 har påbörjats. Sammanfattningsvis bedöms genomförda aktiviteter under 2019 ha bidragit till att stärka såväl Hallands konkurrenskraft som attraktivitet samt till att göra fler hallänningar delaktiga i samhällslivet.

Indikatorer	Målvärde 2019	Utfall 2019
Förvärvsfrekvensen (20-64 år) för kvinnor och män i Hallands län	Bland de tre högsta i Sverige	▲
<i>Förvärvsfrekvensen högst i landet för kvinnor och näst högst för män.</i>		
▲ Målet uppfylls	■ Målet uppfylls delvis	▼ Målet uppfylls inte

Hälso- och sjukvård

Hallands mål för vården är *En hälso- och sjukvård för bättre hälsa*. Det innebär att vi ska erbjuda våra invånare en trygg och sammanhållen vård som har god tillgänglighet och hög kvalitet. Till det övergripande målet kopplas varje år fokusområden, som är de områden där förbättringspotential har identifierats och där utvecklingsinsatser behöver sättas in. Utöver regionens fokusområden följs även hälso- och sjukvården utifrån perspektiven Tillgänglighet, Produktion och Kvalitet. Den halländska vården kännetecknas av en hög kvalitet, en god tillgänglighet samt av nöjda patienter och invånare, vilket visas i nationella jämförelser.

Hälso- och sjukvårdsbarometern är en årlig nationell enkät som undersöker hur invånarna uppfattar hälso- och sjukvården. Nio av tio hallänningar uppfattar sig ha tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver i 2019 års undersökning. Halland placerar sig på andra plats i riket avseende upplevelsen av att ha tillgång till den hälso- och sjukvård som behövs såväl som när det gäller förtroende för hälso- och sjukvården som helhet. Fler hallänningar än vid föregående mätning uppfattar att väntetiderna är rimliga både till sjukhus och vårdcentral och utfallet är över nivån för riket. Patientens upplevelse av vården mäts i Nationell Patientenkät (NPE). Under 2019 genomfördes NPE inom primärvård. Helhetsintrycket har förbättrats i alla regioner jämfört med 2017 och framför allt upplever patienterna att de blir bättre bemötta. Inom samtliga dimensioner placerade sig Halland i topp

tre i jämförelse med övriga regioner. Inom dimensionerna *Kontinuitet och koordinering* samt *Information och kunskap* var de halländska patienterna mest nöjda i Sverige.

Årets fokusområden

• Möta fler behov nära patienten

Regionen har under året lagt stort fokus på att möta fler behov nära patienten. Detta är en del i det nationella och regionala arbetet med *God och nära vård*. Regionens övergripande målbild utgår från Hälso- och sjukvårdsstrategin och den nationella målbilden för god och nära vård, vilket innebär att vården ska utgå från individuella förutsättningar och behov, bygga på relationer, vara hälsofrämjande, förebyggande och proaktivt samt bidra till jämlik hälsa, trygghet och självständighet och grundas i gemensamt ansvarstagande och tillit. Regionens fokus ligger på invånarens upplevelse och behov av närhet, vilket inte enbart handlar om geografisk närhet utan även om tillgänglighet och bemötande. För att bättre kunna möta fler patientgruppers och individers behov har flera verksamheter under året genomgått hbtq-diplomering. Patientens förmåga att ta egenansvar och vara delaktig i sin vård är ett viktigt utvecklingsområde för att kunna hjälpa fler att behålla hälsan utan att behöva resa till vårdutövaren. Arbetet med patientkontrakt är en viktig del i detta och har fortsatt i takt med nationell utveckling.

Årets fokusområden	Måluppfyllelse
Möta fler behov nära patienten	▲
Sammanhållen vård	▲
Kunskapsstyrning – hjärtsjukvård	■
Digitalisering	▲

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

Under året har Närsjukvården prioriterat omställningsarbetet till den utökade vårdgarantin, medicinsk bedömning inom tre dagar, som trädde i kraft vid årsskiftet. Halland placerade sig vid den senaste mätningen på en fjärde plats i riket. Regionkontoret har under hösten påbörjat uppdraget att utreda den långsiktiga utvecklingen av Region Hallands hälso- och sjukvårdsstruktur med utgångspunkt i Hälso- och sjukvårdsstrategin.

Skapa en gemensam målbild och färdplan för mer vård nära i Halland

Den övergripande målbilden för *God och Nära vård* utgår från Hälso- och sjukvårdsstrategin och den nationella inriktningen. Flera kommande statliga utredningar kommer att ha stor påverkan på den fortsatta utvecklingen mot nära vård i Halland. Under året har en kartläggning av vad nära vård innebär för regionen och de halländska kommunerna genomförts och där identifierades ett antal utmaningar. I denna betonades bland annat vikten av en gemensam målbild, en uthållig ledning, förmåga att fatta stora beslut, samverkan och tillit, att få med hela verksamheten, kulturförändring, adekvat kompetensförsörjning och en funktionell lagstiftning.

Utveckla Region Hallands satsning på läkarmedverkan i hemsjukvården för att möta behov av vård nära patienten dygnet runt

Under 2019 har läkare från den regiondrivna Närsjukvården arbetat med uppdraget Läkarmedverkan i hemsjukvården. Förutsättningarna för att inkludera läkarmedverkan i den nära vården har börjat utredas under året och detta arbete kommer att fortsätta under 2020.

Upphandling av allmänmedicinsk beredskapsjour

Upphandlingen har avslutats och avtal har tecknats med en ny leverantör. Vårdcentralernas uppdrag för den allmänmedicinska beredskapsjouren upphör.

Främja nya, effektivare sätt för patienten att vara i kontakt med hälso- och sjukvården

Projektet webbtidbok för VAS avslutades under 2019 och utmynnade i en bra början på en digital bastjänst. Det finns dock stora skillnader i erbjudandet hos olika mottagningar. Därför är ett fortsatt fokus på invånarens möjlighet att boka, omboka och avboka tiden via digital tjänst nödvändigt för att tillmötesgå efterfrågan. Halland har deltagit aktivt i arbetet med "Första linjens digitala vård" med Inera. En app i enklare utformning har levererats under 2019 och är en grund för att leverera en helhetsupplevelse för invånaren med bland annat tidsbokning, incheckning och vårdbesök i samma gränssnitt.

Främja förflyttningar inom hälso- och sjukvårdssystemet

Regionkontoret har en samordnande roll i förvaltningarnas arbete att främja förflyttningar inom hälso- och sjukvårdssystemet. Förflyttningar inom hälso- och sjukvårdssystemet innebär bland annat att delar av den vård som idag bedrivs som slutenvård ska kunna utföras i öppenvården, inom närsjukvården, inom den kommunala omsorgen eller i patientens hem. Det kan också handla om att samla den mest specialiserade vården. Det projekt, med ursprung i Hälso- och sjukvårdsstrategin, som har syftat till att ta fram underlag för att möjliggöra konkretisering av hur det skulle kunna vara relevant att samla den specialiserade vården i Halland, avslutades under 2019 som separat projekt. Det har nu inkluderats i utredningen om Morgondagens hälso- och sjukvårdsstruktur (MHSS) för att möjliggöra ett strategiskt helhetsgrepp.

Öka invånarens möjlighet att påverka sin vård

Förutsättningar skapas för patienten att vara medskapare i sin vård på flera olika sätt i regionens vårdförvaltningar. När patienten skrivs ut från slutenvård ska den alltid, utifrån sina förutsättningar, få information om planen för den fortsatta vården och omsorgen. Detta åstadkoms bland annat genom att ge ett utskrivningsmeddelande med information om vårdtillfället, om vilka läkemedel patienten behöver använda och vilken uppföljning som planeras. Fast vårdkontakt utses i närsjukvården för alla patienter som vid utskrivning från slutenvård är i behov av en utskrivningsplanering.

Bidra till att möta fler behov nära patienten

Som ett led i arbetet med att möta fler behov nära patienten har Närsjukvården under året prioriterat arbetet med den från årsskiftet förändrade vårdgarantin.

Under året har Hallands sjukhus arbetat kontinuerligt med att reducera behoven av slutenvård genom att erbjuda en utvecklad och hälsofrämjande öppenvårdsverksamhet. Målsättningen vid Psykiatrin Halland har varit att öka delaktigheten för patienten och deras närstående samt att förbättra omhändertagandet för patienter med akuta behov. En rutin för hur akuta ärenden ska handläggas inom vuxenpsykiatrin har tagit fram och implementering har påbörjats. Vidare har en kartläggning som beskriver närståendearbetet på de olika vuxenpsykiatriska vårdavdelningarna genomförts under året.

• Sammanhållen vård

Regionen bedöms ha uppnått målen inom fokusområdet *Sammanhållen vård*. För delindikatorn som mäter andel patienter som återinskrivits inom 30 dagar har regionen förbättrat sitt resultat jämfört med föregående år och målvärdet uppnås. Då data för övriga två delindikatorer saknas i den nationella databasen Vården i Siffror, har vi i stället valt att titta på de indikatorer som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL, nu SKR) inkluderade när de analyserade ”*Sammanhållet vårdssystem*” i Hälso- och sjukvårdsrapporten. Halland presterar bättre än, eller i nivå med, riket, för drygt 70 procent av dessa indikatorer. Baserat på detta, samt utfallet i de utvecklingsarbeten som beskrivs nedan, bedöms Halland lyckas med ambitionen att erbjuda invånaren en sammanhållen vård.

Utveckla arbetsätt och processer för en trygg och effektiv utskrivning från slutenvård

Under året har ett regionalt utvecklingsarbete pågått för att optimera processerna för en trygg och effektiv utskrivning från slutenvård. Året inleddes med förändrade arbetsätt genom att närsjukvårdens gemensamma planeringsteam utvecklades. I somras infördes det så kallade *Sommarspåret* inom processen för utskrivning, där Hallands kommuner, Hallands sjukhus och Närsjukvården samt psykiatrisk öppenvård deltog. *Sommarspåret* kunde tillämpas för patienter som redan var inskrivna i kommunal hemsjukvård och innebär ett minskat behov av planeringsmöten för utskrivning där både kommun och närsjukvård behövde delta. Denna förändring bidrog till att resurser och tid kunde användas klokare och gav god effekt, varpå arbetsättet med en förenklad utskrivningsprocess förlängdes. Förbättringsarbetet kopplat till trygg och effektiv utskrivning från slutenvård är en långsiktig utvecklingsprocess som behöver fortgå i nära samverkan mellan parterna under flera år framåt.

Utveckla samarbetet med kommunerna kring hemsjukvården

Arbetet med att utveckla samarbetet med kommunerna kring hemsjukvården har under året fortlöpigt enligt plan i de flesta delar. Vad gäller framtagande av ny ersättningsmodell för hemsjukvårdsöverenskommelsen, har en oberoende part tillsatts för att granska modellen.

Hallands sjukhus är en partner i Högskolan i Halmstads samarbetsarena Hälso- och sjukvårdsteknikcentrum där Region Halland samverkar med Hallands kommuner kring utveckling av vård- och omsorg. Huvudprojektet handlar om att skapa förutsättningar för att ta hand om patienter i deras ordinarie livsmiljö med stöd av modern teknologi.

Utveckla användningen av det digitala systemet Lifecare SIP

Det digitala systemet Lifecare används för kommunikation mellan vårdgivare kopplat till trygg och effektiv utskrivning från slutenvård och vård och omsorgsplanering i öppenvård. Utvecklingen av systemet Lifecare har under året pågått som ett gemensamt arbete inom regionen och har skett i takt med utvecklingen av arbetsätt.

Bidra till en mer sammanhållen vård

Ett förutsättningsskapande arbete för utveckling och utvärdering av processer och arbetsätt med fokus på att möta vårdbehov och att hålla samman vården på ett för patienten så tryggt, säkert och effektivt sätt som möjligt har genomförts. Några av de utvecklingsarbeten som är under formering rör psykisk hälsa, barn och ungas hälsa samt trygg och effektiv utskrivningsprocess för de patienter som vårdats i vuxen psykiatrisk vård och är i behov av fortsatta vård och omsorgsinsatser inom öppen vård/närsjukvård och kommun.

Indikatorer	Målvärde 2019	Senaste mätvärde
Andel patienter 65 år och äldre med utvalda sjukdomstillstånd som återinskrivits inom 30 dagar	<9%	8,2% ▲
Antal personer med undvikbara slutenvårdstillfällen per 100 000 invånare	<1 035	–
Antal vårdtydiga patienter vårdas på sjukhus som utskrivningsklara per 1 000 invånare	<130	–

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

• Kunskapsstyrning – hjärtsjukvård

Målvärdet nås helt för fyra, delvis för en och inte alls för två delindikatorer. Målet med fokusområdet *Kunskapsstyrning – hjärtsjukvård* bedöms därmed delvis ha uppnåtts under året.

De senaste åren ses en positiv trend för Halland i Swedehearts kvalitetsindex för hjärtinfarktvård. I år är resultatet 7,0 vilket är en förbättring med 0,5 jämfört med föregående år. Vad gäller omedelbart öppnande av kranskärl vid större hjärtinfarkt genom behandling som öppnar upp förträngningar med hjälp av en kateter (PCI) eller med propplösande läkemedelsbehandling, ses en förbättring jämfört med föregående år och årets målvärde uppnås med god marginal. Det är dock en något högre andel män än kvinnor som får den rekommenderade behandlingen. Halland har under 2019 förbättrat sina resultat avsevärt vad gäller akut öppnande av kranskärl inom rekommenderad tid. Nu får 77 procent av patienterna behandling inom den målsatta tiden, vilket är en ökning med 23,5 procentenheter. Investeringen i att ha öppet för kranskärldrömtgen dygnet runt alla veckans dagar har medfört en tydlig förbättring. Den skillnad som tidigare funnits mellan könen har dock fördubblats under året. Endast 69 procent av kvinnorna får behandling inom rekommenderad tid jämfört med 79 procent av männen. Mönstret i Halland återspeglas i hela Sverige och det pågår forskning på området. En genomlysning pågår i Halland för att försöka förstå om något specifikt led i kedjan förklarar skillnaden.

På grund av för hög eftersläpning i nationell rapportering kan inga nya data redovisas för basbehandling vid hjärtsvikt. För indikatorn RAAS-hämmande läkemedelsbehandling vid hjärtinfarkt ses i år en förbättring av resultatet och uppsatt målvärde uppnås. Om man enbart tittar på andelen kvinnor med hjärtinfarkt som får rekommenderad behandling, så uppnås dock inte målvärdet. Hallands sjukhus ser

indikationer på en högre täckningsgrad hos män, sedan det fokuserade utvecklingsarbetet inleddes, medan motsvarande inte kan fastslås bland kvinnor. Årets målvärden om att minst 66 procent av patienterna ska ha genomfört sitt första besök i hjärtsjukvården inom 90 dagar samt att minst 75 procent av patienterna inte ska ha väntat mer än 90 dagar på första besök inom hjärtsjukvård, uppnås inte. En kraftigt nedåtgående trend för båda dessa delindikatorer ses under året. Kardiologin har kämpat med brist på kardiologer samt att sköterskeresursen i öppenvården inte riktigt räcker till. Detta har lett till minskad tillgänglighet och fler patienter som väntar längre. Det pågår ett intensivt arbete för att förbättra tillgängligheten.

Etablera det nya nationella systemet för kunskapsstyrning i Halland

Sveriges regioner har med stöd av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) etablerat ett gemensamt system för kunskapsstyrning. Det är en viktig pusselbit för att få en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet. Målet är att bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte. Etablering av det nationella kunskapsstyrningssystemet har pågått i sjukvårdsregionerna och en lokal struktur för kunskapsstyrning har under året utvecklats i Region Halland. Förankring och utveckling av strukturen har påbörjats tillsammans med kommunerna .

Förbättra hjärtsjukvården

Under året har processbeskrivningar (överenskommelser) och vårdriktlinjer tagits fram och förankrats i berörda förvaltningar i enlighet med rutinen för ordnat införande. Arbetet med utveckling av hjärtsjukvården har fortsatt i samverkan inom ramen för den regionala hjärtprocessen och dess delprocesser; ischemi, arytmier och hjärtsvikt. Fokus har under året legat på att åstadkomma en mer jämlik hjärtsjukvård genom att reviderade vårdriktlinjer har implementeras

Indikatorer	Målvärde 2019	Senaste mätvärde
Akut öppnande av kranskärl inom rekommenderad tid vid större hjärtinfarkt	57%	77% ▲
Akut öppnande av kranskärl vid större hjärtinfarkt	85%	90% ▲
Genomförda första besök inom 90 dagar i hjärtsjukvård	66%	51,3% ▼
Måluppfyllelse för blodtryck efter hjärtinfarkt	75%	70,6% ■
RAAS-hämmande läkemedelsbehandling vid hjärtinfarkt	86%	87,6% ▲
Swedehearts kvalitetsindex för hjärtinfarktvård	6,5	7,0 ▲
Väntande 90 dagar eller kortare på första besök inom hjärtsjukvård	75%	58% ▼

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

förvaltningsövergripande. Arbetet med akuta koronara syndrom har redan bidragit till att vården av hjärtinfarktpatienter har blivit mer jämlik om man jämför ledtider mellan våra utbudspunkter.

Väntetiden för inläggande som behöver kranskärlsröntgen har minskat, vilket har påverkat antalet vårdplatser som upp-tas av väntande patienter. Behovet av slutenvård för hjärtsviktpatienter har minskat något och här finns ambition att genom ytterligare satsningar på att säkra rätt basbehandling kunna undvika insjuknande i svåra hjärtsviktskomplikationer. Upphandling av egenvårdsstöd för hjärtsviktpatienter har pågått under året. Hallands sjukhus PCI-lab har sedan hösten 2018 öppet veckans alla dagar. Eventuellt kan verksamheten behöva utökas med ett ytterligare lab för att reducera sårbarhet och säkerställa tillgången.

Den regiondrivna Närsjukvården har under året fokuserat på basbehandling vid hjärtsvikt samt läkemedelsgenomgångar för personer över 75 år med fler än fem läkemedel. Flera vårdcentraler har startat upp hjärtsviktsmottagning, infört nya rutiner för omhändertagande av hjärtsviktpatienter eller genomfört andra utvecklingsarbeten inom området.

• Digitalisering

Målvärdet nås helt för två delindikatorer och delvis för en delindikator. Målet med fokusområdet Digitalisering bedöms därmed ha uppnåtts under året.

Regionen har medverkat i det nationella arbetet ”Första linjens digitala vård” som är ett utvecklingsarbete för 1177 Vårdguiden. Ett gemensamt digitalt utbud är nödvändigt för att ge hallänningen likvärdiga tjänster oavsett vårdgivare och mottagning. Flera konkreta insatser som skulle kunna bidra till ökad digitalisering och en bättre service till invånaren har identifierats under året, till exempel receptförnyelse via 1177 Vårdguiden istället för via telefon. Självcheckning vid vårdbesök är ytterligare ett område som kan spara tid

och ge en bättre service, och under 2019 har förberedelser för självcheckning påbörjats och avtal med leverantör har tecknats.

Under 2019 har implementering av webbtidbok fortsatt, vilket har bidragit till att fler invånare använder 1177 Vårdguiden och årets målvärde uppnås. Vad gäller delindikatorn som mäter andelen bokning, ombokning och avbokning som gjorts av invånare via webbtidbok så nås målvärdet endast delvis och det finns stor potential för såväl ett utvecklat erbjudande som användande. 36 procent av invånarna har tagit del av sin journal via nätet, vilket är en ökning med tio procentenheter jämfört med 2018. Andelen egenremisser via e-tjänster har under året ökat med 24 procentenheter och ligger för helåret 2019 på hela 94 procent. Antalet och andelen distanskontakter har ökat under året. En stor del av ökningen ligger hos Närsjukvården.

Vidareutveckla det digitala vårdutbudet

Samverkansarenan för det nationella arbetet med att möta invånaren mer digitalt har under året funnits inom ramen för projektet - Första linjens digitala vård -, som ett utvecklingsarbete för 1177 Vårdguiden. *Digitalt utbud* är den grundnivå av digitala tjänster som alla verksamheter som utför vård i Halland ska erbjuda. Förädlingen av regionens digitala utbud har under 2019 bestått i att utveckla bättre indikatorer i samarbete med värdförvaltningarna för att bättre stödja verksamhetsutvecklingen. Under hösten 2019 startade en satsning för att öka användandet av webbtidbok på de regiondrivna vårdcentralerna. Resultatet visar på att andel bokningar, om- och avbokningar via 1177 webbtidbok har ökat markant. I december ligger resultatet på drygt 10 procent bokade besök via webbtidboken, medan totalen utslaget på helår är 6 procent. Framst har direktbokningen ökat. Ett gott exempel är Vårdcentralen Åsa, som i samband med satsningen gjorde ett kraftfullt omtag kring sin webbtidbok, och nådde ett resultat för bokade besök via webbtidboken på 23 procent i december. Följande effekter noterades: minskat antal samtal in via telefon, ökad andel besök inom vårdga-

Indikatorer	Målvärde 2019	Senaste mätvärde
Digitala tjänster: Andel invånare som någon gång loggat in på 1177 Vårdguiden	75%	77% ▲
Digitala tjänster: Tidsbokning, Andel bokning, ombokning, avbokning gjorda av invånare via webbtidbok	20%	17,7% ■
Digitala tjänster: Antal distanskontakter	>12 510	37 714 ▲

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

rantin, ökat antal läkarbesök, ökat antal distrikts-/sjuksköterskebesök, samt upplevelse av minskad belastning i receptionen. Detta visar på stor potential för webbtidboken som verktyg för att bland annat öka tillgängligheten och frigöra tid till annat arbete.

Närsjukvården har börjat erbjuda internetbaserad kognitiv beteendeterapi (iKBT) under slutet av 2019.

Förbereda införandet av Framtidens vårdinformationsstöd

Inför införandet av Framtidens vårdinformationsstöd (FVIS) har förberedelser såsom kommunikation, analyser av anbudsvar, delaktighet inom Sussa samverkan, samt framtagande av beslutsunderlag till politiken fortlöpt enligt plan. Projektets mål att beslut om vägval ska beslutas under 2019 har uppnåtts i samband med att Regionfullmäktige beslutade om att avropa option inom Sussa samverkan i december och avtal kommer att skrivas med aktuell leverantör enligt option. Implementeringsförberedelser och planering har startats upp. Samarbetet inom framförallt Sussa samverkan har under hösten förstärks och kommer att behöva utvecklas vidare i enlighet med Region Hallands ambition.

Främja digitala distanskontakter

Utvecklingsresan mot en bättre digital tillgänglighet innebär förändrade arbetssätt i vården. Digitala vårdmöten (distanskontakt via video) har inte införts i full skala med önskad hastighet för vårdgivare i regionens egen regi. Man ser en större ökning i distanskontakter (via video och skriftligt) hos privata vårdgivare. För att främja fortsatt utveckling inom området har en översyn av aktuella tillgänglighetskrav påbörjats. Arbetet med att få fram en plattform för digitala vårdmöten har fortlöpt under året. Hallands sjukhus och

Närsjukvården har arbetat med införandet av återbesök via digitalt videobesök. Användandet är fortfarande lågt och som troliga orsaker anges dels att arbetssätten inte förändrats tillräckligt för att den här nya formen av patientbesök ska kunna bli en naturlig del av utbudet, och dels att det saknas en tydlig plan på vårdcentralen för hur videomöten ska öka tillgängligheten för patienter.

Tillgänglighet

Primärvård

Nationell vårdgaranti:

- Alla som ringer ska få kontakt med vårdcentralen för rådgivning och/eller tidsbokning samma dag.
- Alla som kontaktar primärvården för ett nytt eller försämrat hälsoproblem har rätt till en medicinsk bedömning inom tre dagar.

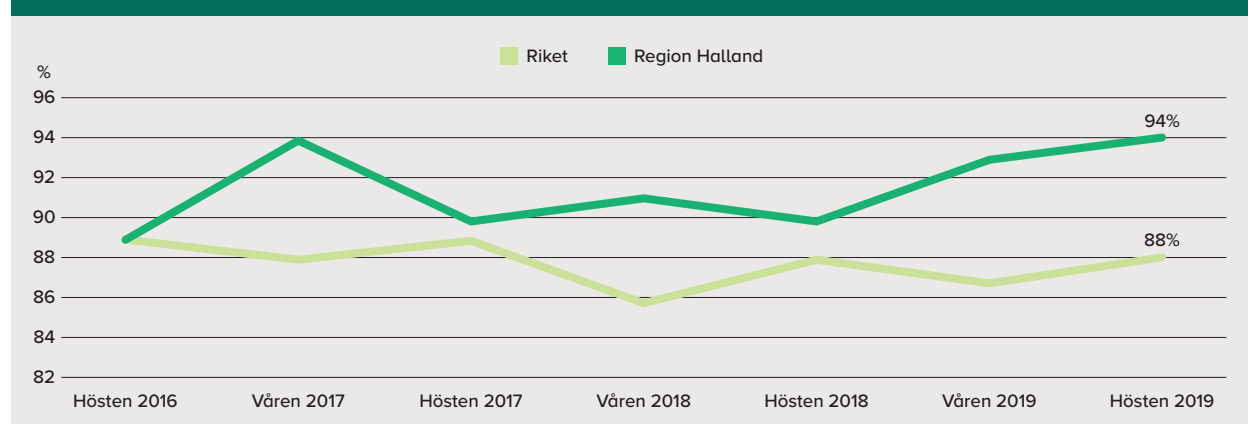
Telefontillgänglighet

Hösten 2019 har telefontillgängligheten på vårdcentralerna förbättrats med fyra procentenheter jämfört med motsvarande period 2018 och 94 procent av inkommande samtal besvaras samma dag. Region Hallands resultat är fem procentenheter bättre än genomsnittet för riket.

Tillgänglighet medicinsk bedömning

Den 1 januari 2019 började en förstärkt vårdgaranti inom primärvården att gälla. Förstärkningen innebär att patienter som kontaktar primärvården för ett nytt eller försämrat hälsoproblem har rätt till en medicinsk bedömning inom tre dagar, mot tidigare sju dagar till läkare. Bedömningen ska göras av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal eller kurator. Omställningsarbete till den förstärkta vårdgarantin har skett

Andel patienter som fick kontakt med Vårdcentralen samma dag under aktuell mätperiod (telefon)

Källa: Väntetider i vården

under året. I verksamheterna har arbetssätt utvecklats exempelvis med att utveckla drop-in mottagningar och översyn av hur webbtidbok och andra digitala verktyg kan nyttjas mer effektivt.

Hallands resultat under året visar att andel patienter som fått medicinsk bedömning inom tre dagar är mellan 83 och 90 procent, vilket är över snittet för rapporterade regioner under samtliga månader.

1177 Vårdguiden

Andelen besvarade samtal är en indikator som används nationellt med målet att 85 procent av samtalen ska besvaras. Halland ingår i nationell samverkan tillsammans med elva regioner, vilket innebär att ett samtal går över i en nationell kö efter fyra minuter. Det innebär att alla samtal besvaras, men att ett samtal från Halland kan besvaras av någon annan region. Andelen besvarade samtal i Halland har successivt förbättrats under 2019 och ligger på 70 procent i december.

Specialiserad vård

- Nationell vårdgaranti: Alla patienter ska erbjudas nybesök/operation/åtgärd inom den lagstadgade vårdgarantin som är 90 dagar.
- Region Hallands mål: 80 procent av alla patienter ska ha genomfört nybesök/operation/åtgärd inom 60 dagar.
- Nationellt mål barn och unga med psykisk ohälsa: Minst 90 procent av patienterna ska ha fått en första bedömning och minst 80 procent en påbörjad fördjupad utredning/behandling inom 30 dagar.

Nationell vårdgaranti 90 dagar

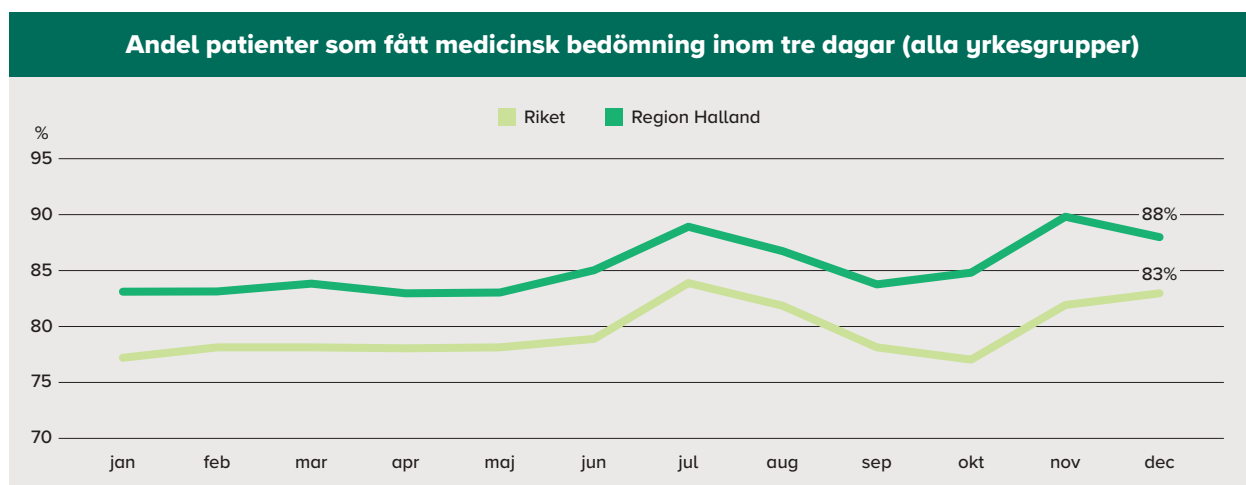
Region Halland har haft en god tillgänglighet när det gäller att erbjuda patienter tid för nybesök/operation/åtgärd, enligt

den lagstadgade vårdgarantin. Vid en nationell jämförelse är Region Halland den region som under 2019 har bäst resultat gällande tillgänglighet till operation/åtgärd och för nybesök ligger Halland bland de främsta under årets samtliga månader. Den goda tillgängligheten möjliggörs genom att ett stort antal patienter får hjälp via externa vårdgivare där ögonsjukvård är det område där denna möjlighet används mest. Under 2019 ses en minskning av antalet patienter som åberopar vårdgarantin. 9 440 patienter har fått nybesök genomfört via vårdgaranti jämfört med föregående år, 10 715 patienter. Kostnaden för vård som utförts via vårdgarantin beräknas till cirka 92,3 miljoner kronor, vilket är minskning med 4,8 miljoner kronor jämfört med 2018.

Nybesök och operation/åtgärd 60 dagar

Efter beslut om remiss/vårdbegäran ska patientens första besök inom den planerade specialiserade vården erbjudas inom högst 60 dagar. Regionens samlade resultat för genomförda besök 2019 är under hela året bättre än genomsnittet för riket och ligger och på en nivå mellan 69 och 86 procent. Psykiatri Hallands resultat gällande vuxenpsykiatri har dock försämrats gentemot föregående års resultat där målnivån om att ha erbjudit ett nybesök inom 60 dagar klarats en av årets tolv månader.

Under 2019 visar regionen ett bättre resultat än riket under elva av årets tolv månader med 66-83 procent avseende genomförda operationer/åtgärder inom 60 dagar. Tillgängligheten 2019 i Halland för nybesök och operation/åtgärd inom 60 dagar ligger i nivå med 2018 års utfall.

Källa: Väntetider i vården

Bedömning och utredning

/behandling barn och unga 30 dagar

Under 2019 sågs en försämrad tillgänglighet till barn och ungdomspsykiatri, BUP, i Halland och målen nås inte för bedömning eller utredning/behandling. Hallands resultat för samtliga månader i genomsnitt är 55 procent vilket är en minskning med åtta procentenheter jämfört med förra året. Övriga regioners genomsnittliga resultat 2019 ligger på 21 - 97 procent. BUP använder sig av ett arbetssätt med standardiserade telefonintervjuer, BCFPI, bland annat för att trygga patientsäkerheten. Förvaltningen gör bedömningen att målet för tillgänglighet är svårt att nå för närvarande på grund av ett högt inflöde av patienter.

Kömiljarden 2019

Under 2019 infördes ”En ny och uppdaterad kömiljard” som omfattade totalt 1,61 miljarder kronor. För att få del av prestationsmedlen skulle regionerna visa att de minskat väntetiderna i den specialiserade vården från hösten 2018 till hösten 2019. Region Halland tillhörde de regioner som klarade de grundläggande kraven i samtliga mätperioder.

Valfrihetsvård

De halländska invånarna har sökt utomlänsvård – specialiserad vård och psykiatri – till en kostnad av totalt 302 mnkr jämfört med 290 mnkr 2018. Även kostnaden för planerad vård inom EU/EES har ökat och uppgår till 12,6 mkr jämfört med 9,2 mkr 2018. De områden inom den planerade vården som genererar flest ärenden inom EU/ EES är hyperhidrosbehandlingar (svettbehandlingar) och ortopediärenden, där 95 procent behandlas i Danmark. Kostnaderna för nödvändig vård (vård som inte kan vänta tills man kommer hem) har ökat från 10,9 mnkr till 13,2 mnkr 2019.

Produktion och verksamhet

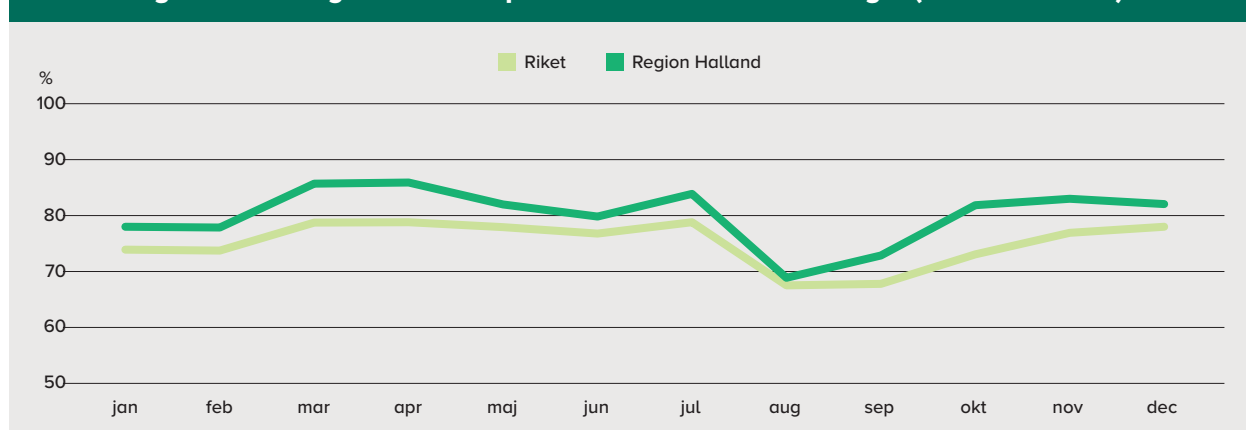
Den öppna vården

Den samlade produktionen för den regiondrivna och privata närsjukvården har minskat med två procent under året jämfört med 2018. Dock har antalet besök ökat inom samtliga yrkesgrupper förutom till gruppen sköterskor (undersköterskor, sjuksköterskor och distriktssköterskor). Besöken till sköterskor har under 2019 minskat med tio procent jämfört med 2018. Den största minskningen av sköterskebesök har skett inom den regionalt drivna Närsjukvården. Närsjukvården gör bedömningen att den största anledning till minskningen är att det infördes en patientavgift för dessa besök 2019 men också att nya administrativa uppgifter, till exempel förändrat arbetssätt med SIP (Samordnad Individuell Plan), har bidragit. Vårdcentralernas användande av besöksformen distanskontakt har mer än tredubblats under året.

Besöken inom den psykiatriska öppenvården för vuxna har ökat med sex procent under året och fler patienter har fått vård. Inom Hallands sjukhus ligger antalet läkarbesök inom den planerade öppenvården på oförändrad nivå jämfört med 2018, men antalet sjukvårdande behandlingar av andra professioner var 4,5 gånger fler än 2018. Ökningen beror delvis på ett ökat uppdrag för dietisterna, men ses också som en följd av medvetet arbete med förflyttning av besök från läkare till sjuksköterskor.

På Hallands sjukhus var besöken på akutmottagningarna under 2019 drygt två procent fler än 2018, vilket är en fortsättning på den trend som sågs under 2018. Troliga bakomliggande orsaker är befolkningsutvecklingen och den de-

Andel genomförda nybesök inom specialiserad vård inom 60 dagar (faktisk väntetid) 2019

Källa: Väntetider i vården

mografiska utvecklingen. Den ökade volymen besök utgörs främst av besök till sjuksköterska. Inskrivningsfrekvensen från akutmottagningarna har fortsatt minskat i enlighet med tidigare trend och antalet inskrivningar har för 2019 varit något färre jämfört med 2018.

Slutenvården

Beläggning inom heldygnsvården har under året i stort legat på avsedd nivå inom Hallands sjukhus och inom Psykiatri. Dock finns skillnader på klinisknivå när det gäller antalet utlokaliserade patienter inom Hallands sjukhus och barn och ungdomspsykiatri samt rättspsykiatri har haft problem med överbeläggningar. Beläggningsgraden var något lägre på Hallands sjukhus 2019 jämfört med 2018. Minskningen i beläggningsgrad har i hög utsträckning skett inom de kliniker där den tidigare legat på en mycket hög nivå. Den minskade beläggningsgraden har haft en positiv påverkan på vårdkvaliteten där antalet överbeläggningar och antalet utlokaliserade patienter minskat markant. Vid en nationell jämförelse är Halland under 2019 en av de tre regioner, som har lägst andel utlokaliserade patienter och överbeläggningar sammantaget per 100 vårdplatser.

Medelvårdtiden på Hallands sjukhus har fortsatt att sjunka under året med en förändring som motsvarar tio vårdplatser. Detta har på ett positivt sätt bidragit till en lägre beläggningsgrad än 2018. Tillgängligheten till operation/behandling på Hallands sjukhus har haft en svagt minskande trend trots en ökad produktionsvolym.

Kvalitet

Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete

Ohälsosamma levnadsvanor

I årets uppföljning ses en fortsatt positiv utveckling vad gäller stöd för att öka hallänningarnas fysiska aktivitet. Förskrivningen av FaR, Fysisk Aktivitet på Recept, har ökat markant under de senaste åren och rådgivande samtal om fysisk aktivitet har främst ökat inom den specialiserade sjukvården. Stöd för tobaksavvänjning och stöd vid riskbruk av alkohol ligger ungefär i nivå med föregående år medan en viss minskning ses av åtgärder för att förändra ohälsosamma matvanor. Dokumenterat stöd vid riskbruk är det som erbjuds i lägst omfattning av de rekommenderade åtgärderna.

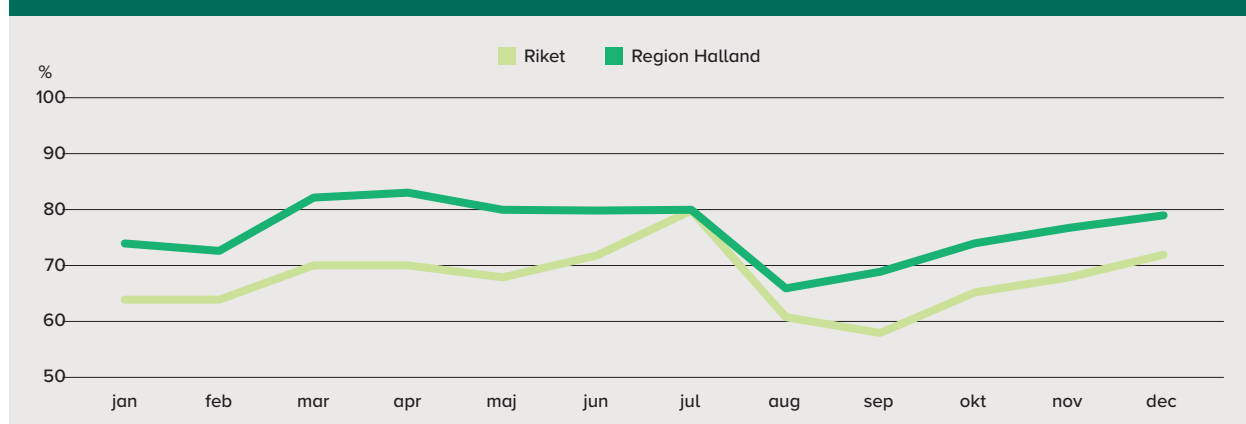
En högre andel kvinnor än män får stöd för att förändra tobaksbruk, medan det är ett omvänt förhållande när det gäller stöd kring alkohol, ohälsosamma matvanor och fysisk aktivitet. Det är dock en högre andel kvinnor som får fysisk aktivitet på recept. I den nationella uppföljningen lyfter Socialstyrelsen fram att om åtgärderna skulle fördelas efter hur levnadsvanorna ser ut för kvinnor och män borde kvinnor framförallt få mer rådgivning om fysisk aktivitet medan det kan vara rimligt som det är i dag att männen får mer rådgivning om matvanor.*

*Socialstyrelsen, Primärvårdens stöd till patienter med ohälsosamma levnadsvanor, 2019

Riktade hälsosamtal

Under 2017 beslutades att samtliga vårdcentraler i privat och regional regi ska erbjuda listade hallänningar i åldersgruppen 40 år riktade hälsosamtal, med målet att främja goda

Andel genomförda op/åtgärd inom specialiserad vård inom 60 dagar (faktisk väntetid) 2019

Källa: Väntetider i vården

levnadsvanor och minska insjuknandet i hjärt-kärlsjukdom och diabetes. Under 2019 har ett omfattande förberedelsearbete genomförts inför pilot- och breddinförande 2020.

Projektmedel för hälsoinriktade insatser

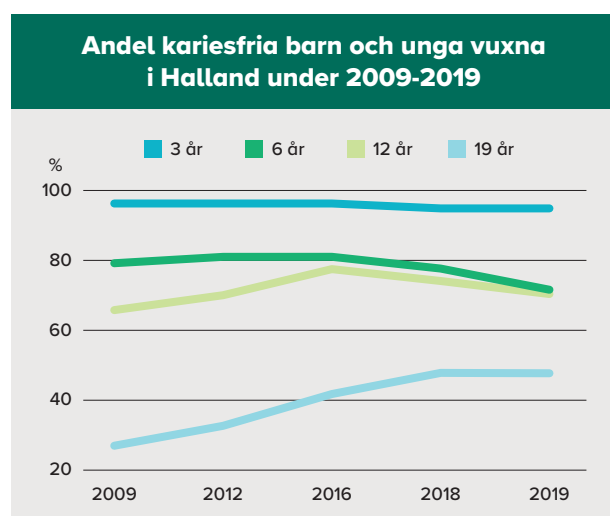
Under 2016 och 2017 beviljade Regionstyrelsen projektmedel till det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet med fokus på en jämlik hälsa. Under 2019 omfattade projekten bland annat fortsatt utvecklingsarbete kring insatser för att minska skillnader i hälsa och att öka livskvaliteten för barn och unga med fetma. Samtliga projekt är nu avslutade. Projektet Bästa livsplatsen för barn oavsett storlek som drivits av Barn- och ungdomskliniken HS har fallit mycket väl ut och förberedelser pågår för ett möjligt breddinförande i hela Halland.

Screening

Screening är en viktig åtgärd för att upptäcka cancer i ett tidigt skede. 87 procent av de kvinnor mellan 40 och 74 år i Halland, som erbjudits mammografi har deltagit 2019. Detta är en nivå som ligger stabilt över tid och Hallands kvinnor deltar på en hög nivå jämfört med andra regioner. En annan förebyggande screening riktar sig till alla 65-åriga män som erbjuds hälsokontroll av stora kroppspulsådern. Målet är 90 procents deltagandegrad och detta uppnås inom hela Halland.

Tandhälsa

Den negativa trenden sedan några år tillbaka med ett minskat antal kariesfria barn och unga vuxna i Halland och i riket fortsätter, och har ytterligare försämrats sedan 2018. Trenden av hälsoförbättring finns dock fortfarande kvar mellan 16 och 19 års ålder. Orsaken till den försämrade tandhälsan är ännu inte klarlagd och analys pågår. Sannolikt är det flera olika faktorer som samverkar.

Källa: TEARS, Region Halland

För att främja insatser som leder till bättre munhälsa hos sköra äldre har specialisttandvården i samverkan med folk-tandvården, privata vårdgivare, länets kommuner och regionkontoret utformat ett arbete för att tidigt identifiera sköra äldre med ohälsosamma levnadsvanor.

Patientsäkerhet

Patientsäkerhet och kvalitetsutveckling är viktiga strategiska områden för Region Halland. En av grundprinciperna för all vårdverksamhet är att ingen patient ska komma till skada i vården

Region Halland har en patientsäkerhetsplan där fyra områden är prioriterade under 2017-2020; vårdrelaterade infektioner, trycksår, läkemedelshantering och IT-stöd. Exempel på arbetssätt är kvalitetsronder, kvalitetsråd, uppföljning av indikatorer och bearbetning av avvikelser. Flera förvaltningar arbetar också med "Gröna korset", en visuell metod för medarbetare i sjukvården att dagligen identifiera risker och vårdskador i realtid, vilket skapar ett underlag för riktat systematiskt förbättringsarbete. Alla vårdgivare upprättar en patientsäkerhetsberättelse för året.

Basala hygienrutiner

Den mest grundläggande åtgärden för att förebygga vårdrelaterade infektioner är att vårdpersonal tillämpar basala hygienrutiner i sitt arbete. I den nationella mätningen visar regionens resultat på cirka 60 procents följsamhet till samtliga hygienrutiner och klädregler. Region Hallands utfall är något sämre än föregående år, samt likt tidigare under nivån för riket.

Vårdrelaterade infektioner, VRI

VRI är infektioner som uppstår i samband med vård och är den vanligaste typen av vårdskada. Vid den årliga nationella mätningen visar resultatet att andelen inläggande patienter med VRI har ökat till 11,3 procent jämfört med föregående års mätning då resultatet visade 6,7 procent. Hallands resultat i vår är sämre än rikets nivå. Detta är ett avvikande resultat, då nivån i Halland de senaste åren både varit lägre och under nivån för riket. Analys är gjord och åtgärder insatta i den mån det gällt påverkbara faktorer.

Trycksår

Trycksår är en vanlig vårdskada som orsakas av långvarigt tryck mot huden eller dålig blodcirkulation. Resultatet för Region Halland i den nationella punktprevalensmätningen 2019 visar på förbättringar jämfört med 2018 och Halland var bäst i riket med minst patienter med trycksår i kategori 2 - 4, det vill säga trycksår klassat som vårdskada.

Läkemedel

Under 2019 har arbetet med kostnadseffektiv läkemedelsanvändning riktats dels mot att öka andelen biosimilarer* på recept, och dels mot att förbättra regionens beslutsstöd vid läkemedelsförskrivning.

Arbetet med att etablera regionala processer för ordnat omhändertagande av nationellt och regionalt ordnat införande liksom medverkan i den viktiga nationella processen med ordnat införande och trepartsförhandlingar har fortsatt. Arbetet har för avsikt att leda till en mer jämlik vård genom att nya läkemedel når vården över hela landet snabbare. Ett ordnat införande av läkemedelsbehandlingar kan också innebära bättre kostnadskontroll. Halland har under året i samverkan med Västra Götalandsregionen genomfört förberedelser inför en förnyad upphandling av dostjänst i öppenvården och dessutom tagit beslut om att arbeta mot patientindividuell läkemedelsförsörjning inom slutenvården. Projekt för införande är uppstartat och kommer att fortlöpa under kommande år.

*En biosimilar är ett biologiskt läkemedel som liknar godkänt biologiskt läkemedel. För att en biosimilar ska godkännas krävs att den är jämförbar med referensläkemedlet avseende kemiska egenskaper, biologisk aktivitet och har likvärdiga egenskaper samt likvärdig säkerhet och effekt. (Källa: Läkemedelsverket)

Antibiotikaförskrivning

Halland hade 2019 en fortsatt sjunkande antibiotikaförskrivning med fyra procent på årsbasis, en positiv utveckling som ses som ett resultat av strukturerat arbete på flera nivåer. I Halland förskrivs färre antibiotika recept/1000 invånare än snittet för riket men det nationella målet nås än så länge inte.

Patientnämnd

Patientnämnden rapporterar patienters iakttagelser och synpunkter i syfte att dessa ska vara ett led i vårdens kvalitetsutveckling.

2019 hanterades 978 ärenden vilket innebär en marginell minskning i jämförelse med föregående år. Nivån till de olika förvaltningarna och till privata vårdgivare ligger på en i princip oförändrad nivå. Det är, likt tidigare år, något mer vanligt att kvinnor anmäler ett ärende än män.

Vård- och behandling (35 procent) är den kategori som genererat flest ärenden följt av *Kommunikation* (24 procent), *Vårdansvar och organisation* (14 procent) och *Tillgänglighet* (11 procent). Jämförelse med föregående år är inte möjlig då den nationella kategoriseringen är ny för året.

Standardiserade vårdförlopp, SVF

Syftet med SVF avseende cancer är att förkorta väntetider, minska regionala skillnader och skapa en mer jämlik vård med ökad kvalitet. År 2020 är det nationella målet att 70 procent av all nya cancerfall inom aktuella diagnoser ska utredas via ett standardiserat vårdförlopp och att 80 procent av dessa patienter ska gå igenom respektive vårdförlopp inom utsatta maximala tidsgränser. 2019 års utfall i Halland visar att 75 procent av de nya cancerfallen i Halland utreds via ett SVF och 56 procent av de halländska patienterna som startat behandling i Region Halland har gjort det inom utsatta maximala tidsgränser. De halländska resultaten ligger, sett ur ett nationellt perspektiv, väl till vid jämförelse på aggregerad nivå. Arbetet på berörda förvaltningar i Region Halland har under året varit fokuserat på att åtgärda flaskhalsar för att förkorta väntetider. Patienternas upplevelser mäts med en enkät (PREM) och resultatet visar överlag att patienterna är nöjda.

Region Halland som arbetsgivare

Region Hallands långsiktiga inriktning fram till år 2026 beskrivs i kompetensförsörjningspolicyn, där den övergripande målsättningen är *kompetenta och engagerade medarbetare som utvecklar verksamheten*. Med utgångspunkt från det önskade läget 2026 och var verksamheterna befinner sig nu görs prioriteringar varje år i syfte att närma sig målbilden. Årets fokusområden stödjer den övergripande målbilden.

Årets fokusområden

• Utveckla nya former för regionens kompetensutveckling

Arbetet med nya former för regionens kompetensutveckling har fokuserat på att etablera digitalt lärande som kompetensutvecklingsform. Det har inneburit en genomgång av uppbyggnaden för basutbildningar utifrån ett pedagogiskt perspektiv för att identifiera vilka delar eller moment som lämpar sig att göra digitalt och på så sätt säkra både målgrupp och effekt av lärandet. Vid årets slut fanns det 66 digitala utbildningar tillgängliga jämfört med fem vid årets början. Utbildningarna har tillkommit i samband med ett utvecklingsarbete inom kompetensförsörjning, där kompetensbehov och kompetensutveckling har satts i ett sammanhang. Parallellt med fokus på digitalt lärande pågår det ett arbete tillsammans med verksamheterna att beskriva kompetens, kompetensbehov samt basutbildningsbehov och på så sätt säkra att rele-

vanta utbildningar finns tillgängliga. Målsättningen för året är uppnådd när det gäller att skapa förutsättningar för att kunna arbeta med kompetensutveckling i ett sammanhang, både gällande arbetssätt och IT-stöd, och att erbjuda digitalt lärande som ett av alternativen i kompetensutveckling.

• Följa en tydlig och transparent process för rekrytering och tillsättning av chefer på alla nivåer

En tydligare process för rekrytering av chefer togs fram och har prövats på Närsjukvården med bra resultat. Med lärdomar av arbetet på Närsjukvården har vissa justeringar gjorts och nu finns det en förtydligad regiongemensam rekryteringsprocess för chefer och arbetet har gått över för tillämpning på förvaltningarna. Implementering av processen har kommit olika långt på förvaltningarna och kommer att sträcka sig även in på 2020, därav är åtagandet delvis uppfyllt för 2019. I samband med arbetet med en tydligare rekryteringsprocess för chefer har viktiga chefskompetenser beskrivits och beslutats. Detta arbete är ett led i hur Region Halland arbetar med chefsrekrytering men också hur befintliga chefer ska utvecklas i önskad riktning.

Etablera digitalt lärande som kompetensutvecklingsform

Indikatorer	Målvärde 2019	Utfall 2019
Antal digitala kompetensutvecklingsinsatser som finns i Kompetensportalen	15	66 ▲

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

Konkretisera viktiga chefskompetenser

Indikatorer	Målvärde 2019	Utfall 2019
Är konkreta chefskompetenser framtagna (Ja/Nej)	Ja	■
▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte		

Tillämpa dessa i rekrytering och kompetensutveckling

Indikatorer	Målvärde 2019	Utfall 2019
Chefskompetenserna används både i rekrytering och planering av kompetensutvecklingsinsatser (Ja/Nej)	Ja	▼
▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte		

Ekonomi

Årets fokusområde

• Minska kostnadsutvecklingstakten för att möjliggöra en långsiktigt god ekonomisk hushållning

Regionens ekonomiska fokusområde 2019 är att minska kostnadsutvecklingstakten för att möjliggöra en långsiktigt god ekonomisk hushållning. Fokusområdet följs upp genom följande tre indikatorer.

Indikator 1 är resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning, målvärdet för 2019 är minst 0,1 procent. Årets resultat exklusive marknadsvärdering orealiserade reavinster uppgår till 84 mnkr. Resultatet i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning uppgår till 0,8 procent, vilket är 0,7 procentenheter bättre än målvärdet.

Indikator 2 är att självfinansieringsgraden av investeringarna ska uppgå till minst 70 procent. Självfinansieringsgraden uppgår till 105 procent (resultat exklusive marknadsvärdering orealiserade vinster).

Indikator 3 är att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser ska stärkas jämfört med föregående år. Detta soliditetsmått uppgår till -4,9 procent vid årets slut, vilket innebär en förstärkning med 1,2 procentenheter.

Regionen uppfyller målvärdet för alla tre indikatorer inom fokusområdet *Ekonomi*.

Indikatorer	Målvärde 2019	Utfall 2019
Resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning	>0,1%	0,8% ▲
Självfinansieringsgraden av investeringar	>70%	105% ▲
Soliditeten inkl ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser	>-6,1%	-4,9% ▲

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

Foto: Allan Karlsson

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Den regionala koncernen redovisar ett resultat på 288 mnkr för verksamhetsåret 2019. Resultatförbättring under 2019 förklaras främst av nationella beslut om ökade riktade statsbidrag till regionen samt realiserade finansiella reavinster. Koncernens soliditet inklusive pensionsförpliktelser, uppvisar en positiv trend och har under den senaste femårsperi-

oden stärkts med 10,3 procentenheter. Regionens utdebitering har varit oförändrad under den senaste femårsperioden och är förhållandevis låg i jämförelse med landets övriga regioner. Varken regionen eller Hallandstrafiken AB har någon långfristig låneskuld. Antalet snittanställda i koncernen har under de senaste fem åren ökat med 476 anställda eller 6 procent, vilket motsvarar den procentuella befolkningsökningen i Halland.

Regionkoncernen						
	Enhet	2015	2016	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	Mnkr	1 886	2 044	2 111	2 490	2 590
Verksamhetens kostnader	Mnkr	-9 769	-10 336	-10 915	-11 658	-12 113
Årets resultat	Mnkr	-43	56	12	105	288
Årets resultat exkl. orealiserade vinster	Mnkr	-43	56	12	-4	99
Soliditet (blandmodellen)	%	41,3	39,9	37,3	35,4	34,7
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser	%	-14,6	-10,6	-7,4	-5,6	-4,3
Investeringar (netto)	Mnkr	362	491	368	358	414
Självfinansieringsgrad	%	68	69	88	93	100
Långfristig låneskuld	Mnkr	0	0	0	0	0
Antal anställda	Antal	7 962	7 999	8 116	8 323	8 438

Regionen						
	Enhet	2015	2016	2017	2018	2019
Invånare i Halland	Antal	314 784	320 333	324 825	329 352	333 848
Utdebitering regionskatt Halland	Kr	10,82	10,82	10,82	10,82	10,82
Genomsnittlig regionskatt	Kr	11,35	11,41	11,42	11,44	11,55
Verksamhetens intäkter	Mnkr	1 344	1 449	1 513	1 824	1 881
Verksamhetens kostnader	Mnkr	-9 226	-9 783	-10 335	-11 023	-11 439
Årets resultat	Mnkr	-23	31	13	93	273
Årets resultat exkl. orealiserade vinster	Mnkr	-23	31	13	-16	84
Soliditet (blandmodellen)	%	42,1	40,2	37,6	35,7	34,8
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser	%	-14,8	-11,0	-7,8	-6,1	-4,9
Investeringar (netto)	Mnkr	356	487	357	340	393
Självfinansieringsgrad	%	71	62	88	91	105
Långfristig låneskuld	Mnkr	0	0	0	0	0
Antal anställda (snittanställda)	Antal	7 880	7 911	8 022	8 222	8 337

Hallandstrafiken AB

	Enhet	2015	2016	2017	2018	2019
Årets resultat	Mnkr	-20	25	-2	12	15
Omsättning	Mnkr	977	1 076	1 136	1 256	1 344
därav driftbidrag från regionen	Mnkr	343	402	438	458	474
Soliditet	%	30	40	39	36	42
Medeltal anställda	Antal	65	70	78	84	85

Teater Halland AB

	Enhet	2015	2016	2017	2018	2019
Årets resultat	Mnkr	0	0	0	0	0
Omsättning	Mnkr	14	15	16	17	17
därav från regionen	Mnkr	8	7	8	8	9
Soliditet	%	32	32	34	33	34
Medeltal anställda	Antal	17	18	16	17	16

Händelser av väsentlig betydelse

Region Halland beslutade under 2019 att höja skatten från och med 2020 med 58 öre till 11,40 kronor. Den beslutade skatthöjningen syftar till att möjliggöra en omställning av vården.

Det uppdaterade systemet för kostnadsutjämning 'lite mer lika', vilket beslutades under 2019 och träder ikraft den 1 januari 2020, innebär för Region Hallands del lägre kostnader med omkring 104 miljoner kronor per år.

Det tre år långa samverkansprojektet med Brigham and Women's hospital (BWH) har avslutats i början av året. Arbetet har tagit ett vetenskapligt helhetsgrepp om system, ledning och styrning, och är unikt inom svensk hälso- och sjukvård. Som resultat av projektet finns det nu analysmetoder för att kunna utveckla vården i den riktning som ger bäst effekt för patienter och verksamheter.

Regionfullmäktige har tagit ett slutgiltigt beslut om det nya vårdinformatiönsstödet. Region Halland ska samarbeta med övriga regioner inom Sussa samverkan när det gäller det nya vårdinformatiönsstödet, som bland annat ska ersätta journalsystemet VAS. Sussa står för Strategisk utveckling av sjukvårdsstödjande applikationer och syftet med Sussa är att uppnå målen i nationell vision e-hälsa 2025 samt att upphandla ett kärnsystem, en driftstjänst och specialområden.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg tecknade den 21 augusti, efter slutförd upphandling, kontrakt med Pilatus Aircraft Ltd. (Schweiz) för anskaffning av sex flygplan och option för fyra. Flygplanen kommer att levereras under 2021 och har en specialanpassad medicinsk inredning i kabinen och avancerad navigations- och kommunikationsutrustning ombord. Region Halland har en andel i Svenskt Ambulansflyg som uppgår till 3,2 procent av andelskapitalet.

I samband med att Region Hallands naturbruksutbildningar samlades på Munkagårdsgymnasiet under 2016 inleddes ett treårigt projekt för att utreda framtiden för Plönninge. Utvecklingsprojektet har inneburit att ett antal företag och organisationer har etablerat sig på området. Den treåriga projektperioden har nu avslutats och slutrapporten konstaterar att det är jordbruks- och skogsmarken som har störst strategiskt intresse utifrån Region Hallands regionala utvecklingsuppdrag.

Marken kommer i framtiden vara en testyta för att Region Halland, tillsammans med andra aktörer, ska kunna utveckla de gröna näringarna inklusive besöksnäring och rekreation. Inte minst skogsmarken är en viktig resurs och kommer bland annat ge möjlighet att testa skogsbruk som medför ökad koldioxidbindning och hur man kan få ett säkert skogsbruk i ett förändrat klimat. Plönningeskogen tillsammans med Region Hallands övriga skogsinnehav är också en värdefull tillgång för regionens skogsbruksutbildning.

Planeringen av Öresundstågens nya depå startade 2014 och tre år senare påbörjades bygget av Sveriges modernaste tågverkstad. I april 2020 kommer den toppmoderna Hässleholmsdepån att vara klar. Den nya tågdepån kommer att förkorta servicetiden för tågen avsevärt, vilket kommer att ha stor betydelse för kollektivtrafiken i södra Sverige. Totalkostnaden uppgår till 1,5 miljarder kronor. Det är Region Skåne som bygger Hässleholmsdepån och samtliga delägare i AB Öresundståg har tecknat en hyresgaranti av depån med Region Skåne. Hallandstrafiken genom Region Halland äger 12 procent av Öresundstågen.

I december påbörjades bygget av Varbergstunneln, vilket innebär en 3,1 kilometer lång tunnel under centrala Varberg samt att enkelspåret söderut ersätts med ett dubbelspår. Projektet kommer att pågå i fem år vilket innebär att tågtrafiken planeras komma igång under 2024. Kostnaden uppgår totalt till 4,8 miljarder kronor (enligt 2015 års prisnivå) vilken delas av Trafikverket, Varbergs kommun, Jernhusen samt Region Halland. Region Hallands andel uppgår till 283 miljoner kronor (enligt 2009 års prisnivå).

Region Halland och de halländska kommunerna är från den 1 januari 2019 medlemmar av Greater Copenhagen-samarbetet. Det är ett näringslivspolitiskt partnerskap mellan Region Skåne och Region Halland i Sverige, Region Sjælland och Region Hovedstaden i Danmark, samt de tillhörande 85 kommunerna. Tillsammans arbetar Greater Copenhagen för att skapa en metropolregion som bygger på ökad tillväxt, växande arbetsmarknad och god livskvalitet för de 4,3 miljoner invånare som bor i området.

Det globala utbrottet av coronaviruset i februari 2020 drabbar regionen och hela samhället på flera sätt. Det är ett ansträngt läge i hälso- och sjukvården. Gymnasieskolor och vuxenutbildning drivs på distans och kollektivtrafiken påverkas av ett minskat resande. I dagsläget är det svårt att överblicka konsekvenser för såväl den verksamhet som bedrivs i Region Hallands egen regi som i de egna bolagen. Region Halland följer utvecklingen noga och har en förhöjd beredskap att agera för att upprätthålla såväl intensivvård och smittbekämpning som samhällsservice i form av kollektivtrafik och annat. Region Halland har en god finansiell ställning vilket ger en bra förutsättning i den fortsatta hanteringen av krisen.

Styrning och uppföljning av den regionala verksamheten

Regionstyrelsen har under 2019 beslutat om en riktlinje vilket anger ramarna för hur styrningen ska ske inom Region Halland. Syftet är att beskriva hur Regionfullmäktiges beslut

omsätts i praktiken samt att fastställa hur arbetet med planering, genomförande och uppföljning ska ske för att säkerställa:

- förutsättningar för en god livskvalitet hos invånarna
- att Regionfullmäktiges mål och ambitioner uppnås
- att lagstiftning och intern styrning efterlevs
- en styrning med fokus på verksamheternas syfte
- en god ekonomisk hushållning.

Regionstyrelsen utövar sin uppsiktspflicht över nämnderna genom att erhålla en överblick över alla verksamhetsplaner. Regionstyrelsen har ett ansvar för helheten när det gäller att samordna nämndernas insatser med syfte att nå Regionfullmäktiges mål och ambitioner. Utifrån de mål och indikatorer som konkretiserats i nämndens/styrelsens verksamhetsplan skapas aktiviteter och åtgärder som ska planeras och tidsättas med ett tydligt ansvar. Innehållet i verksamhetsplanen ska löpande stämmas av och analyseras för att säkerställa genomförandet av både verksamhetens uppdrag och utvecklingsarbetet.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska en region ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det är regionfullmäktige som beslutar om finansiella mål och mål för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Region Halland. Därefter analyseras den regionala koncernens ekonomiska ställning.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Regionstyrelsen har under 2019 beslutat om en Riktlinje för god ekonomisk hushållning vilken anger följande: God ekonomisk hushållning innebär enligt Kommunallagen att såväl regionens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås. Det betyder även att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt samt sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Regionens budget ska innehålla finansiella mål, samt mål för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För att uppnå en god ekonomisk hushållning krävs att det finns ett samband mellan resursåtgång och verksamhetsresultat. För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap samt tydliga mål. För att bedöma huruvida Region Halland uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning behöver resursåtgången ställas i relation till verksamheternas måluppfyllelse.

I *Mål och budget 2019* har regionfullmäktige beslutat om Fokusområden med konkretiserade mål. Årets fokusområ-

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Fokusområde	Måluppfyllelse
Hög attraktivitet	▲
Stark konkurrenskraft	▲
Fler i arbete	▲
Möta fler behov nära patienten	▲
Sammanhållen vård	▲
Kunskapsstyrning – hjärtsjukvård	■
Digitalisering	▲
Utveckla nya former för regionens kompetensutveckling	▲
Följa en tydlig och transparent process för rekrytering och tillsättning av chefer på alla nivåer	■
Minska kostnadsutvecklingstakten för att möjliggöra en långsiktigt god ekonomisk hushållning	▲

▲ Målet uppfylls
■ Målet uppfylls delvis
▼ Målet uppfylls inte

den är utvecklingsområden som stödjer de långsiktiga strategierna och har valts ut för att de har förbättringspotential. Tabellen *Samlad bedömning av måluppfyllelse* visar måluppfyllelsen för årets fokusområden. För en utförlig beskrivning av bedömning och underliggande indikatorer hänvisas till avsnitten om respektive fokusområde.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

Den sammantagna bedömningen är att Region Halland uppnår en god ekonomisk hushållning i förhållande till regionfullmäktiges mål. Av de tio fokusområdena så uppfyller åtta årets målvärden, medan två uppfyller målen delvis.

Om man i bedömningen även tar hänsyn till den praxis som finns inom ekonomiområdet blir bedömningen delvis annorlunda. I praxis har det skapats en definition av god ekonomisk hushållning, som innebär att det finansiella resultatet ska uppgå till två procent av summan av skatteintäkterna samt statsbidragen och utjämningen. Detta skulle för Region Hallands del motsvara ett positivt resultat på cirka 200 mnkr. Trots den positiva resultatutvecklingen under 2019 så är den ekonomiska resultatnivån för låg (0,8 procent), för att regionen ska kunna anses ha en god ekonomisk hushållning enligt den praxis som råder. Den sammantagna bedömningen av målet om en god ekonomisk hushållning är att det uppnås delvis.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Utvärderingen av Region Hallands finansiella ställning utgår i första hand från koncernperspektivet och i andra hand från regionperspektivet.

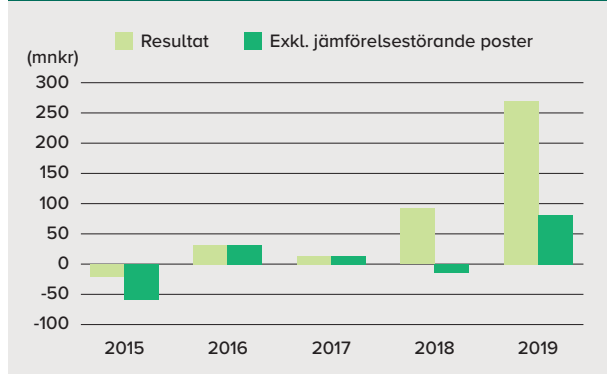
Resultatutveckling

Regionkoncernens resultat i de sammanställda räkenskaper uppgår till 288 mnkr. Jämfört med föregående år har koncernens resultat förbättrats med 183 mnkr. Om regionens orealiserade finansiella reavinster exkluderas uppgår koncernens resultat till 99 mnkr. Jämfört med motsvarande period föregående år har koncernens resultat exklusive orealiserade finansiella vinster förbättrats med 103 mnkr. Årets resultat för Hallandstrafiken AB uppgår till 15 mnkr, vilket är en förbättring med 3 mnkr jämfört med föregående år. Hallandstrafiken AB har under året erhållit 474 mnkr i driftbidrag från regionen, vilket är en ökning med 16 mnkr eller 3,5 procent jämfört med föregående år.

Region Hallands resultat exklusive orealiserade finansiella reavinsterna uppgår till 84 mnkr. Även Region Hallands balanskravsresultat uppgår till 84 mnkr och därmed uppfyller regionen kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Se rubriken Balanskravsresultat för fördjupad information.

I Region Hallands officiella resultat ska årets orealiserade finansiella reavinster inkluderas, resultatet uppgår då till 273 mnkr. Jämfört med budget innebär resultatet en positiv avvikelse med 261 mnkr. Det positiva resultatet beror till stor del på den nya redovisningslagstiftningen som reglerar att finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska värderas till verkligt värde Detta berör regionens pensionsplaceringar. Då utvecklingen under året har varit positiv för aktier och räntebärande värdepapper uppgår värdestegringen till 190 mnkr, vilket är uppbokat som en orealiserad finansiell reavinst i resultaträkningen. Den nya lagstiftningen beskrivs mer i stycket redovisningsprinciper i noten 1.

Resultat regionen 2015–2019

Resultatet exklusive orealiserade finansiella reavinsterna uppgår till 84 mnr, vilket är 72 mnr bättre än årets budget. De största överskotten mot budget finns centralt, såsom reavinsterna pensionsmedel (74 mnr), statsbidrag läkemedelsförmånen (27 mnr), kostnads- och intäktutjämnings (23 mnr) samt Regionkontoret (32 mnr). Störst underskott redovisas inom Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsfinansiering med 73 mnr, där kostnader inom läkemedelsområdet (56 mnr) och vårdgarantin (43 mnr) utgör de enskilt största budgetunderskotten. Kostnaderna för vårdgarantin har minskat jämfört med föregående år och färre patienter hänvisas till vårdgarantiavtalen, men kostnaderna är fortfarande höga i förhållande till årets budget.

Årets budgetavvikelse för Driftnämnden Hallands sjukhus blev positiv (11 mnr), medan Driftnämnden Psykiatri redovisar en negativ budgetavvikelse (-15 mnr). Även Driftnämnderna Regionsservice (-12 mnr) samt Ambulans, diagnostik och hälsa (-10 mnr) redovisar negativa budgetavvikelser. Övriga driftnämnder och nämnder redovisar positiva budgetavvikelser.

I årets budget finns det upptaget 122 mnr i effektiviseringar som avser hela regionen. Dessa budgeterade effektiviseringar ligger centralt under Regionstyrelsens verksamheter. Ökade riktade statsbidrag har räknats av mot effektiviseringsposten.

Jämfört med föregående år har regionens resultat förbättrats med 180 mnr. Om de orealiserade finansiella vinsterna exkluderas uppgår resultatförbättringen till 100 mnr jämfört med motsvarande period föregående år. Den halländska hälso- och sjukvården har förbättrat resultatet med 39 mnr och regionens övriga verksamheter har förbättrat resultatet med 61 mnr, jämfört med föregående år. Driftnämnden Hallands sjukhus har förbättrat resultatet med 253 mnr jämfört med föregående år, vilket till del förklaras av den ramförstärkning som erhöles i Mål och budget 2019. Driftnämnden

Budgetavvikelse per nämnd/styrelse 2019

mnr Driftnämnd/styrelse	Budgetavvikelse 2018	Budgetavvikelse 2019
DN Hallands sjukhus	-242	11
DN ambulans diagnostik hälsa	1	-10
DN Psykiatri	-38	-15
DN Närsjukvården	8	2
Lokala nämnder	1	1
N hemsjukvård o hjälpmedel	0	0
Patientnämnden	0	0
RS Hälso- o sjukvårdsfinansiering	148	-73
Summa hälso- och sjukvård	-121	-84
DN Kultur och skola	3	5
DN Regionsservice	-17	-12
Revision	0	0
RS verksamheter/RK ¹⁾	35	55
Regiongem.kostn./finansiering ²⁾	177	297
Summa övrig verksamhet	198	345
SUMMA REGION HALLAND ²⁾	77	261

¹⁾ Resultatet inkluderar riktade statsbidrag avseende hälso- och sjukvård med 120 mnr.

²⁾ Resultaten för 2018 och 2019 innehåller orealiserade finansiella reavinsterna med 110 mnr respektive 190 mnr.

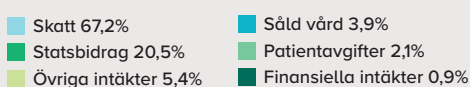
Psykiatri har förbättrat resultatet med 23 mnr jämfört med föregående år, vilket till del förklaras av ramförstärkningen som erhöles i Mål och budget 2019. Ramförstärkningarna har finansierats genom att medel har överförts från Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsfinansiering, vars resultat har försämrats med 222 mnr. Regiongemensamma kostnader och finansiering har förbättrat resultatet med 34 mnr, om orealiserade finansiella reavinsterna exkluderas. Nämndernas verksamheter har under året arbetat målmedvetet med att hålla sina budgetramar och i vissa fall även lyckats minska vissa kostnader såsom bemanningskostnader.

I tabellen resultatutveckling visas årets resultat under den senaste femårsperioden. Regionkoncernens resultat, det vill säga inklusive Hallandstrafiken AB, har en utveckling som är relativt lik regionens utveckling. Angående den nya lagstiftningen 2019, som innebär att vissa finansiella instrument ska värderas till verkligt värde, så har regionen valt att klassificera orealiserade finansiella reavinsterna/reaoförluster som jämförelsestörande poster. I tabellen kan man utläsa att regionens resultat exklusive jämförelsestörande poster, har legat på en nivå relativt nära noll fram till 2018, för att under innevarande år förbättras med 100 mnr.

Resultatutveckling

mnkr	2015	2016	2017	2018	2019
Årets resultat koncernen	-43	56	12	105	288
Årets resultat i förhållande till verksamh. nettokostnad	-0,5%	0,7%	0,1%	1,1%	2,9%
Årets resultat regionen	-23	31	13	93	273
Årets resultat i förhållande till verksamh. nettokostnad	-0,3%	0,4%	0,1%	1,0%	2,8%
Jämförelsestörande poster					
Återbetalning av tidigare inbetalda premier från AFA Försäkring	37				
Marknadsvärdering orealiserade vinster				110	190
Resultat regionen exkl. jämförelsestörande poster	-61	31	13	-16	84

Regionens intäkter

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Regionens största intäktskälla är regionskatten som står för 67 procent av de externa intäkterna. Detta innebär att skatteintäkternas utveckling har en avgörande betydelse för regionens ekonomi. Regionens utdebitering är oförändrad jämfört med föregående år och uppgår till 10,82 kronor per beskattningsbar hundralapp. Av landets tjugo regioner har Region Östergötland lägst utdebitering med 10,70 kr, medan Region Stockholm har högst utdebitering med 12,08 kr. Region Halland har den näst lägsta utdebiteringen i riket. Under 2020 höjer Region Halland regionskatten med 58 öre till totalt 11,40 kr, vilket innebär att regionens utdebitering hamnar strax under snittet.

Region Hallands skatteintäkter uppgår till 8 041 mnkr, vilket är 6 mnkr högre än budgeterat. Skatteintäkterna har ökat med 3,8 procent jämfört med föregående år. Detta innebär att skatteintäkternas ökningstakt har förstärkts med 0,7 procentenhet jämfört med motsvarande ökningstakt föregående år. Skattehöjningen 2020 beräknas öka skatteintäkterna med cirka 440 mnkr.

Generella statsbidrag och utjämning står för 20 procent av regionens intäkter. Generella statsbidrag och utjämning uppgår till 1 930 mnkr, vilket motsvarar en ökning med 9,5 procent jämfört med föregående år, där förändringar inom intäkt- och kostnadsutjämningen står för större delen av ökningen. Jämfört med årets budget blev utfallet 59 mnkr högre, främst beroende på högre statsbidrag för läkemedelsförmånen (27 mnkr) och överskott inom intäkt- och kostnadsutjämningen (23 mnkr). Den nya förändringen från 2020 i kostnadsutjämningsystemet beräknas minska regionens kostnader med cirka 104 mnkr.

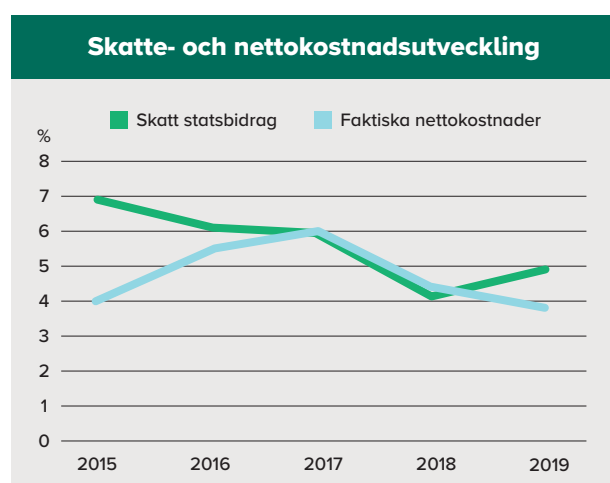
Finansnettot, det vill säga skillnaden mellan regionens finansiella intäkter och kostnader, uppgick till 191 mnkr, vilket är 260 mnkr bättre än budgeterat. I denna post ingår 190 mnkr i finansiella intäkter avseende marknadsvärdering av finansiella placeringar, denna post är inte budgeterad. Exkluderas de orealiserade reavinstererna uppgår regionens finansnetto istället till 1 mnkr, vilket är 70 mnkr bättre än budgeterat. Största delen av överskottet återfinns inom finansiella intäkter som redovisar ett överskott mot budget med 68 mnkr. Uppkomna reavinsterna från försäljning av värdepapper står för 77 mnkr av överskottet mot budget. Av de finansiella kostnaderna avser merparten räntekostnader för pensionsskulden.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

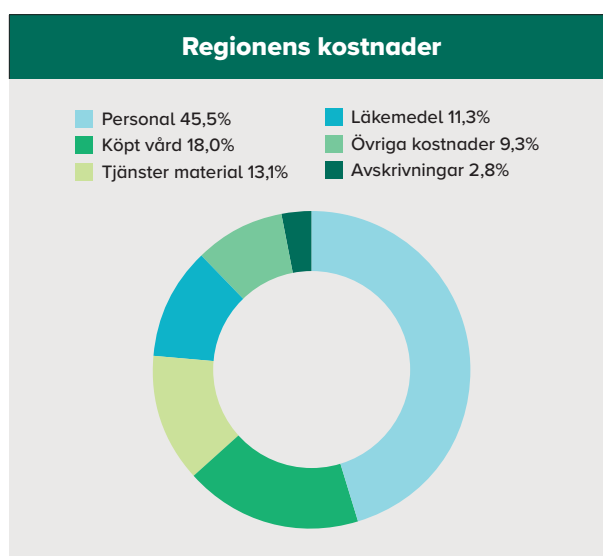
%	2015	2016	2017	2018	2019
Skatt och statsbidrag	6,9	6,1	6,0	4,1	4,9
Nettokostnader	4,0	5,5	6,0	4,4	3,8
Justerad nettokostnad ¹⁾	4,4	5,0			

¹⁾ Exklusive jämförelsestörande återbetalning från AFA Försäkring (2015).

Regionens skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 4,9 procent under 2019. Detta är en positiv utveckling jämfört med föregående år och beror främst på minskade kostnader för kostnads- och intäktsutjämningen. Jämfört med åren 2015 - 2017 är det en lägre ökningstakt då den årliga ökningstakten under dessa år låg mellan 6,0 och 6,9 procent. Regionens skattehöjning och förändringarna i kostnadsutjämningen kommer att bidra till en positiv effekt 2020. Positivt är också att ökningstakten för regionens nettokostnader minskar för andra året i rad under 2019 och nu ligger på en lägre nivå än för skatte- och statsbidragsintäkterna. Regionens nettokostnader för 2019 ökade med 3,8 procent, vilket är en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med föregående års ökningstakt. Detta kan jämföras med den budgeterade nettokostnadsökningen för 2019, vilken uppgick till 3,2 procent (budget 2019 i förhållande till utfall 2018). Region Hallands ökningstakt under 2019 ligger på samma nivå som snittet för landets alla regioner.

I posten nettokostnader ingår bland annat kostnader för personal, vilket är regionens största kostnadspost med en andel på 46 procent av kostnaderna. Här ingår bland annat löner, sociala avgifter och pensionskostnader, som under året har ökat med 188 mnkr eller 3,6 procent till 5 409 mnkr. Jämfört med budget redovisas här en positiv avvikelse med 54 mnkr (-19 mnkr föregående år). Störst positiv budgetavvikelse finns här inom Driftnämnden Närsjukvården med 41 mnkr. Avvikelsen avser främst Vårdvalet och beror bland annat på svårigheter med att rekrytera vissa kompetenser såsom exempelvis specialistläkare och psykologer. Störst negativ budgetavvikelse finns här inom Regiongemensamma kostnader och finansiering med 20 mnkr, vilket främst beror på kostnader för pensionsskuldens förändring/ökning.

Nämnderna har under året målmedvetet arbetat med att minska anlitaandet av inhyrd personal. Regionens totala kostnad för all inhyrd personal har under året minskat med 21 procent eller 34 mnkr och uppgår till 133 mnkr. Under 2019 har 70 mnkr varit budgeterat för inhyrd personal, vilket för regionen som helhet innebär en negativ avvikelse mot budget med 63 mnkr (-152 mnkr föregående år). Kostnaderna för inhyrda läkare har minskat med 2 procent jämfört med föregående år och uppgår till 84 mnkr, medan kostnaderna för inhyrda sjuksköterskor har minskat med 43 procent till 39 mnkr. Störst kostnad för inhyrd personal har Driftnämnden Hallands sjukhus, där kostnaderna har minskat med 26 procent till 65 mnkr. Driftnämnden Psykiatri har minskat användandet av inhyrd personal med 20 procent till 30 mnkr.

Sammantaget har kostnader för egen personal och för inhyrd personal ökat med 2,8 procent jämfört med föregående år. Jämfört med budget redovisas en negativ avvikelse med 9 mnkr (171 mnkr föregående år).

Regionens kostnader för köpt vård har under året ökat med 83 mnkr eller 4,0 procent till 2 139 mnkr. Årets kostnadsökning har främst uppkommit inom regionvården (48 mnkr) och inom valfrihetsvården (26 mnkr). Jämfört med budget redovisas en negativ avvikelse med 215 mnkr, där cirka 150 mnkr avser köpt vård för utomlänspatienter som sedan vidarefaktureras hemregionen.

Regionens totala kostnader för läkemedel har under året ökat med 95 mnkr eller 7,6 procent (13,2 procent föregående år) till 1 340 mnkr. Jämfört med budget redovisas en negativ avvikelse med 79 mnkr. Posten består dels av lä-

kemedel på rekvisition, det vill säga det som används på vårdinrättningar, och dels av förskrivningsläkemedel, det som skrivs ut på recept.

Verksamhetens intäkter har under 2019 ökat med 57 mnkr eller 3,1 procent. Främst är det erhållna bidrag som har ökat med 82 mnkr eller 14 procent, jämfört med föregående år, där merparten avser riktade statsbidrag. Årets ökning av riktade statsbidrag (78 mnkr) förklaras av statens nya primärvårdssatsning, kallad God och nära vård, samt återinförandet av Kömiljarden. Totalt erhöll regionen 516 mnkr i riktade statsbidrag, där de största bidragen är riktade mot hälso- och sjukvården, men också mot Kultur- och skolverksamheten. Utfallet för årets riktade statsbidrag är 173 mnkr högre än budgeterat. En förklaring till den stora avvikelserna mot budget är att efter det att regionens budget var fastställd, har regeringen ökat satsningarna med olika insatser inom hälso- och sjukvården. De största enskilda riktade statsbidragen under 2019 är Utveckla förutsättningarna för vårdens medarbetare (99 mnkr), ny satsning inom primärvården God och nära vård (77 mnkr), Kömiljarden (54 mnkr), Förlossningsvård och kvinnors hälsa (47 mnkr) och Psykisk hälsa (38 mnkr).

Nettokostnadsandelen och dess utveckling

Balansen mellan intäkter och kostnader kan mätas genom nyckeltalet nettokostnadsandel, som visar hur stor andel verksamhetens nettokostnader, inklusive avskrivningar och finansnetto, tar i anspråk av regionens skatteintäkter och generella statsbidrag. Nyckeltalet visar om de löpande intäkterna kan finansiera de löpande kostnaderna. En andel under 100 procent visar på en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter, vilket skapar utrymme för att finansiera investeringar. Nettokostnadsandel är ett mått som används för att mäta den finansiella måluppfyllelsen i god ekonomisk hushållning. Enligt praxis ska resultatet vara minst två procent av summan av skatteintäkterna och statsbidragen. Detta innebär en nettokostnadsandel på högst 98 procent, denna nivå brukar räknas som en god ekonomisk hushållning. Mot bakgrund av regionens ekonomiska läge, beslutades i Mål och budget 2019, att nettokostnadsandelen ska uppgå till högst 99,9 procent. Redovisningen av nettokostnadsandelen är gjord exklusive orealiserade finansiella vinster.

Nettokostnadsandelen för 2019 uppgår till 99,2 procent, vilket är 0,7 procentenheter bättre än budgeterat. Jämfört med föregående år har nettokostnadsandelen förbättrats med 1,0 procentenheter, främst beroende på att regionens intäkter avseende skatt och statsbidrag har ökat mer än vad verksamhetens nettokostnader har gjort. Den genomsnittliga nettokostnadsandelen över den senaste femårsperioden

uppgår till 99,8 procent, vilket är en förbättring med 0,7 procentenheter jämfört med föregående år. Den genomsnittliga nivån för resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning har uppgått till 0,2 procent. Riktningen är positiv, men nivån är för låg för att kunna betraktas som god ekonomisk hushållning.

Nettokostnadsandel					
%	2015	2016	2017	2018	2019
Verksamhetens andel ¹⁾	97,1	96,8	96,6	96,8	95,9
Avskrivningar ¹⁾	3,4	3,1	3,3	3,4	3,3
Finansnetto ^{1) 2)}	-0,2	-0,3	-0,1	0,0	0,0
Nettokostnadsandel	100,3	99,6	99,9	100,2	99,2

¹⁾ I förhållande till skatteintäkter plus generella statsbidrag och utjämning.
²⁾ De år finansnettot är positivt blir talet negativt och håller därmed nere den totala nettokostnadsandelen.

Investeringar

Koncernens investeringar uppgår till 414 mnkr. Den genomsnittliga investeringsnivån över den senaste femårsperioden uppgår till 398 mnkr. Koncernen har relativt låga långfristiga skulder och dessa har ingen direkt koppling till investeringsverksamheten. Självfinansieringsgraden av investeringarna uppgår till 100 procent, vilket är den högsta nivån under den senaste femårsperioden och beror främst på årets resultatförbättring.

Investeringar och långfristig skuld					
Region-koncernen	2015	2016	2017	2018	2019
Investeringar (mnkr)	362	491	368	358	414
Förändring mot föreg. år	31%	36%	-25%	-3%	15%
Långfristiga skulder (mnkr)	4	35	124	99	88
Självfinansieringsgrad av investeringarna	68%	69%	88%	93%	100%

Regionens investeringsbudget omsluter 539 mnkr, vilket är 177 mnkr lägre än föregående års anslag. Under 2019 har regionen investerat 393 mnkr, därav 163 mnkr i utrustning, 5 mnkr i immateriella tillgångar och 225 mnkr i fastigheter. Investeringsnivån innebär att 73 procent av årets investeringsanslag har tagits i anspråk. När det gäller större investeringar är det vanligt att det blir en tidsförskjutning mellan åren. Mer om regionens investeringar finns i avsnittet Investeringar i redovisningen.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på den långsiktiga finansiella styrkan. Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med skattemedel (eget kapital). Ju högre procenttal som soliditeten uppvisar, desto starkare finansiell styrka finns det. Koncernens soliditet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser uppgår till -4,3 procent (exklusive orealiserade finansiella reavinster), vilket är en förstärkning med 1,3 procentenheter jämfört med föregående år. Regionens soliditet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser uppgår till -4,9 procent, vilket är en förstärkning med 1,2 procentenheter jämfört med föregående år. Förbättringen förklaras främst av årets positiva resultat (84 mnkr). Region Hallands långsiktiga finansiella styrka bedöms inte vara tillräckligt stark.

Soliditet					
%	2015	2016	2017	2018	2019
<i>(inkl. pensionsförpliktelser)</i>					
Koncernen	-14,6	-10,6	-7,4	-5,6	-4,3
Regionen	-14,8	-11,0	-7,8	-6,1	-4,9
<i>(exkl. pensionsförpliktelser – blandmodellen)</i>					
Koncernen	41,3	39,9	37,3	35,4	34,7
Regionen	42,1	40,2	37,6	35,7	34,8

Regionens soliditet enligt den lagstadgade blandmodellen, det vill säga exklusive pensionsförpliktelserna under ansvarsförbindelsen, uppgår till 34,8 procent, vilket är en försvagning med 0,9 procentenheter jämfört med föregående år. Försämringen förklaras främst av att regionens pensionsavsättningar i balansräkningen, har ökat med 357 mnkr jämfört med föregående år, beroende på nyintjänade pensionsförmåner.

Finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som beräknas omsättas på tio års sikt. Måttet speglar den medellånga finansiella handlingsberedskapen. Måttet består av omsättningstillgångar plus långfristiga fordringar minus kortfristiga och långfristiga skulder. Genom att ställa de finansiella nettotillgångarna i relation till verksamhetens nettokostnad kan man se om nettotillgångarna behåller eller tappar i styrka i förhållande till nettokostnaderna. De finansiella nettotillgångarna ökade under 2019 med 401 mnkr, främst beroende på omsättningstillgångarnas ökning och uppgick vid årets slut till 2 490 mnkr. Följden blev en förstärkning av nyckeltalet med 3,3 procentenheter.

Finansiella nettotillgångar/ Verksamhetens nettokostnader

2015	2016	2017	2018	2019
21,3%	19,9%	20,0%	21,9%	25,2%

Likviditet

Kassalikviditeten är ett mått på regionens kortsiktiga betalningsberedskap. Kassalikviditeten har de senaste åren legat på en relativt konstant och stabil nivå. Nyckeltalet har under 2019 stärkts med 18 procentenheter, främst beroende på en ökning av omsättningstillgångarna.

Kassalikviditet

2015	2016	2017	2018	2019
205%	206%	206%	213%	231%

Likvida medel

(mnkr)	2015	2016	2017	2018	2019
Likvida medel	2 857	2 807	3 201	3 499	3 794
Likvida medel i förhållande till verksamhetens nettokostnader	35,0%	32,6%	35,1%	36,7%	38,4%

Regionens likvida medel uppgår per den sista december till 3 794 mnkr (exklusive orealiserade finansiella reavinster), vilket innebär en ökning med 295 mnkr under 2019. Genom att sätta de likvida medlen i relation till verksamhetens nettokostnader kan vi utläsa att nyckeltalet har stärkts med 1,7 procentenheter under 2019 och ligger kvar på en stabil nivå.

Kapitalförvaltning – Pensionsmedel

(mnkr)	Enligt fullmäktiges beslut (%)		Bokfört värde	Bokfört värde %	Marknadsvärde	Marknadsvärde %
	Normalläge	Maxvärde				
Värdepapper ¹⁾	60%	70%	834	53%	868	46%
Aktier	40%	50%	753	47%	1 018	54%
Summa	100%		1 587	100%	1 886	100%

¹⁾ Räntebärande värdepapper.

Av de likvida medlen förvaltas pensionsmedlen till största delen i fonder. Det bokförda värdet för denna kapitalförvaltning uppgår till 1 587 mnkr. Marknadsvärdet uppgår till 1 886 mnkr, vilket innebär en ökning med 18 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Den bokförda avkastningen på likvida medel, inklusive pensionsmedel, uppgick till 95 mnkr. Uppgifterna är exklusive marknadsvärdering realiserade reavinster.

Pensionsskuld

Regionens totala pensionsskuld inklusive löneskatt uppgick den 31 december 2019 till 6 554 mnkr, vilket är en ökning med 6,1 procent jämfört med föregående år. Av pensionsåtagandet avser 3 282 mnkr pensioner som är äldre än 1998 och 3 272 mnkr avser därefter intjänade pensionsförmåner. Detta innebär att 50 procent av pensionsskulden redovisas utanför balansräkningen och 50 procent beaktas i balansräkningen.

Pensionsskuld inkl. löneskatt

(mnkr)	2015	2016	2017	2018	2019
Avsättning	2 218	2 403	2 628	2 915	3 272
Ansvarsförbindelse	3 732	3 561	3 386	3 264	3 282
Summa åtagande	5 950	5 964	6 014	6 179	6 554
Förändring (%)	0,9%	0,2%	0,8%	2,7%	6,1%

Borgensåtaganden

Region Halland har ett beslutat borgensåtagande med 260 mnkr (där enbart 139 mnkr är utnyttjat) beträffande Hallandstrafiken AB:s leasingavtal för fem tåg, avseende Öresundstågstrafiken. Hallandstrafiken AB är ett av Region Halland helägt dotterbolag, där regionen till stora delar styr bolagets ekonomi genom det årliga driftbidraget. I och med detta bedöms risken i åtagandet som obefintligt.

Vidare har Region Halland tillsammans med 20 andra regioner ingått en solidarisk borgen, såsom för egen skuld, mot-

svarande maximalt 8 miljarder kronor avseende AB Transitio. Detta borgensåtagande är genom ett regressavtal begränsat till att endast omfatta regionens, genom Hallandstrafiken AB, "egna tåg". Regionens borgensandel uppgår här till 573 mnkr. Risken i åtagandet bedöms som låg, dels genom regressrätten, dels genom att motparten endast är andra regioner.

Vidare har regionen ett borgensåtagande uppgående till 13 mnkr avseende Stiftelsen Bräcke diakonis pensionsåtagande. Bräcke diakoni driver sedan 90 år vård och omsorg utan vinstsyfte. Region Halland har inget inflytande över stiftelsen, risken i åtagandet är därför svårbedömd.

Känslighetsanalys

Koncernens beroende av omvärlden kan visas i en känslighetsanalys. Nedan visas hur olika intäcks- och kostnadsposter påverkar koncernens resultat om de förändras. Störst effekt på koncernens intäkter har en procents förändring av skatteintäkterna vilket ger en resultatpåverkan på 80 mnkr. På kostnadssidan är det personalkostnaderna som har störst effekt om de förändras med en procent. Vissa poster kan helt eller delvis påverkas av koncernen, medan andra ligger utanför koncernens kontroll.

Förändring med 1 procent

Effekt på koncernens intäkter	Effekt +/- mnkr
Skatteintäkter	80
Generella statsbidrag och utjämning	19
Riktade statsbidrag	5
Biljettintäkter	4
Patientavgifter	2
Effekt på koncernens kostnader	Effekt +/- mnkr
Personalkostnader	55
Köpt vård	21
Läkemedel	13
Trafikkostnader	11

Ekonomisk jämförelse med andra regioner

Sveriges Kommuner och Regioner har tagit fram ett antal nyckeltal, för att kunna jämföra den ekonomiska styrkan i landets regioner. Utgångspunkten är åtta ekonomiska nyckeltal där Region Halland jämförs med rikssnittet. Fyra nyckeltal mäter den långsiktiga kapaciteten och fyra mäter den kortsiktiga beredskapen. Region Hallands långsiktiga ekonomiska kapacitet är bättre än rikssnittet för alla fyra nyckeltalen. Det är nyckeltalen för justerad regionskatt, soliditet, skattefinansiering investeringar och relativ nettokostnadsutveckling, som ligger klart över rikssnittet. När det gäller regionens kortsiktiga ekonomiska beredskap ligger regionen i topp på två av nyckeltalen, kassalikviditet och justerad regionskatt, medan regionen ligger på rikssnittet för nettokostnadsutveckling per invånare. För resultat före extraordinära poster ligger regionen under rikssnittet. Uppgifterna har ett års eftersläpning det vill säga det är 2018 års värden som jämförs.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om regionens kostnader är större än intäkterna för det aktuella räkenskapsåret uppstår ett underskott eller negativt balanskravsresultat, som ska återställas under de tre kommande åren. Balanskravsutredningen omfattar enbart Region Halland.

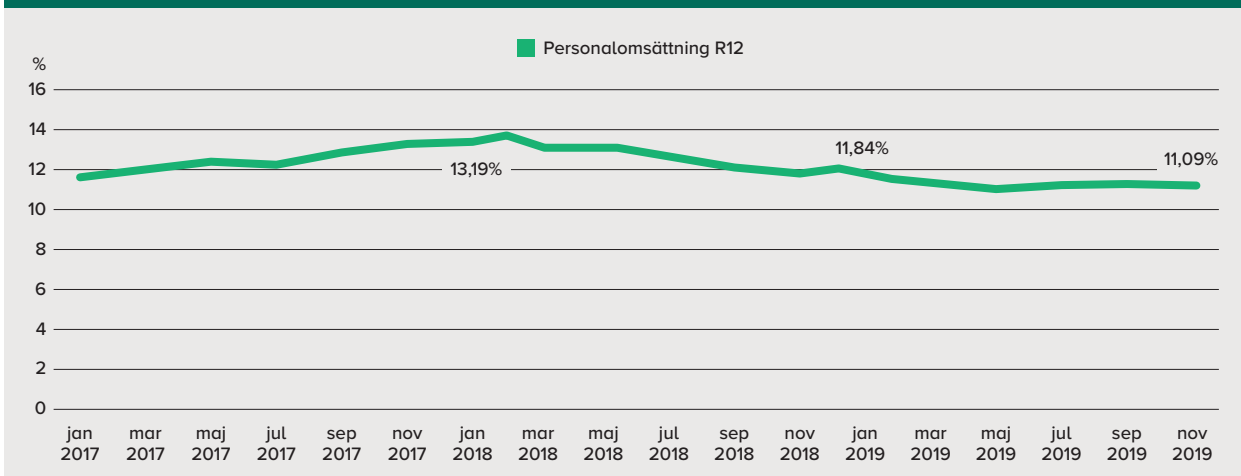
Regionen hade vid 2019 års början ett negativt balanskravsresultat att återställa som uppgick till -40 mnkr. Årets balanskravsresultat uppgår till 84 mnkr och återställer därmed 2018 års negativa balanskravsresultat.

Balanskravsutredningen nedan visar hur balanskravsresultatet har uppstått. Utgångspunkten är årets resultat enligt resultaträkningen, därefter ska eventuella realisationsvinster exkluderas. Regionen har under 2019 inte sålt några fastigheter och inga realisationsvinster har därmed kunnat uppstå. Slutligen har orealiserade finansiella reavinster (190 mnkr) enligt det nya regelverket från 2019 rörande marknadsvärdering av pensionsplaceringar exkluderats i balanskravsutredningen.

Balanskravsutredning					
(mnkr)	2015	2016	2017	2018	2019
= Årets resultat enligt resultaträkningen	-23	31	13	93	273
- reducereing av samtliga realisationsvinster	-6		-3	-23	
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet					
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet					
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper				-110	-190
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper					
= Balanskravsresultat	-29	31	10	-40	84
= IB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	0	-29	0	0	-40
+ årets balanskravsresultat	-29	31	10	-40	84
+ synnerliga skäl att inte återställa					
= UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	-29	0	0	-40	0

Fotnot. Region Halland tillämpar inte RUR.

Personalomsättning, intervall R12

Väsentliga personalförhållanden

Under 2019 Har Region Halland haft en positiv utveckling inom samtliga indikatorer knutna till personalområdet. Sjukfrånvaron är i nivå med 2018 medan personalomsättningen och kostnaden för inhyrda sjuksköterskor och läkare minskat. Medarbetarundersökningen som gjordes under hösten visar på ett Medarbetarengagemang (HME-index) som ligger på samma nivå som föregående år.

Personalomsättning

Personalomsättningen har en fortsatt minskande trend som planar ut efter andra kvartalet 2019 och är 0,8 procent lägre än förra årets årsvärde vilket beror på minskade externa avgångar. Samtliga förvaltningar förutom Psykiatrin uppvisar sjunkande personalomsättning jämfört med 2018. Psykiatrin låg i linje med tidigare år fram till slutet av sommaren då två månader med en större mängd externa avgångar avlöste varandra vilket resulterade i ett ökat årsvärde jämfört med föregående år på 3,73 procent. Närsjukvården Halland har högst personalomsättning inom Regionen med sina 16,43 procent. Deras trend är minskande, framförallt för externa avgångar som minskar med nästan två procent medan mängden pensioner och interna avgångar ökar vilket resulterar i 0,48 procent minskning totalt sedan årsvärdet i december 2018. Fördelningen av personalomsättning mellan kvinnor och män är fortsättningsvis jämn, kvinnorna står för 11,2 procent medan männen står för 10,8 procent.

Sjukfrånvaro

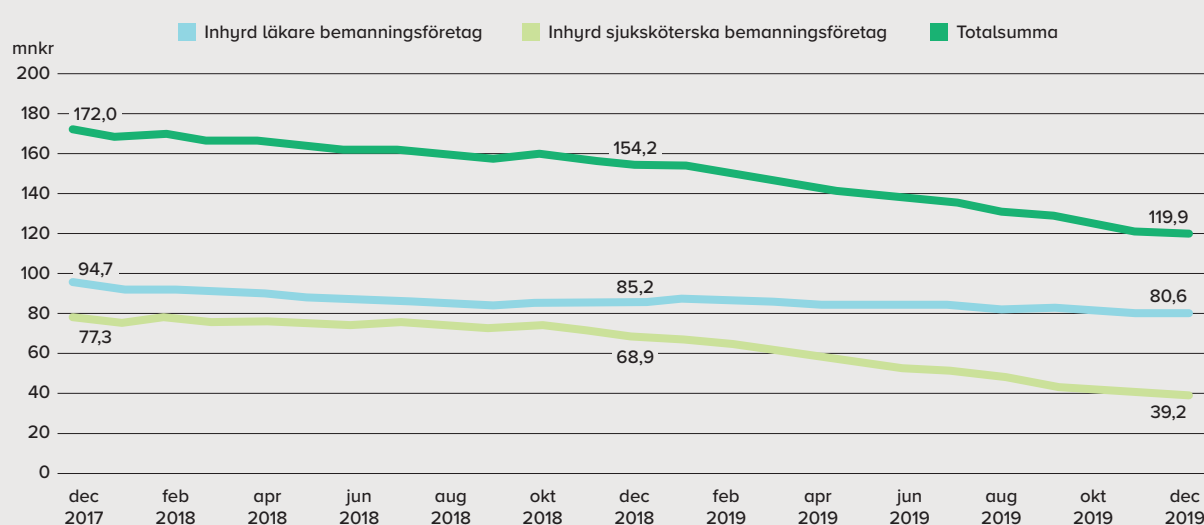
Sjukfrånvaron visar en plan trend och har ett årsvärde i december 2019 som är i nivå med samma period 2018. Flertalet förvaltningar visar en sjunkande eller plan trend medan

Sjukfrånvaro %		2017	2018	2019
Kön	Kvinnor	5,8	5,7	5,7
	Män	3,2	3,3	3,1
Åldersgrupp	0-29	4,4	4,7	4,7
	30-49	5	4,6	4,5
	50+	5,8	6,1	6,1
Total		5,3	5,2	5,2

Kultur och skola tillsammans med Ambulans diagnostik & hälsa var de förvaltningar som ökade jämfört med förra årets årsvärde. Kultur och skola har en historia av låg sjukfrånvaro och ökningen är ett resultat av en högre andel lång sjukfrånvaro. Även Ambulans diagnostik och hälsa har låg sjukfrånvaro och ökningen beror på fler korta sjukfrånvarotillfällen vilket ses bero på naturliga orsaker. Mellan de olika yrkesgrupperna skiljer andel sjukfrånvaro sig åt och här är det Ekonomi- och transportpersonal som de senaste åren ökat succesivt till 8,2 procent. En orsak till detta är förändringar inom verksamheterna städ och vårdnära service.

Sjukfrånvaron bland kvinnor respektive män skiljer sig åt där kvinnor fortsättningsvis har högre sjukfrånvaro än män. Jämfört med årsvärdet 2018 ligger kvinnorna på samma nivå medan männen har minskad sjukfrånvaro med 0,2 procentenheter (i huvudsak är korttidssjukfrånvaro). Fördelat på ålder är fortsättningsvis gruppen 50+ den grupp som har störst andel sjukfrånvaro med 6,1 procent. Övriga åldersgrupper är i paritet med föregående år.

Inhyrd personal R12

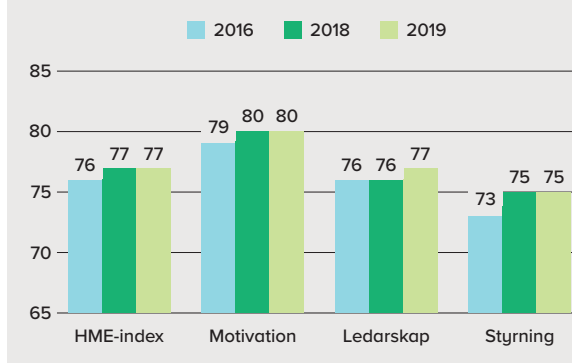
Bemanningspersonal kostnad, läkare och sjuksköterskor

Kostnaden för inhyrd personal har minskat med 34,3 mnr till 119,9 mnr vilket är en minskning med 22 procent jämfört med föregående år. Inhyrda sjuksköterskor står för merparten av minskningen. En bidragande orsak till resultatet är det konsekventa arbetet med verksamhetsutveckling och kompetensförsörjning som gjorts på förvaltningarna samtidigt som det varit färre avgångar jämfört med samma period 2018. Kostnaden för inhyrda läkare har minskat med 5 mnr men svårigheter med att rekrytera specifika läkarkompetenser gör att den inte minskat i samma utsträckning som inhyrda sjuksköterskor.

Hållbart Medarbetarengagemang, HME

Under hösten 2019 genomfördes en medarbetarundersökning där cirka 6300 medarbetare svarade vilket gav en svarsfrekvens på 80 procent. Undersökningen visar ett resultat för HME-index (Hållbart Medarbetarengagemang) och uppnår målvärdet 77 som beslutats i kompetensförsörjningspolicyn. I de tre delindex som utgör HME-index var samtliga områden över målvärdet 74. Delindex motivation och styrning är i paritet med föregående års undersökning medan ledarskap ökat från 76 till 77.

HME-index över tid

Förväntad utveckling

Hälso- och sjukvården står inför stora utmaningar för att klara den framtida välfärden. Region Halland arbetar målriktat och lyfter fram fem framgångsfaktorer som bidrar till att skapa en långsiktigt fungerande hälso- och sjukvårdsverksamhet.

1. Grundad riktning och samlade perspektiv

Hallands läge, innebär att vi behöver arbeta tillsammans med andra över organisatoriska gränser. Vi utreder frågor ur multipla perspektiv eftersom vi tror att vi möter utmaningarna bäst så. Att enbart lösa frågor utifrån ett vårdprofessionsperspektiv, ett ekonomiperspektiv eller ens ett patientperspektiv skapar ingen utveckling.

2. Verksamhetsstyrning istället för budgetstyrning

En budget måste vara realistisk och ha sin utgångspunkt i vad det vi ska göra kan förväntas kosta - istället för att utgå ifrån vad man önskar att det ska kosta. Det är inte en självklarhet i dagens sjukvårdssverige.

3. Helhetsgrepp

Med en sammanhållen organisering av verksamheten där ansvaret för den samlade verksamheten finns i samma linje, istället för att delas upp (exempelvis ”beställare – och utförarmodell”), får vi en mer effektiv modell för att styra verksamheten. Beslutsvägarna blir kortare, kunskapen hos ledningen ökar, verksamheten får lättare att ställa om och den interna kommunikationen blir mer lätthanterlig.

4. Uppgiftsfokusering inte uppdragsorientering

Uppgiften att skapa en god verksamhet går före det formellt formulerade uppdraget. Uppgifterna inom uppdragen kan då anpassas och utföras på det sätt som lämpar sig bäst i respektive verksamhetsområde.

5. Faktabaserad vård

Oerhört viktigt är också att inte göra avsteg från den faktabaserade vården. Allt för ofta påverkas vården av populism, myter och subjektiva uppfattningar. I Region Halland utvecklas därför löpande kunskapen med utgångspunkt i vedertagen vetenskap tillsammans med insamling och analys av data för att i ännu högre utsträckning kunna erbjuda en god och ändamålsenlig vård.

Vad gäller det regionala utvecklingsarbetet fokuserar Region Halland på gemensamma satsningar tillsammans med kommuner och kringliggande regioner för att utveckla regionen. Region Halland tar en aktiv del i samarbetsorganisationen **Greater Copenhagen**, där fyra regioner i två länder har en gemensam vision om tillväxt och nya arbetstillfällen. Viktiga samarbetsområden är miljö, infrastruktur, en sammanhållen arbetsmarknad och digital utveckling. Greater Copenhagen har ett gemensamt varumärke och arbetar för att locka företag, investeringar och talanger till regionen.

Vi vill dessutom vara delaktiga i och bidra till **STRING**-samarbetet. Syftet med STRING är att stärka den regionala utvecklingen i hela korridoren från Hamburg till Oslo genom att arbeta med infrastruktur, grön tillväxt, gränshinderfrågor, forskning och utveckling samt turism och kultur.

Region Halland ingår också i **Regionsamverkan Sydsverige**, som är ett samarbetsorgan för Sveriges sex sydligaste regioner och arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling för Sydsverige. Målsättningen är att skapa en grund för hållbar utveckling i Sydsverige i ekonomiskt, ekologiskt, kulturellt

och socialt hänseende. Huvudsakliga samarbetsområden inom Regionsamverkan Sydsverige är regional utveckling, bredband, kultur, kollektivtrafik och infrastruktur.

EU:s nya programperiod inleds under 2021 och pågår till 2027. Genom vårt engagemang i sammanhållningspolitiken får regionen tillsammans med andra aktörer möjlighet att formulera och prioritera insatser utifrån våra unika förutsättningar och behov. Det handlar bland annat om att stärka innovationer och produktivitet, säkra framtida kompetensförsörjning, stärka individens förmåga till omställning på arbetsmarknaden, öka tillgängligheten samt arbeta för ett klimatanpassat och koldioxidsnålt samhälle. En stor del av finansieringen av det regionala utvecklingsuppdraget kommer från EU och sammanhållningspolitiken.

Den regionala koncernen

Ansvaret för regionens olika verksamheter ligger hos politiskt tillsatta styrelser och nämnder.

Regionfullmäktige

Regionfullmäktige är Region Hallands högsta beslutande församling och har 71 ledamöter. Dessa representerar hela Halland och väljs i direkta val vart fjärde år (senast i september 2018). Här bestäms bland annat vilka mål regionen ska arbeta mot och hur regionens pengar ska fördelas mellan olika verksamhetsområden. Ordförande är Thomas Jönsson (M). Under 2019 genomförde regionfullmäktige fem sammanträden.

Mandatfördelning Regionfullmäktige

Den 15 oktober 2018 tillträdde det nyvalda fullmäktige med denna mandatfördelning:

Mandatfördelning Regionfullmäktige	
Parti	Antal mandat
Socialdemokraterna	19
Moderaterna	17
Sverigedemokraterna	10
Centerpartiet	8
Kristdemokraterna	6
Liberalerna	5
Vänsterpartiet	4
Miljöpartiet	2

Efter valet 2018 bildar Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna en majoritet med 36 mandat i fullmäktige.

Kommunberedning för samverkan

En särskild Kommunberedning med 16 ledamöter arbetar för samråd och samverkan med Hallands kommuner. Kommunberedningen samordnar regionala och kommunala utvecklingsprocesser, initierar kommunal samverkan samt ger rekommendationer.

Dotterbolag

Region Halland har två helägda dotterbolag. Hallands-
trafiken AB ansvarar för kollektivtrafiken och Teater Halland AB bedriver teaterverksamhet.

STYRELSER OCH NÄMNDER

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen leder och samordnar all verksamhet i regionen. Styrelsen och dess 15 ledamöter bereder alla ärenden som ska beslutas i regionfullmäktige, och fattar också själv beslut i många ärenden. Ordförande är Mikaela Waltersson (M). Regionstyrelsens har det övergripande ansvaret för regionens utveckling, ekonomi och Region Halland som arbetsgivare. Regionstyrelsen har även uppsyn över nämnderna och de bolag som regionen helt eller delvis äger.

Driftnämnden Hallands sjukhus

Hallands sjukhus ansvarar för den specialiserade somatiska vården i Halland. Hallands sjukhus består av akutsjukhusen i Halmstad och Varberg samt den planerade verksamheten som bedrivs i Kungsbacka och Falkenberg.

Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa

Förvaltningen innefattar Ambulanssjukvård, sjukresor, färdtjänsthandläggning, 1177 Vårdguiden på telefon, Medicinsk diagnostik samt Hälsa och funktionsstöd.

Driftnämnden Närsjukvård

Närsjukvården Halland består av två delar, Vårdcentralen Halland och Folktandvården Halland. Vårdcentralen Halland driver regionens 24 offentligt ägda vårdcentraler. Verksamheten är intäktsfinansierad och drivs i konkurrens med privata vårdcentraler. Folktandvården Halland driver 20 allmäntandvårdskliniker och fyra tandregleringskliniker. Verksamheten drivs i konkurrens med privata aktörer.

Driftnämnden Psykiatri

Psykiatri Halland består av ett trettiotal mottagningar och vårdavdelningar. Öppenvård finns i alla de sex halländska kommunerna och sjukhusvård i Halmstad och Varberg.

Driftnämnden Regionservice

Regionservice är Region Hallands interna serviceorganisation med uppdrag att leverera ett kostnadseffektivt utbud av stöd och service. Regionservice levererar tjänster inom facilities management och administration.

Driftnämnden Kultur och skola

Inom förvaltningen finns verksamheterna Kultur i Halland, Munkagårdsgymnasiet, Katrinebergs folkhögskola och Löftadalens folkhögskola. Inom Kultur i Halland bedrivs såväl kulturpolitiskt strategiskt arbete som operativ främjande-, produktions- och arrangörsverksamhet. Region Halland är huvudman för skolorna.

Lokala nämnder

De lokala nämnderna verkar på uppdrag av regionfullmäktige och regionstyrelsen. I de lokala nämndernas uppdrag ingår bland annat att bidra till utveckling av hälsans bestämningfaktorer i samhället, för en jämlik och positiv hälsoutveckling. Nämnderna ska även bidra med inventeringar och bedömningar av invånarnas behov av sjukvård.

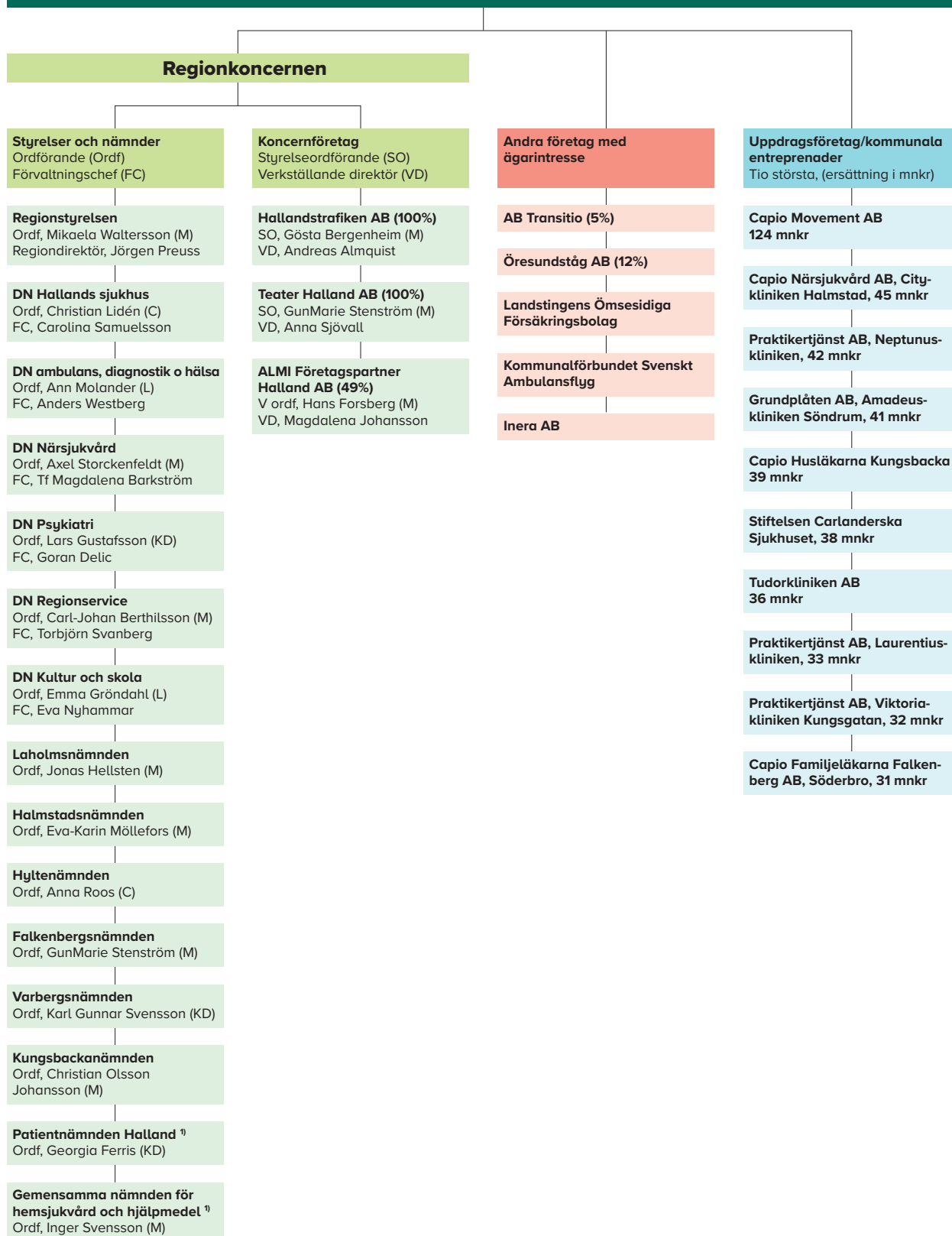
Patientnämnden Halland

Patientnämnden är en gemensam nämnd för Region Halland och de halländska kommunerna. Nämnden har ett kansli som stöttar patienterna i kontakten med hälso- och sjukvården och bevakar deras rättigheter.

Gemensamma nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel

Är en gemensam nämnd för Region Halland och länets kommuner. Region Halland och kommunerna ansvarar gemensamt för hjälpmedelsverksamheten i länet samt är kvalitetsnämnd för hemsjukvården.

Regionens samlade verksamhet

¹⁾ Är en gemensam nämnd för Region Halland och de halländska kommunerna.

KONCERNFÖRETAG

Hallandstrafiken AB (100%)

Region Halland är regional kollektivtrafikmyndighet i Halland och ensam ägare till Hallandstrafiken AB och svarar genom bolaget för kollektivtrafiken i länet. Verksamheten bedrivs genom trafik som upphandlas från fristående trafikföretag i konkurrens. Det ankommer på Region Halland att ta fram ett Trafikförsörjningsprogram i enlighet med Kollektivtrafiklagen. Utöver detta tar Hallandstrafiken fram en Kollektivtrafikplan som beskriver hur verksamheten ska utvecklas de kommande tre åren. Hallandstrafikens utbud omfattar busstrafik i tätorter och på landsbygden, närtrafik med taxi på landsbygden samt tågtrafik på regionala järnvägar och Väst kustbanan. Trafikutbudet möjliggör resor inom länet men också till/från Västra Götaland, Småland och Skåne. Via uppdragsavtal har Hallandstrafiken fått ansvaret för att upphandla och samordna färdtjänst i de halländska kommunerna, samt sjukresor på uppdrag av Region Halland. Hallandstrafiken utför på uppdrag av kommunerna även planering och samordning av skolskjutsar. Region Halland är tillsammans med fem andra regioner huvudmän för den svenska delen av Öresundstågstrafiken.

Teater Halland AB (100%)

Teater Halland AB med säte i Varbergs kommun är ett av Region Halland helägt aktiebolag, med en av Regionstyrelsen utsedd styrelse och egen verkställande direktör tillika konstnärlig ledare. Teater Halland ska spela för barn, unga och vuxna i hela Halland och vara en resurs för såväl skolor som föreningar och andra aktörer.

ANDRA FÖRETAG MED ÄGARINTRESSE

ALMI Företagspartner Halland AB, ägarandel 49 %

Region Halland är 49 procentig ägare av ALMI Företagspartner Halland AB. Resterande 51 procent av bolaget ägs av moderbolaget Almi Företagspartner AB, som i sin tur ägs av staten. Almi erbjuder rådgivning, lån och riskkapital i företagsandets alla faser – från idéer till framgångsrika företag.

AB Transitio, ägarandel 5 %

AB Transitio är ett bolag som samägs av tjugo regioner och kollektivtrafikmyndigheter från Skåne till Norrbotten. AB Transitio anskaffar, finansierar och förvaltar spårfordon åt sina ägare. Syftet är främst att optimera ägarnas fordonskostnader samt säkerställa en hög kvalitet och kompetens inom områdena anskaffning, förvaltning och underhåll.

Öresundståg AB, ägarandel 12 %

Öresundståg är ett gemensamt tågtrafiksystem i Sydsverige och Danmark. Bolaget ägs av kollektivtrafikmyndigheterna

i Region Halland, Västra Götalandsregionen, Region Skåne, Region Kronoberg, Region Kalmar län och Region Blekinge. Bolagets uppgift är att samordna och driva gemensamma frågor för Öresundstågssystemet i Sverige, häribland avtalsfrågor, trafikplanering, fordons- och underhållsfrågor, marknad, försäljning, kvalitet och utveckling.

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag

LÖF är ett ömsesidigt försäkringsbolag som ägs av Sveriges regioner. Den som drabbas av en skada inom sjuk- eller tandvård kan ha rätt till ekonomisk ersättning enligt patientskadelagen. Patientskadelagen kräver att offentliga samt privata vårdgivare har en gällande försäkring, patientförsäkring, för eventuella skador som en patient kan drabbas av under en behandling. Bolaget är ett rikstäckande försäkringsbolag som har till huvuduppgift att försäkra de vårdgivare som finansieras av regionerna.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

Regionen äger andelar i kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg. Samtliga regioner har från och med januari 2016 bildat ett kommunalförbund, Svenskt Ambulansflyg, med ansvar att driva en nationellt sammanhållen ambulansflygverksamhet. Syftet är att säkerställa ökad möjlighet för vård på lika villkor oavsett var i landet man bor. Verksamheten är under uppbyggnad och förväntad driftstart är år 2021.

Inera AB

Inera ägs av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt regioner och kommuner. Inera erbjuder kompetens inom digitalisering som stöd för ägarnas verksamhetsutveckling. Kärnområde är digitalisering inom vård och omsorg.

Övrigt

Härutöver har regionen aktieinnehav i IUC (Industriellt Utvecklingscenter Halland), insatskapital i Arla och andelar i Varbergsvind ekonomisk förening.

UPPDRAGSFÖRETAG

– KOMMUNALA ENTREPRENADER

Regionen har ansvar att verka för en god hälsa hos befolkningen och en god hälso- och sjukvård. Aktiviteterna för att uppnå fullmäktiges mål kan antingen ske i egen regi eller genom att ingå avtal med externa utförare. Det senare sker bland annat genom upphandling av vård enligt Lagen om offentlig upphandling och Lagen om valfrihetssystem.

Regionens totala ersättning till uppdragsföretag/kommunala entreprenader uppgick 2019 till cirka 1 105 mnkr (1 082 mnkr föregående år). De tio största uppdragsföretagen redovisas i organisationsschemat och har erhållit en sammanlagd ersättning på 461 mnkr.

Resultaträkning

Resultaträkning 2019

(mnkr)	Not	Regionkoncernen		Regionen	
		Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	2	2 490	2 590	1 824	1 881
Verksamhetens kostnader	3	-11 658	-12 113	-11 023	-11 439
Avskrivningar	4	-338	-344	-324	-330
Verksamhetens nettokostnader		-9 506	-9 868	-9 524	-9 888
Skatteintäkter	5	7 743	8 041	7 743	8 041
Generella statsbidrag och utjämning	6	1 762	1 930	1 762	1 930
Verksamhetens resultat		0	104	-18	83
Finansiella intäkter	7	89	114	89	114
Finansiella intäkter marknadsvärdering realiserade vinster	8	110	190	110	190
Finansiella kostnader	9	-93	-119	-87	-113
Resultat efter finansiella poster		105	288	93	273
Extraordinära poster		-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT		105	288	93	273

Resultaträkning med budget

(mnkr)	Regionen		
	Budget 2019	Utfall 2019	Avvik 2019
Verksamhetens intäkter	1 670	1 881	211
Verksamhetens kostnader	-11 132	-11 439	-306
Avskrivningar	-362	-330	32
Verksamhetens nettokostnader	-9 825	-9 888	-64
Skatteintäkter	8 035	8 041	6
Generella statsbidrag och utjämning	1 871	1 930	59
Verksamhetens resultat	81	83	1
Finansiella intäkter	45	114	69
Finansiella intäkter marknadsvärdering realiserade vinster	0	190	190
Finansiella kostnader	-114	-113	1
Resultat efter finansiella poster	12	273	261
Extraordinära poster	-	-	-
ÅRETS RESULTAT	12	273	261
Resultat exklusive realiserade vinster	12	84	72

Balansräkning

Balansräkning 2019

Tillgångar (mnkr)	Not	Regionkoncernen		Regionen	
		2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	16	32	2	5
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	2 564	2 638	2 564	2 638
Maskiner och inventarier	12	766	733	705	679
Finansiella anläggningstillgångar	13	47	59	142	155
Summa anläggningstillgångar		3 393	3 463	3 413	3 476
Bidrag till statlig infrastruktur	14	207	197	207	197
Omsättningstillgångar					
Förråd	15	124	123	124	123
Fordringar	16	734	816	570	673
Kortfristiga placeringar	17	2 899	3 661	2 899	3 661
Kassa och bank	17	721	442	709	431
Summa omsättningstillgångar		4 478	5 042	4 302	4 889
SUMMA TILLGÅNGAR		8 078	8 702	7 922	8 561
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		105	288	93	273
Övrigt eget kapital		2 824	2 929	2 808	2 901
Summa eget kapital	18	2 929	3 218	2 901	3 174
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknade förpliktelser	19	2 915	3 272	2 915	3 272
Summa avsättningar		2 915	3 272	2 915	3 272
Skulder					
Långfristiga skulder	20	99	88	192	180
Kortfristiga skulder	21	2 134	2 124	1 914	1 934
Summa skulder		2 234	2 212	2 106	2 115
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		8 078	8 702	7 922	8 561
Panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar	22	3 264	3 282	3 264	3 282
Visstidspensioner	23	11	11	11	11
Borgensåtaganden	24	758	725	758	725

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys 2019

(mnkr)	Not	Regionkoncernen		Regionen	
		2018	2019	2018	2019
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		105	288	93	273
Reducering av resultat orealiserade finansiella vinster		-110	-190	-110	-190
Justering för avskrivningar (+)		338	344	324	330
Justering för nedskrivningar (+)					
Realisationsvinst/realisationsförlust		-23		-23	
Justering för gjorda avsättningar, pensioner (+)		287	358	287	358
Justering för ianspråktaga avsättningar (-)					
Övriga ej likviditetspåverkande poster Ökning (+) Minskning (-)		12	23	12	23
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar		-93	-82	-47	-103
Ökning (-) / minskning (+) förråd och exploatering		-4	1	-4	1
Ökning (+) minskning (-) kortfristiga skulder		150	-10	105	21
Kassaflöde från den löpande verksamheten		662	733	638	713
Investeringsverksamheten					
Bruttoinvesteringar i materiella/immateriella anläggningstillgångar (-)		-359	-414	-340	-394
Försäljningspris materiella / immateriella anläggningstillgångar (+)		23	0	23	
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar (-)		0		0	
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar (+)					
Erhållna investeringsbidrag, övriga investeringsinkomster (+)		1	1	1	1
Kassaflöde från investeringsverksamheten	25	-335	-414	-317	-393
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån (+)					
Amortering av skuld (-)		-24	-13	-24	-13
Ökning/minskning av långsiktiga fordringar		0	-12	0	-12
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	26	-24	-25	-24	-25
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur					
Årets kassaflöde		302	294	297	295
Likvida medel vid årets början		3 208	3 510	3 201	3 499
Likvida medel vid årets slut		3 510	3 805	3 499	3 794

Noter och tilläggsupplysningar

Innehållsförteckning

Not 1	Redovisningsprinciper
Not 2-9	Resultaträkning
Not 10-24	Balansräkning
Not 25-26	Kassaflödesanalys
Not 27	Kostnader för räkenskapsrevision
Not 28	Leasing
Not 29	Tillgångsfördelning pensionsmedel
Not 30	Särredovisning tandvård

Not 1 Redovisningsprinciper

Inledning

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Dessa rekommendationer gäller den juridiska personen regionen och regionens sammanställda redovisning. I 2019 års bokföring har lagstiftning och rådets rekommendationer i allt väsentligt tillämpats.

Detta innebär bland annat att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras regionen och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp som de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodisering av kostnader och intäkter har skett enligt god redovisningssed.
- Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärde.

Under oktober månad (2019) publicerades RKR rekommendation R15 Förvaltningsberättelse. I denna förordas en annan struktur och rubrikindelning av förvaltningsberättelsen. Denna rekommendation gäller från och med räkenskapsåret 2020, men RKR säger att tidigare tillämpning uppmuntras. Regionen har påbörjat arbetet med att tillämpa den nya indelningen av förvaltningsberättelsen i 2019 års årsredovisning.

Ny lagstiftning 2019

Från och med januari 2019 ska lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) tillämpas av samtliga kommuner, regioner och kommunalförbund. Den nya lag-

stiftningen LKBR ersätter den gamla lagen om kommunal redovisning.

Byte av redovisningsprincip

En ändrad redovisningsprincip i den nya lagen är att finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska värderas till verkligt värde (marknadsvärde). Detta berör regionens pensionsplaceringar. Värdeförändringen påverkar tillgångarnas värde och regionens redovisade resultat. Om tillgångarna ökar i värde jämfört med ingångsvärdet vid årets början, ska en orealiserad vinst redovisas som en finansiell intäkt och vid en minskning ska en orealiserad förlust redovisas som en finansiell kostnad. Denna positiva eller negativa värdeförändring redovisas under Regionstyrelsens regiongemensamma kostnader och finansiering och ingår sedan i regionens totala resultat. Med anledning av den ändrade redovisningsprincipen från 2019 har även 2018 års resultat- och balansräkning justerats, samt även jämförelsetal för 2018. I balanskravsutredningen vid årets slut ska den orealiserade vinsten eller förlusten exkluderas vid framräknandet av regionens balanskravsresultat.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är en följd av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Posterna särredovisas i not till resultaträkningen och kassaflödesanalysen. För att en post ska klassas som jämförelsestörande ska beloppet vara väsentligt. RKR och SKR kan ibland rekommendera att vissa ekonomiska händelser ska klassificeras som jämförelsestörande. Angående ny lagstiftning 2019, att vissa finansiella instrument ska värderas till verkligt värde, har regionen valt att klassificera orealiserade finansiella vinster/förluster som jämförelsestörande poster. Under 2019 har regionen enbart klassificerat orealiserade finansiella vinster som jämförelsestörande.

Sammanställda räkenskaper

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska sammanställda räkenskaper upprättas för den kommunala koncernen. Den kommunala koncernen består av regionen tillsammans med de regionala koncernföretagen. Syftet med de sammanställda räkenskaperna är att visa regionens totala ekonomiska ställning oavsett rörelseform. Ett regionalt koncernföretag är en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier en region har ett varaktigt betydande inflytande. Enligt lagen ska ett betydande inflytande anses finnas vid ett innehav av minst tjugo procent av rösterna i en juridisk persons beslutande organ.

Enligt rekommendation RKR R16 är regionen skyldig att upprätta sammanställda räkenskaper om koncernföretagens

totala omsättning eller omslutning överstiger fem procent av regionens skatteintäkter och generella statsbidrag. Där framgår också att koncernföretag vars verksamhet är av obetydlig omfattning kan undantas från konsolidering. Detta gäller företag där regionens andel av omsättning och omslutning är mindre än två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Med hänsyn till denna undantagsregel har regionen valt att inte konsolidera Teater Halland AB och ALMI företagspartner Halland AB. De sammanställda räkenskaperna omfattar Region Halland och Hallandstrafiken AB. De sammanställda räkenskaperna ska innehålla en resultaträkning, balansräkning, kassaflödesrapport och noter.

Regionens sammanställda räkenskaper har upprättats enligt förvärvsanalys och med hänsyn till specificering enligt så kallad proportionell konsolidering. Detta innebär att belopp i resultat- och balansräkning som motsvarar ägd andel ska inkluderas i regionens sammanställda räkenskaper. Förvärvsanalys innebär att förvärvat eget kapital i ett företag elimineras. Interna transaktioner inom koncernen har eliminerats i allt väsentligt. Avskrivningar under/över plan har exkluderats i resultaträkningen, det vill säga resultat före bokslutsdispositioner är beaktat i koncernsammanställningen. Obeskattade reserver har räknats som eget kapital.

INTÄKTER

Specialdestinerade statsbidrag

Specialdestinerade statsbidrag (riktade statsbidrag) är tidsbegränsade och knutna till en viss verksamhet eller åtgärd. De betalas inte ut med automatik utan måste sökas. De specialdestinerade statsbidragen kräver oftast någon form av motprestation och återrapportering till staten. De periodiseras i normalfallet till den period då prestationerna har utförts. Specialdestinerade statsbidrag redovisas i resultaträkningen under verksamhetens intäkter.

Skatteintäkter

Den prognos på skatteavräkningen som Sveriges Kommuner och Regioner publicerar i december under räkenskapsåret används vid beräkning och periodisering av årets skatteintäkter. Detta är i enlighet med rekommendation RKR R2 intäkter.

Generella statsbidrag och utjämning

De generella statsbidragen är att anse som ett allmänt finansiellt stöd utan krav på särskilt användningsområde eller viss prestation. En annan stor intäktspost avser bidrag och avgifter rörande systemet för kommunalekonomisk utjämning. Systemet för kommunalekonomisk utjämning ska skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla regioner i landet, att kunna tillhandahålla sina invånare likvärdig service oberoende av kommuninvånarnas inkomster och

andra strukturella förhållanden. Skillnader i skatteuttag ska därmed i huvudsak spegla skillnader i effektivitet, service- och avgiftsnivå och inte bero på skillnader i strukturella förutsättningar. Inom de generella statsbidragen regleras också för utökade eller minskade uppdrag mellan stat och regioner enligt finansieringsprincipen.

Läkemedelsförmånen

Under generella statsbidrag och utjämning redovisas även statsbidragsintäkter avseende läkemedelsförmånen. Den 25 januari 2019 godkände SKR:s styrelse en överenskommelse om statens bidrag till regionerna för läkemedelsförmånerna som gäller för 2019. Dessa medel är ett bidrag för regionens kostnader för läkemedelsförmånerna, även läkemedel förskrivna enligt smittskyddslagen samt läkemedel för behandling av hepatit C.

Tillfälligt stöd för att hantera den rådande flyktingsituationen

Under 2015 erhöll Region Halland 43 mnkr avseende ett tillfälligt statsbidrag för mottagning av flyktingar. Enligt Rådet för kommunal redovisning ska minst en trettondel av statsbidraget ha redovisats som intäkt under 2015 och resterande tolv trettondelar under 2016. Region Halland har här gjort avsteg från rådets yttrande angående periodisering och har matchat intäkterna mot de kostnader som regionen anser att statsbidraget ska täcka. Regionen har periodiserat statsbidraget på följande år, 0 mnkr 2015, 22 mnkr 2016, 6 mnkr 2017, 10 mnkr under 2018 och resterande 5 mnkr under 2019.

Välfärdsmiljarderna

Under 2019 har det lämnats ett statsbidrag om 15 miljarder till kommuner och regioner för att stärka välfärden, de så kallade välfärdsmiljarderna. Statsbidraget fördelas dels utifrån invånarantal och dels efter en fördelningsnyckel som tar hänsyn till antalet asylsökande och flyktingar. Regionens intäkt för 2019 uppgår till 79 mnkr, dels 48 mnkr som hantearas som ett generellt statsbidrag och dels 31 mnkr som ingår i intäkts- och kostnadsutjämningen.

KOSTNADER

Avskrivningar

Avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden, med linjär avskrivning baserat på tillgångarnas historiska anskaffningsvärde. Avskrivning på utrustning och byggnader påbörjas månaden efter det att investeringen är tagen i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående fastighetsarbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider:

• Bilar och andra transportmedel	3-8 år
• Byggnader (komponentavskrivning)	10-80 år
• Byggnadsinventarier	3-15 år
• Immateriella anläggningstillgångar	3-5 år
• IT-utrustning	3-10 år
• Medicinteknisk apparatur	3-12 år
• Undervisningsutrustning	3-10 år
• Vårdutrustning	3-10 år
• Övriga maskiner och inventarier	3-10 år

Hyres- och leasingkostnader

Av regionens finanspolicy framgår att leasing i princip endast ska få förekomma när det gäller fordon. Leasing av fordon ska från och med 2016 ske via regionens avtal med Nordea, denna leasing klassificeras som finansiell leasing. Leasetagaren ska redovisa objekt som innehas enligt ett finansiellt leasingavtal som anläggningstillgång i balansräkningen (RKR R5). Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen. Ett finansiellt leasingavtal resulterar i både avskrivningar och räntekostnader som redovisas i resultaträkningen. Reglering sker i samband med årsbokslutet. All övrig leasing har klassificerats som operationell leasing, här ingår bland annat externa lokallhyror. Regionens operationella leasingavtal redovisas som hyreskostnader i redovisningen.

Komponentredovisning

Från och med 2016 tillämpar regionen komponentredovisning för nya byggnader. Under 2016 har historiken hanterats så att alla byggnader med väsentliga värden nu redovisas enligt komponentmetoden. Övergången till komponentredovisning är i enlighet med RKR R4, materiella anläggningstillgångar. Här anges att om skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter förväntas vara väsentlig, ska tillgången delas upp i dessa. Respektive komponent ska skrivas av separat, då avskrivningarna ska avspegla hur tillgångars värde och/eller servicepotential successivt förbrukas.

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar är i balansräkningen värderade till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Region Halland ställer upp två kriterier för att anskaffningen ska betraktas som en investering, beloppet ska uppgå till minst två prisbasbelopp exklusive moms (93 000 kr under 2019) och nyttjandeperioden ska vara minst tre år. Uppfylls

inte dessa två kriterier ska anskaffningen bokföras som en driftkostnad.

Aktieägartillskott Hallandstrafiken AB

Aktieägartillskotten till Hallandstrafiken AB betraktas som en tillgång i regionens balansräkning.

Garantikapital Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF)

LÖF:s ägare beslutade under 2015 att tillskjuta det extra kapital som behövdes enligt Solvens II regelverket. Både inbetalning av nytt garantikapital och lösen av reverser skedde under 2015. Garantikapitalet betraktas som en tillgång i balansräkningen.

Finansiella tillgångar

Regionen har en pensionsmedelsförvaltning som avses i kommunallagen 11:e kapitlet enligt tidigare beslut i regionfullmäktige. Finansverksamheten och hanteringen av finansiella risker utgår från den av regionfullmäktige fastställda policyn (RF §45/2016). Sammanfattningsvis innebär policyn att andelen aktier av pensionsmedlen får vara maximalt 50 procent. Regionen får placera i räntebärande papper där emittent är stat, kommun, bostadsinstitut och aktiebolag, med en viss rating upp till en viss volym. Även alternativa placeringar är tillåtna till en mindre volym. Regionen placerar i företag som bedöms vara långsiktigt hållbara avseende ekonomi, miljö och samhälle. Detta innebär bland annat att regionen inte investerar i företag som utviner fossila bränslen, omsätter vapen och krigsmateriel, pornografi, spelverksamhet eller alkohol. Denna pensionsmedelsportfölj redovisas under omsättningstillgångar. Tillgångarna i förvaltningen värderas som en portfölj för att få en mer rättvisande bild av totalinnehavet.

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Pensioner

Pensionsskulden är den framtida skuld som regionen har till arbetstagare och pensionstagare. Det totala pensionsåtagandet för anställda i regionen beräknas av bolaget KPA Pension. Beräkningarna görs enligt RIPS (Riktlinjer för pensionsskultsberäkning), en av Sveriges Kommuner och Regioner framtagen beräkningsmodell. Beräkningarna görs utifrån de individuppgifter som regionen har rapporterat till KPA. Redovisning görs i enlighet med RKR R10, Pensioner. Pensionsskulden redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen. Detta innebär att pensionsförmåner intjänade från och med 1998, redovisas i balansräkningen som en avsättning (skuld). I avsättningen ingår även särskild löneskatt motsvarande 24,26 procent av pensionsavsättningen. Årets skuldökning ingår i posten verksam-

hetens kostnader i resultaträkningen. Pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen och tas inte upp som en avsättning i balansräkningen. Framtida förväntad särskild löneskatt tas också upp inom ansvarsförbindelsen. Utbetalningar av pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen. Räntan på avsättningen redovisas under posten finansiella kostnader.

Visstidspensioner för förtroendevalda

Beräkning görs av bolaget KPA Pension. Redovisning görs i enlighet med RKR R10, Pensioner.

ÖVRIGT

Finansiella instrument

Region Halland har tecknat ett avtal om en ränteswap med SE-banken, där en rörlig ränta byts mot en fast ränta. Regionen har därefter tecknat ett avtal med regionens helägda dotterbolag Hallandstrafiken AB om en ränteswap med mot-

svarande villkor. Denna hantering redovisas inte över balansräkningen, summan av ränteflödena tar ut varandra och påverkar inte Region Hallands resultat. Syftet med ränteswapen är att eliminera ränterisken hos Hallandstrafiken AB.

Upplysning om verkliga värden (bokslutsvärden):

Region Halland har tecknat en ränteswap om nominellt 179 148 134 kronor (återstår 138,5 mnkr, bokslutsvärde) och med en löptid till och med december 2034, med SE-banken och en motsvarande med Hallandstrafiken AB.

Inga räntekostnader redovisas över resultaträkningen, men swapen hade den 31 december ett verkligt värde på – 23,2 mnkr.

Konkurrensneutralitet/särredovisning tandvård

En särredovisning för tandvårdsverksamheten i Region Halland har upprättats enligt den modell som regionerna gemensamt har tagit fram. Se särskild not avseende Särredovisning tandvård.

Not 2–30

2. Verksamhetens intäkter

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Patientavgifter	229	246	229	246
Biljettintäkter	437	460		
Försäljning hälso- och sjukvård	473	472	473	472
Försäljning tandvård	32	29	32	29
Försäljning regional utveckling	97	99	97	99
Försäljning medicinska tjänster	59	57	59	57
Försäljning andra tjänster	290	298	290	298
Försäljning material och varor	42	19	42	19
Erhållna bidrag	139	143	139	143
Specialdestinerade statsbidrag	438	516	438	516
Övriga intäkter	256	252	26	2
SUMMA	2 490	2 590	1 824	1 881

3. Verksamhetens kostnader

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Löner	3 377	3 482	3 343	3 445
Sociala avgifter	1 188	1 225	1 174	1 210
Övriga personalkostnader	704	754	704	754
Läkemedel	1 246	1 341	1 246	1 341
Sjukvårdsartiklar medicinskt mtrl	339	352	339	352
Fastighetskostnader/leasing	210	208	210	208
Transporter och resor	161	188	161	188
Konsulter, IT, div.tjänster	146	132	146	132
Köpt vård	1 990	2 078	1 990	2 078
Ersättning privata vårdgivare	66	60	66	60
Köpt tandvård	69	74	69	74
Lämnade bidrag	153	165	153	165
Bidrag till Hallandstrafiken	0	0	462	474
Trafikkostnader	1 070	1 144		
Övriga kostnader	941	910	961	956
SUMMA	11 658	12 113	11 023	11 439

4. Avskrivningar

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Immateriella anläggningstillgångar	1	2	1	2
Inventarier	191	191	178	177
Fastigheter	145	152	145	152
SUMMA	338	344	324	330

5. Skatteintäkter

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Preliminära skatteintäkter	7 774	8 102	7 774	8 102
Preliminär slutavräkning	-7	-72	-7	-72
Justering slutavräkn.föregående år	-23	11	-23	11
SUMMA	7 743	8 041	7 743	8 041

Periodisering av skatteintäkterna har skett i enlighet med decemberprognosen från Sveriges Kommuner och Regioner.

6. Generella statsbidrag och utjämning

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Inkomstutjämning	1 135	1 210	1 135	1 210
Regleringsavgift	-222	-64	-222	-64
Kostnadsutjämningsavgift	-98	-216	-98	-216
Statsbidrag för läkemedelsförmånen	898	963	898	963
Statsbidrag flyktingar	9	1	9	1
Statsbidrag välfärdsmiljarden	40	31	40	31
Statsbidrag livmoderhalsscreening		5		5
SUMMA	1 762	1 930	1 762	1 930

7. Finansiella intäkter

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Ränteintäkter	9	15	9	15
Reavinster värdepapper	52	77	52	77
Utdelning kapitalförvaltning m m	28	23	28	23
SUMMA	89	114	89	114

8. Finansiella intäkter orealiserade reavinster

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Marknadsvärdering orealiserade reavinster	110	190	110	190

9. Finansiella kostnader

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Finansiell kostnad pensioner	83	110	83	110
Övriga finansiella kostnader	10	9	4	3
SUMMA	93	119	87	113

10. Immateriella anläggningstillgångar

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Ingående värde	6	16	3	2
Investeringar	12	18	0	5
Försäljning och utrangering				
Reavinst/realförlust				
Årets avskrivningar	-1	-2	-1	-2
SUMMA	16	32	2	5
Akkumulerat anskaffningsvärde	19	37	5	10
Akkumulerade avskrivningar	-3	-5	-3	-5
Akkumulerade nedskrivningar				

11. Mark och byggnader

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Ingående värde	2 554	2 564	2 554	2 564
Investeringar	156	226	156	226
Försäljning och utrangering	-24	0	-24	0
Reavinst/realförlust	23	0	23	0
Årets avskrivningar	-145	-152	-145	-152
SUMMA	2 564	2 638	2 564	2 638
Akkumulerat anskaffningsvärde	5 554	5 780	5 554	5 780
Akkumulerade avskrivningar	-2 952	-3 104	-2 952	-3 104
Akkumulerade nedskrivningar	-38	-38	-38	-38

12. Maskiner och inventarier

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Ingående värde	767	765	700	705
Investeringar	191	170	184	163
Årets investering finansiell leasing	2	0	2	
Försäljning och utrangering	-4	-3	-4	-3
Reavinst/realförlust	0	0		
Justeringspost	0	0		
Årets avskrivningar	-179	-191	-166	-177
Årets avskrivning finansiell leasing	-12	-7	-12	-7
SUMMA	766	733	705	679
Akkumulerat anskaffningsvärde	2 193	2 359	2 028	2 187
Akkumulerade avskrivningar	-1 427	-1 626	-1 323	-1 508

13. Finansiella anläggningstillgångar

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
SUMMA	47	59	142	155
Långfristiga fordringar				
Lån Stiftelsen Hallands Läns museer		10,00		10,00
Lån Svenskt ambulansflyg		2,30		2,30
Lån Teater Halland AB	0,70	0,60	0,70	0,60
Lån Hushållningssällskapet	1,00	1,00	1,00	1,00
Neurol handikapp N-förening	0,25	0,25	0,25	0,25
DELSUMMA	1,95	14,15	1,95	14,15
Aktier, andelar, bostadsrätter				
Aktier Öresundståg AB	0,12	0,12	0,12	0,12
Aktier Hallandstrafiken AB	0,00	0,00	2,50	2,50
Hallandstrafiken AB aktieägartillskott	0,00	0,00	92,70	92,70
Aktier Transitio AB	1,00	1,00	1,00	1,00
Aktiekapital Halmstad Museum	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktiekapital Varbergs Museum	0,00	0,00	0,00	0,00
Andelar Varbergs Vind ek förening	1,80	1,80	1,80	1,80
Aktier Inera AB	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktiekapital ALMI	0,49	0,49	0,49	0,49
Aktiekapital Teater Halland	1,40	1,40	1,40	1,40
Aktiekapital Svensk Turism	0,00	0,00	0,00	0,00
Andelskapital Svenskt Ambulansflyg	0,31	0,31	0,31	0,31
Aktier IUC	0,02	0,02	0,02	0,02
Garantikapital LÖF	38,18	38,18	38,18	38,18
Insatser skolverksamhet	1,97	1,97	1,97	1,97
Andelar intresseföretag Hallandstrafiken	0,06	0,03	0,00	0,00
DELSUMMA	45,35	45,32	140,49	140,49

Beslut om aktieägartillskott till Hallandstrafiken AB med 50 mnkr (Regionfullmäktige §48, 2014).

LÖF:s ägare har beslutat att under 2015 tillskjuta det extra kapital som behövs enligt det nya Solvens II regelverket. Behovet av kapitaltillskott uppgår till 1200 mnkr, att tillföras i form av nytt garantikapital, varav Region Hallands andel utgör 38,2 mnkr.

14. Bidrag till statlig infrastruktur

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Beslutat bidrag stat.infrastruktur	261	261	261	261
Årets beslutade bidrag	0	0		
Ack. upplösning bidrag till statlig infrastruktur	-54	-64	-54	-64
SUMMA	207	197	207	197

Under 2009 beslutades om medfinansiering av det Västsvenskainfrastrukturpaketet, Västlänken med 180 mnkr. Under 2013 tillkom 4,4 mnkr och under 2014 tillkom 3,6 mnkr. Under 2017 beslutades om medfinansiering till Varbergstunneln med 73 mnkr. Bidraget kommer att upplösas på 25 år.

15. Förråd

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Hjälpmedelprodukter	87	90	87	90
Medicintekniska behandlingshjälpmedel	18	16	18	16
Förrådsvaror	6	5	6	5
Ortopedprodukter	4	3	4	3
Jordbruksprodukter	3	3	3	3
Synhjälpmedel	3	3	3	3
Övrigt förråd	4	3	4	3
SUMMA	124	123	124	123

16. Fordringar

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Kund/patientfordringar	319	325	155	183
Övriga kortfristiga fordringar	81	100	81	100
Interimsfordringar	334	390	334	390
SUMMA	734	816	570	673

17. Likvida medel

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
SUMMA	3 620	4 103	3 608	4 092
Därav kortfristiga placeringar orealiserade finansiella reavinst	110	299	110	299

18. Eget kapital

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Ingående eget resultat	2 824	2 929	2 808	2 901
Årets resultat	105	288	93	273
Utgående eget resultat	2 929	3 218	2 901	3 174

2019 års resultat har ökat det egna kapitalet med 273 mnkr. I enlighet med ny lagstiftning så inkluderar det egna kapitalet effekten av att regionens pensionsplaceringar nu värderas till verkligt värde. Region Halland har beslutat att inte utnyttja möjligheten att införa en resultatutjämningsreserv (RUR).

19. Avsättningar för pensioner inklusive särskild löneskatt

Från och med redovisningsåret 1998 redovisas endast nyintjänade pensionsförmåner som en avsättning i balansräkningen. Garantipensioner och visstidspensioner ingår också. Avsättningen är inklusive särskild löneskatt för pensionsförpliktelsen.

Avsatt till pensioner (mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Ingående avsättning	2 628	2 915	2 628	2 915
Ränteuppräkning	42	46	42	46
Basbeloppsuppräkning	42	64	42	64
Nya utbetalningar	-60	-66	-60	-66
Intjänad förmånsbestämd ålderspension	255	305	255	305
Övrig post	8	7	8	7
Summa inklusive löneskatt	2 915	3 272	2 915	3 272
Pensionsavsättning uppdelad per förmån				
Förmånsbestämd ålderspension	2 803	3 158	2 803	3 158
PA/KL pensioner	60	67	60	67
Pension till efterlevande	17	17	17	17
Särskilda avtalspensioner	0	0	0	0
Visstidspensioner	5	3	5	3
Övrigt	30	28	30	28
Summa inklusive löneskatt	2 915	3 272	2 915	3 272

Avsättningen har ökat med 12,3 procent under 2019. Från och med 2010 beräknar KPA skulden för aktiva politiker, denna skuld uppgår till 27,6 mnkr och redovisas i Övrigt posten ovan. Till största del består avsättningen av förmånsbestämd ålderspension. Denna pension utgår till de personer som har en årslön över 7,5 inkomstbasbelopp.

20. Långfristiga skulder

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Hallandstrafiken AB, aktieägartillskott	0,0	0,0	92,7	92,7
Långfristig leasingskuld	20,2	7,7	20,2	7,7
Varbergs Vind ek. förening	1,0	1,0	1,0	1,0
Statsbidrag byggnation	4,1	5,1	4,1	5,1
Årets investeringsbidrag	1,2	0,8	1,2	0,8
Bidrag statlig infrastruktur	73,0	73,0	73,0	73,0
SUMMA	99	88	192	180

21. Kortfristiga skulder

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
SUMMA	2 134	2 124	1 914	1 934
Leverantörsskulder	698	694	557	572
Redovisar bokförda men ej betalda leverantörsfakturor för 2019.				
Interimsskulder	1 177	1 192	1 099	1 126
<i>Därav</i>				
Skuld uttagen övertid	16	16	16	16
Skuld jour- och beredskap	37	42	37	42
Skuld uttagna semesterdagar	249	246	249	246
Skuld pensionsavg.individuell del	152	162	152	162
Övriga kortfristiga skulder	259	238	258	236

22. Pensionsförpliktelser

Under ansvarsförbindelser redovisas pensionsförmåner inklusive löneskatt intjänade före 1998, det vill säga dessa redovisas ej som en avsättning (skuld) i balansräkningen.

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Pensioner ansvarsförbindelse				
Ingående ansvarsförbindelse	3 386	3 264	3 386	3 264
Ränteuppräkning	35	35	35	35
Basbeloppsuppräkning	55	82	55	82
Gamla utbetalningar	-191	-205	-191	-205
Bromsen				
Övrig post	-21	105	-21	105
Summa inklusive löneskatt	3 264	3 282	3 264	3 282
Pensioner ansvarsförbindelse, uppdelning per förmån				
Intjänad pensionsrätt	2 713	2 761	2 713	2 761
PA-KL och äldre utfästelser	408	384	408	384
Livränta	113	108	113	108
Utgående pension till efterlevande	30	29	30	29
Summa inklusive löneskatt	3 264	3 282	3 264	3 282

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda är beräknade enligt RIPS07. Beräkningarna är utförda av pensionsförvaltaren KPA. Aktualiseringsgraden i beräkningarna är 98 och 95 procent.

23. Visstidspensioner

Beräknat av KPA på 2019 års löner och uppgår till 11 mnkr för 6 politiker. Avser visstidspension och livränta som utfaller om vederbörande väljer att ta ut pension efter mandatperiodens slut. Visstidspension utbetalas fram till pensionsåldern då den ersätts av ålderspension.

24. Borgensåtaganden

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
SUMMA	758	725	758	725
<i>Därav</i>				
^{a)} Stiftelsen Bräcke Diakoni	15	13	15	13
^{b)} Hallandstrafiken AB leasingavtal	145	139	145	139
^{c)} Solidarisk borgen AB Transitio	598	573	598	573

^{a)} LT § 94/1984. Baserat på faktiskt pensionsåtagande enligt 2018 års bokslut för stiftelsen.

^{b)} LF § 24/2004. Region Halland har borgensåtagande med 260,0 mnkr (där enbart 139 mnkr är utnyttjat) avseende Hallandstrafiken AB:s leasingavtal avseende Öresundstrafiken.

^{c)} LF § 105/2007. Solidarisk borgen avseende AB Transitio. En utförligare beskrivning av regionens borgensåtagande finns i den finansiella analysen. År 2008 ingick dåvarande Landstinget Halland en solidarisk borgen såsom för egen skuld avseende AB Transitio upp till 8 miljarder kronor. Transitio är ett samverkansorgan för att anskaffa och tillhandahålla spårfordon för regional järnvägstrafik. Detta borgensåtagande är genom ett regressavtal begränsat till att endast omfatta regionens, genom Hallandstrafiken AB, "egna tåg". Regionens borgensandel uppgår här till 573 mnkr.

25. Investeringsverksamheten

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Inventarier	-203	-189	-184	-168
Fastigheter	-156	-226	-156	-226
Avyttring materiella tillgångar	23	0	23	0
Erhållna investeringbidrag	1	1	1	1
SUMMA	-335	-414	-317	-393

26. Finansieringsverksamhet

(mnkr)	Regionkoncernen		Regionen	
	2018	2019	2018	2019
Nettoskuld finansiell leasing Nordea	0	0	0	0
Amortering nettoskuld finansiell leasing Nordea	-24	-12	-24	-12
Lån till Stiftelsen Hallands Läns museer		-10		-10
Svenskt Ambulansflyg låneutbet 1		-2		-2
Reglering skuld Varbergs Vind	0	0	0	0
Amortering från koncernföretag	0	0	0	0
SUMMA	-24	-25	-24	-25

27. Kostnader för räkenskapsrevision

(tkr)	Regionen	
	2018	2019
Totalkostnad revision	4 632	5 109
<i>Därav</i>		–
Räkenskapsrevision	520	540

I totalkostnaden för revision ingår bland annat arvoden till regionens förtroendevalda revisorer och kostnader för sakkunniga yrkesrevisorer. Med räkenskapsrevision menas enligt LKBR, den sammanlagda kostnaden för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning.

28. Leasing

	Bilar Finansiell leasing	Bilar Operationell leasing	Lokaler Operationell leasing	Övr utrustn Operationell leasing	Totalt
Antal avtal	211	107	72	148	538
<i>därav tecknade 2019</i>	5	3	5	27	40
Leasingavgifter 2019 (mnkr)	11,4	2,2	54,8	22,4	90,7
Leasingavgifter 2020 (mnkr)	9,4	1,8	55,7	14,8	81,8
Leasingavgifter 2021-2024 (mnkr)	7,7	0,8	233,2	9,0	250,6

29. Tillgångsfördelning pensionsmedel 2019-12-31

Tillgångsslag (mnkr)	Marknadsvärde	Fördelning (%)	Avkastning (%)	Indexvärde (%)	Jämf. index
Räntefonder					
Robur Räntefond Kort Plus	131,7	7	1,0	-0,5	¹⁾
Robur Ethica Obligation	104,8	6	0,7	0,8	²⁾
Handelsbanken Flexibel ränta	170,9	9	4,4	3,4	¹⁾
Handelsbanken Hållbar Global Obligation	25,0	1	0,4		Saknar index
Robur Ethica Företagsobligationsfond	158,3	8	4,2	3,0	³⁾
Öhmans företagsobligationsfond Hållbar	40,2	2	2,1	1,4	¹⁰⁾
SEB Microlånefond	34,8	2	14,4		Saknar index
Öhman Grön Obligation	81,4	4	2,6		Saknar index
Öhman FRN Hållbar	38,2	2	2,7	1,2	¹⁰⁾
SPP Grön Obligation	51,5	3	2,0	0,6	Saknar index
SPP Global Företagsobligationsfond Plus	31,7	2	6,7	6,1	Saknar index
Summa räntefonder	868,5	46			
Aktiefonder					
Handelsbanken, Sverige Selektiv	253,8	13	38,2	35,1	⁴⁾
Robur Global Emerging Markets	32,7	2	27,1	24,9	⁶⁾
Robur Ethica Global	90,9	5	36,1	33,9	⁷⁾
Robur Ethica Sverige Mega	205,0	11	32,7	31,5	⁵⁾
Handelsbanken Hållbar energi	36,5	2	38,7	47,2	⁹⁾
Öhman Sverige Hållbar	51,0	3	26,1	35,0	⁵⁾
Öhman Global Hållbar	16,5	1	36,1	33,7	¹¹⁾
Öhman Global Småbolag	1,8	0,1	A)		¹⁸⁾
Öhman Småbolagsfond	8,0	0,4	A)		¹⁶⁾
Öhman Sverige Marknad	23,7	1	A)		¹⁹⁾
Handelsbanken Global Selektiv Criteria	84,5	4	33,4	35,6	¹²⁾
Handelsbanken Global Smab Criteria	55,7	3	34,2	34,3	¹³⁾
Handelsbanken Hälsovård Tema	60,4	3	30,8	30,6	¹⁴⁾
Handelsbanken Sverige Småbolag	37,3	2	24,4		¹⁶⁾
Handelsbanken Tillväxtmarknad Tema	17,1	1	14,0		¹⁷⁾
SPP Global Plus	42,8	2	38,0	34,8	¹⁵⁾
Summa aktiefonder	1 017,7	54			
TOTAL	1 886,2	100	18,0		

Marknadsvärdet för pensionsmedlen har under 2019 ökat med 287,8 mnkr eller 18 procent.

¹⁾ OMRX T BILL

²⁾ OMRX BOND All index

³⁾ iboxxEUR Corporates

⁴⁾ OMX Ethical SE

⁵⁾ SIX PORTFOLIO RETURN INDEX

⁶⁾ MSCI EM Global net

⁷⁾ MSCI World Net

⁸⁾ MSCI USA Net.

⁹⁾ Wilderhill New Energy Global Innovation Total Return Index.

¹⁰⁾ NOCFRNTR

¹¹⁾ MSCI AC World NDR

¹²⁾ MSCI ACWI Select Global Norms and Criteria Index

¹³⁾ MSCI World Small Cap Select Global Norms & Criteria

¹⁴⁾ MSCI World Health Care Net

¹⁵⁾ MSCI World NR

¹⁶⁾ MSCI Sweden Small Cap

¹⁷⁾ MSCI EM

¹⁸⁾ MSCI ACWUI Small

¹⁹⁾ MSCI Sweden

A) Köpt i december

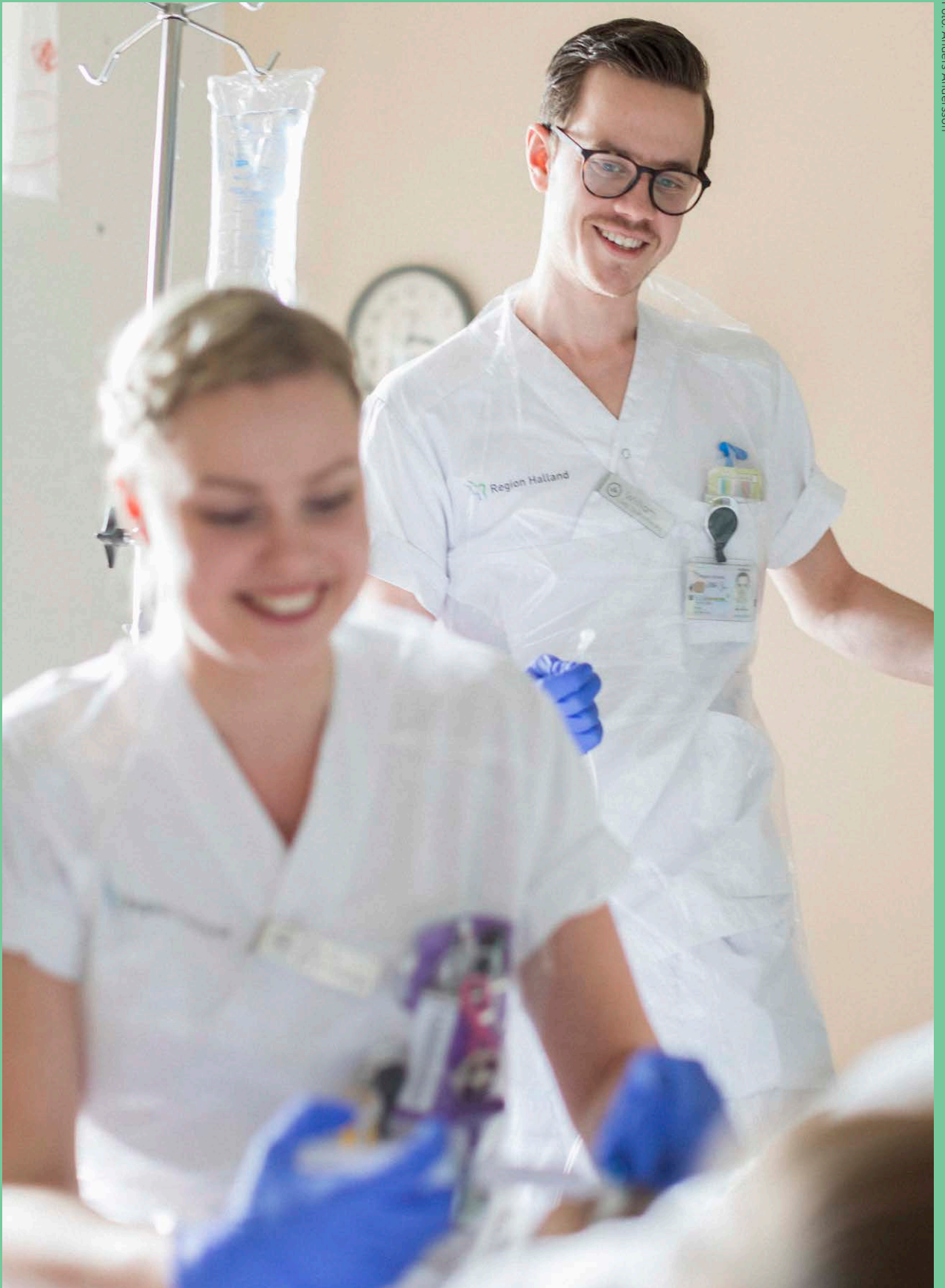

Foto: Anders Andersson

30. Särredovisning Tandvård

Sammanställning totalt per verksamhetsgren efter fördelning, årets ackumulerade resultat inklusive interna poster.

Verksamhetsgrenar/uppdrag (tkr)	KU/KS/MV	Summa intäkter	Summa kostnader	Resultat 2019	Resultat 2018
Summa Barn- och ungdomstandvård		168 428	160 249	8 179	6 313
Allmäntandvårdsersättning 3-23 år*	KU	106 109	101 548	4 561	4 304
Befolkningsansvar	KS	5 626	5 626	0	0
Specialisttandvård	KS	54 678	51 060	3 618	2 009
Tandvård till gömda och ayslsökande barn till 18 år*	KS	2 015	2 015	0	0
Summa Vuxentandvård		201 968	204 152	-2 184	-3 892
Allmäntandvård vuxna	KU	135 939	143 914	-7 975	-7 864
Befolkningsansvar	KS	2 687	2 687	0	0
Specialisttandvård	KU	50 625	44 834	5 791	3 972
Tandvård till patienter med särskilda behov	KU	12 681	12 681	0	0
Akut tandvård till gömda och asylsökande patienter fr.o.m. 24 år*	KS	36	36	0	0
Summa särskilda uppdrag		18 669	19 205	-536	-1 763
Forskning	KS	1 110	1 216	-106	-90
Introduktion av nytexaminerade	KS	2 347	2 347	0	0
Nyrekrytering	KS			0	0
ST-utbildning	KS	9 344	10 351	-1 007	-2 055
Särskild ersättning till specialisttandvårdsverksamhet	KS	5 048	4 471	577	382
Övriga mindre projekt och uppdrag	KS	820	820	0	0
Övriga mindre projekt och uppdrag	KU			0	0
SUMMA FOLKTANDVÅRD		389 065	383 606	5 459	658
Tandvård vid sjukhus					
Kätkliniken, barn	KU			0	0
Kätkliniken, vuxna	KU			0	0
Odontologisk röntgen, barn	KS			0	0
Odontologisk röntgen, vuxna	KS			0	0
SUMMA TANDVÅRD VID SJUKHUS		0	0	0	0
TOTAL		389 065	383 606	5 459	658
<i>varav</i>					
Resultat/summa konkurrensskyddad	KS	83 711	80 629	3 082	246
Resultat/summa konkurrensutsatt	KU	305 354	302 977	2 377	412
Resultat/summa myndighetsverksamhet	MV			0	

Folktandvården är en offentlig verksamhet på en tandvårdsmarknad där inslaget av privata aktörer är stort. De offentliga och privata aktörerna konkurrerar till stor del om samma patienter. För att skapa lika villkor på tandvårdsmarkanden krävs att det råder konkurrensneutralitet, varvid det finns särskilda skäl till god transparens i den ekonomiska redovisningen av Folktandvården. Mot bakgrund av detta tillämpar Region Halland ekonomisk särredovisning av Folktandvården, specialisttandvården samt tandvårdsenheten enligt regionernas gemensamma modell. Observera att ytterligare bilagor finns tillgängliga via regionens diarium, e-postadress regionen@regionhalland.se

30. Särredovisning Tandvård (forts.)

Verksamhetsgrenar/uppdrag (tkr)	KU/KS/MV	Summa intäkter	Summa kostnader	Resultat 2019	Resultat 2018
Summa huvudmannaskap					
Huvudman - exempelvis beställarenhet	MV	-14 242	-14 163	-79	2 214
Summa barn- och ungdomstandvård		155 881	159 398	-3 518	-4 379
Allmän tandvårdersättning 3-23 år*	KU	131 763	135 909	-4 146	-4 379
Befolkningsansvar	KS	6 281	5 653	628	0
Specialisttandvård	KS	17 836	17 836	0	0
Tandvård till gömda och asylsökande barn till 23 år*	KS				
Summa vuxentandvård		109 348	110 848	-1 499	1 221
Specialistvård	KU	49 275	49 275	0	0
Befolkningsansvar	KS	3 995	3 281	714	2 633
Specialistvård	KU	17 836	17 836	0	0
Tandvård till patienter med särskilda behov	KU	38 242	40 455	-2 213	-1 412
Akut tandvård till gömda och asylsökande patienter fr.o.m. 24 år*	KS				
Summa särskilda uppdrag		2 592	2 347	245	-206
Forskning	KS			0	0
Introduktion av nytexaminerade	KS			0	0
Nyrekrytering	KS	2 592	2 347	245	-206
ST-utbildning	KS			0	
Särskild ersättning till specialisttandvårdsverksamhet	KS			0	
Övriga mindre projekt och uppdrag	KS			0	
Övriga mindre projekt och uppdrag	KU			0	
TOTAL HUVUDMANNASKAP		253 579	258 430	-4 851	-1 150
<i>varav</i>					
Resultat/summa konkurrensskyddad	KS	30 705	29 118	1 587	2 427
Resultat/summa konkurrensutsatt	KU	237 116	243 475	-6 359	-5 791
Resultat/summa myndighetsverksamhet	MV	-14 242	-14 163	-79	2 214
Totalt Resultat/Summa				608	-492
<i>varav</i>					
Resultat/summa konkurrensskyddad	KS			4 669	2 673
Resultat/summa konkurrensutsatt	KU			-3 982	-5 379
Resultat/summa myndighetsverksamhet	MV			-79	2 214

KU = Konkurrensutsatt verksamhet, KS= Konkurrensskyddad verksamhet, MV = myndighetsverksamhet

* Allmäntandvårdersättningen omfattade 3-22 år under 2018

Driftredovisning

Driftredovisning 2019

mnkr Driftnämnd/styrelse	Verksam- hetens intäkter	Verksam- hetens kostnader	Region- bidrag	Övrig finans- iering	Årets resultat	Budget- avvikelse	Resultat 2018
DN Hallands sjukhus	5 011	-4 995	0	-5	11	11	-242
Somatisk specialistvård	4 340	-4 314		-5	21	21	-202
Regionvård	565	-574		0	-10	-10	-35
Medicinsk service	5	-4		0	1	1	1
Vårdval	16	-20		0	-4	-4	-4
Tandvård	85	-82		0	3	3	-1
DN ambulans diagnostik hälsa	1 518	-1 525	0	-3	-10	-10	1
Ambulansverksamhet	257	-248		0	8	8	0
Sjukresor	75	-81		0	-6	-6	-10
Sjukvårdsrådgivning	128	-130		0	-2	-2	0
Medicinsk service	582	-589		-2	-8	-8	13
Mödrahälsovård	96	-100		0	-5	-5	-3
Ungdomsmottagning	24	-23		0	1	1	0
Handikappverksamhet	204	-201		0	3	3	3
Hjälpmedelverksamhet	152	-153		0	-1	-1	-3
DN Psykiatri	695	-709	0	0	-15	-15	-38
Psykiatriverksamhet	583	-599		0	-16	-16	-25
Rätt psykiatrisk vård	64	-67		0	-2	-2	3
Vårdval	47	-43		0	3	3	-15
DN Närsjukvården ¹⁾	1 182	-1 178	0	-1	4	2	8
Vårdval	858	-856		0	2	0	7
Tandvård	310	-308		0	2	2	1
Palliativ vårdavdelning	14	-14		0	0	0	0
Lokala nämnder	0	-6	7	0	1	1	1
Halmstadsnämnden	0	-1	1	0	0	0	0
Varbergsnämnden	0	-1	1	0	0	0	0
Kungsbackanämnden	0	-1	1	0	0	0	0
Falkenbergsnämnden	0	-1	1	0	0	0	0
Laholmsnämnden	0	-1	1	0	0	0	0
Hyltenämnden	0	-1	1	0	0	0	0

Driftredovisning 2019 (forts.)

mnkr Driftnämnd/styrelse	Verksam- hetens intäkter	Verksam- hetens kostnader	Region- bidrag	Övrig finans- iering	Årets resultat	Budget- avvikelse	Resultat 2018
N hemsjukvård o hjälpmedel	67	-139	71	0	0	0	0
Patientnämnden	0	-1	1	0	0	0	0
DN Kultur och skola	218	-351	138	0	5	5	3
DN Regionservice	756	-767		-1	-12	-12	-17
Revision	0	-5	5	0	0	0	0
Regionstyrelsen	2 011	-11 670	-223	10 171	289	279	376
RS verksamheter	1 095	-1 311	299	-28	55	55	35
RS Hälso- o sjukvårdsfinansiering	907	-9 573	8 592	0	-73	-73	148
Regiongem.kostn./finansiering 1) 2)	8	-786	-9 114	10 199	307	297	193
Eliminering interna poster	-9 576	9 576		0	0	0	0
SUMMA REGION HALLAND 2)	1 881	-11 769	0	10 162	273	261	93

Kolumnen kostnader är inklusive avskrivningar.

Interna kostnader och intäkter inkluderas i redovisningen ovan. Exempelvis nämns köp av lab- och röntgentjänster, hyreskostnader och städtjänster. Interna poster elimineras sedan så att raden Summa Region Halland enbart omfattar externa intäkter och kostnader.

1) Denna verksamhet har inte haft en nollbudget och därmed är budgetavvikelsen inte lika med resultatet såsom är fallet för övriga verksamheter.

2) Resultaten för 2018 och 2019 innehåller realiserade finansiella vinster med 110 mnkr respektive 190 mnkr.

Årsbudget Region Halland

Enligt Mål och budget 2019, 12 mnkr.

Uppföljning av regionfullmäktiges tilldelade regionbidrag

Regionfullmäktige har i Mål och budget 2019 fastställt hur stort regionbidrag respektive nämnd ska tilldelas. Utfallet för 2019 kan utläsas i kolumnen regionbidrag ovan. Utfall för regionbidrag stämmer med tilldelad årsbudget. Driftnämnderna får ersättning från Regionstyrelsen hälso- och sjukvårdsfinansiering för sina uppdrag i form av prestationsersättning och/eller abonnemang ersättning. För vård av patienter från andra län får driftnämnderna samma ersättning som för hallänningar.

KOMMENTARER EKONOMISKT RESULTAT 2019

Nedan kommenteras det ekonomiska utfallet för respektive nämnd/styrelse.

Driftnämnden Hallands sjukhus

	2018	2019	Förändr.
Resultat (mnkr)	-242	11	253
<i>därav egen verksamhet</i>	-206	21	228
<i>därav regionvård</i>	-35	-10	25
Snittanställda (antal)	3 868	3 873	5

Resultatet för Hallands sjukhus är ett överskott mot budget med 11 mnkr, där den egna verksamheten redovisar ett överskott med 21 mnkr och regionvården ett underskott med 10 mnkr. Jämfört med föregående år har Hallands sjukhus förbättrat resultatet med 253 mnkr, vilket till del förklaras av den ramförstärkning som erhöles i Mål och budget 2019.

Hallands sjukhus har under året arbetat med en åtgärdsplan för att klara budgetramen för 2019. Målet med åtgärdsplanen har varit att halvera behovet av inhyrd personal och att minska kostnaderna för egen personal till budgeterad nivå. Kostnaderna för inhyrd personal har minskat med 23 mnkr (eller 26 procent) jämfört med föregående år och uppgår till 65 mnkr för 2019. Nämndens budget för inhyrd personal uppgår till 46 mnkr. Kostnaderna för sjuksköterskor har minskat med 47 procent till 27 mnkr, medan kostnaderna för inhyrda läkare har ökat med 3 procent till 38 mnkr.

Nämndens totala kostnadsutveckling uppgår till 4,0 procent, vilket motsvarar en kostnadsökning med 184 mnkr jämfört med föregående år. Utfallet är 0,9 procentenheter högre än den budgeterade kostnadsutvecklingen. Den negativa avvikelser mot budget ligger på inhyrd personal, regionvård och material. För egen personal däremot är kostnadsutvecklingstakten positiv och ligger något under budgeterad nivå.

Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa

	2018	2019	Förändr.
Resultat (mnkr)	1	-10	-11
Snittanställda (antal)	1 155	1 179	24

Driftnämndens resultat och budgetavvikelse för 2019 uppgår till -10 mnkr, vilket är en resultatförsämring med drygt 11 mnkr jämfört med föregående år. Resultatet är i huvudsak kopplat till två orsaker, taxiavtalet inom sjukresor (-6 mnkr) samt extern rehabilitering (-3 mnkr). Avtalet som Halland-

strafiken tecknade med taxibolagen i Halland med giltighet från halvårsskiftet 2018 blev dyrare än förväntat. Ambulanssjukvården redovisar överskott mot budget (8 mnkr), främst beroende på den patientavgift som infördes från årsskiftet. Medicinsk diagnostik redovisar underskott mot budget (8 mnkr), främst beroende på minskad efterfrågan på röntgen och kostnader för förlikningsavtal med en leverantör. Alla verksamheter har under året genomfört åtgärdsplaner med avsedd ekonomisk effekt. Kostnaderna för inhyrd personal har minskat med sju procent jämfört med föregående år och uppgår till 13 mnkr för 2019.

	Utfall mot föreg. år	Budgeterad ökning	Skilnad ökning mot budget
Kostnadsutveckling	4,3%	4,1%	-0,1%
<i>därav personalkostnader</i>	2,2%	4,9%	2,7%
<i>därav inhyrd personal</i>	-7,0%	-42,1%	-35,1%
Intäktsutveckling	4,5%	6,2%	-1,7%

Nämndens totala kostnadsutveckling uppgår till 4,3 procent, vilket motsvarar en kostnadsökning med 59 mnkr jämfört med föregående år. Utfallet är något högre (0,1 procentenheter) än den budgeterade kostnadsutvecklingen. Nämndens problem är att intäktsutvecklingen är 1,7 procentenheter lägre än budgeterat, vilket motsvarar ett underskott mot budget med cirka 13 mnkr. Den lägre intäktsutvecklingen beror helt på underskott inom Medicinsk diagnostik.

Driftnämnden Psykiatri

	2018	2019	Förändr.
Resultat (mnkr)	-38	-15	23
Snittanställda (antal)	796	827	31

Resultatet för Psykiatri är ett underskott mot budget med 15 mnkr. Jämfört med föregående år har Psykiatri förbättrat resultatet med 23 mnkr, vilket till del förklaras av den ramförstärkning som erhöles i Mål och budget 2019. Nämndens negativa budgetavvikelse beror helt på kostnader för inhyrd personal (-17 mnkr). Kostnaderna för inhyrd personal har minskat med 7 mnkr (eller 20 procent) jämfört med föregående år och uppgår till 30 mnkr för 2019.

Generellt har arbetet med att ta sig an den ansträngda ekonomin utförts genom att förbättra processer i vården och öka kvaliteten. Både antalet vårdkontakter och patienter har ökat i jämförelse med de två närmast föregående åren.

	Utfall mot föreg. år	Budgeterad ökning	Skillnad ökning mot budget
Kostnadsutveckling	2,8%	-2,2%	-5,0%
<i>därav personalkostnader</i>	4,5%	2,6%	-1,9%
<i>därav inhyrd personal</i>	-19,4%	-65,0%	-45,6%
<i>därav köpt vård</i>	-1,6%	-10,0%	-8,4%

Nämndens totala kostnadsutveckling uppgår till 2,8 procent, vilket motsvarar en kostnadsökning med 19 mnkr jämfört med föregående år. Utfallet är 5,0 procentenheter högre än den budgeterade kostnadsutvecklingen. Merparten av kostnadsutvecklingen härrör från personalkostnader.

Driftnämnden Närsjukvården Halland

	2018	2019	Förändr.
Resultat (mnkr)	8	4	-4
Snittanställda (antal)	1 126	1 135	11

Driftnämnden Närsjukvården redovisar ett positivt resultat på 4 mnkr, vilket är 2 mnkr bättre än årets budget. Kostnaderna för inhyrd personal har minskat med drygt sju procent jämfört med föregående år och uppgår till 20 mnkr för 2019. För vårdcentralerna fortsätter kostnaderna för köpt vård att öka, det vill säga den primärvård som de listade patienterna konsumerar utanför den vårdcentral där de är listade. Störst ökning visar besöken hos så kallade nätläkare, där kostnaden för 2019 uppgår till knappt 7 mnkr, vilket nästan är en fördubbling i förhållande till 2018.

Nämndens totala kostnadsutveckling uppgår till 2,3 procent, vilket motsvarar en kostnadsökning med 25 mnkr jämfört med föregående år. Utfallet är 2,2 procentenheter lägre än den budgeterade kostnadsutvecklingen. Då huvuddelen av verksamheten är intäktsfinansierad måste kostnadsutvecklingen ständigt anpassas till intäktsutvecklingen.

Lokala nämnder

De lokala nämndernas samlade resultat och budgetavvikelse för 2019 uppgår till 1 mnkr. Alla sex lokala nämnder redovisar positiva resultat 2019. Överskotten finns bland annat inom området utvecklingsmedel för folkhälsa.

Nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel

Nämnden är en beställarnämnd och bedriver ingen egen verksamhet. Verksamheten bedrivs inom Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa. Nämnden redovisar ingen avvikelse mot budget.

Driftnämnden Kultur och skola

	2018	2019	Förändr.
Resultat (mnkr)	3	5	2
Snittanställda (antal)	281	287	6

Nämndens resultat och budgetavvikelse för 2019 uppgår till 5 mnkr. Skolverksamhetens och kulturverksamhetens budgetavvikelse uppgår till 3 mnkr respektive 2 mnkr. Inom skolverksamheten redovisar Munkagårdsgymnasiet överskott med knappt 1 mnkr delvis beroende på vakanta tjänster. Folkhögskolorna redovisar överskott med knappt 2 mnkr, vilket beror på viss effektivisering och vakanta tjänster på Katri-nebergs folkhögskola. Kulturverksamhetens överskott beror främst på projektförseningar inom Språkstart Halland.

Nämndens kostnader har minskat med 2,1 procent i förhållande till motsvarande period föregående år, vilket är 0,5 procentenheter mer än budget. Skolverksamheten har ökat kostnaderna med 1,0 procent, medan kulturverksamheten har minskat kostnaderna med 6,4 procent i förhållande till föregående år. Avvikelsen beror främst på lägre kostnader för Språkstart Halland men också på att personalkostnaderna är lägre. Även anpassningar av verksamheten på grund av lägre intäkter är genomförda.

Driftnämnden Regionservice

	2018	2019	Förändr.
Resultat (mnkr)	-17	-12	5
Snittanställda (antal)	727	745	18

Nämndens resultat och budgetavvikelse för 2019 uppgår till -12 mnkr, vilket är en resultatförbättring med 5 mnkr jämfört med föregående år. Vårdnära service och städservice redovisar en negativ budgetavvikelse uppgående till 18 mnkr. Under 2020 kommer finansieringen av vårdnära service att utökas med 10 mnkr. Nämndens resterande obalans kommer att hanteras inom ramen för den nya standardiserade leveransen, detta för att uppnå en ekonomi i balans. Förvaltningen har under året kunnat standardisera delar av tjänsterna, vilket har givit en positiv effekt redan 2019.

	Utfall mot föreg. år	Budgeterad ökning	Skillnad ökning mot budget
Kostnadsutveckling	6,5%	0,3%	-6,3%
<i>därav personalkostnader</i>	1,9%	6,0%	4,1%
Intäktsutveckling	15,4%	10,5%	4,9%

Nämndens totala kostnadsutveckling uppgår till 6,5 procent, vilket motsvarar en kostnadsökning med 43 mnkr jämfört med föregående år. Utfallet är 6,3 procentenheter högre än den budgeterade kostnadsutvecklingen. Ofinansierade kostnader avseende främst vårdnära service är orsaken till avvikelser. Även nämndens intäktsutveckling är högre än den budgeterade nivån och möter då till viss del den för höga kostnadsutvecklingen.

Regionstyrelsens verksamheter – Regionkontoret

	2018	2019	Förändr.
Resultat (mnkr)	35	55	20
Snittanställda (antal)	270	291	21

Regionstyrelsens verksamheter redovisar ett positivt resultat och budgetavvikelse (55 mnkr). Utvecklingsmedel avseende bland annat regional utveckling samt hälso- och sjukvård står för det största budgetöverskottet (29 mnkr). En av orsakerna är bland annat sena besked från nationell nivå om årets riktade statsbidrag. Förseningarna innebär att kostnaderna för projekt som beslutades under senare delen av året, kommer att komma först 2020. Budgetöverskott inom fastighetsförvaltningen beroende på lägre kapitalkostnader (11 mnkr). Ett nytt avtal om tvätteritjänster innebär att regionen sålde textilstocken till leverantören, vilket resulterade i en engångsintäkt och överskott mot budget (8 mnkr). HR området (Human Resources) redovisar en positiv budgetavvikelse (8 mnkr) då vissa insatser har pausats. Verksamheten inom ePlan drift redovisar underskott mot budget (12 mnkr). Arbetet med att få en ekonomi i balans inom ePlan drift kommer att fortsätta under 2020.

I årets budget finns det upptaget 122 mnkr i effektiviseringar som avser hela regionen. Dessa budgeterade effektiviseringar ligger centralt under Regionstyrelsens verksamheter. Ökade riktade statsbidrag har räknats av mot effektiviseringsposten.

Nämndens totala kostnadsutveckling uppgår till 16 procent, vilket motsvarar en kostnadsökning med 164 mnkr jämfört med föregående år. Utfallet är 7,2 procentenheter högre än den budgeterade kostnadsutvecklingen.

Regionstyrelsen Hälso- och sjukvårdsfinansiering

	2018	2019	Förändr.
Resultat (mnkr)	148	-73	-222

Regionens kostnader för att finansiera hälso- och sjukvårdsområdet visar en negativ avvikelse mot budget med 73 mnkr. Kostnader inom läkemedelsområdet (56 mnkr) och vårdgarantin (43 mnkr) utgör de enskilt största budgetunderskotten. Underskotten inom läkemedelsområdet beror främst på en hög kostnadsutvecklingen och då i synnerhet för läkemedel mot cancer och immunsjukdomar. Kostnaderna för vårdgarantin har minskat jämfört med föregående år och färre patienter hänvisas till vårdgarantiavtalen, men kostnaderna är fortfarande för höga i förhållande till årets budget. Ramförstärkningarna inom Hallands sjukhus och Psykiatrin har finansierats genom att medel har överförts från Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsfinansiering, vars resultat har försämrats med 222 mnkr.

	Utfall mot föreg. år	Budgeterad ökning	Skilnad ökning mot budget
Kostnadsutveckling	4,6%	-5,3%	-9,8%
<i>därav köpt vård</i>	3,3%	-11,5%	-14,7%
<i>därav läkemedel</i>	7,6%	1,0%	-6,6%
Intäktsutveckling	11,7%	-32,8%	44,4%

Kostnadsutvecklingen uppgår till 4,6 procent, vilket motsvarar en kostnadsökning med 123 mnkr jämfört med föregående år. Utfallet är 9,8 procentenheter högre än den budgeterade kostnadsutvecklingen. Kostnadsökningen beror helt på högre kostnader för köpt vård och läkemedel. Kostnadsökningen uppvägs till stor del (94 mnkr) av en positiv intäktsutveckling, främst beroende på att de riktade statsbidragen ökar (80 mnkr).

Regionstyrelsen – Regiongemensamma kostnader och finansiering

	2018	2019	Förändr.
Resultat (mnkr)	193	307	114
Budgetavvikelse (mnkr)	177	297	120

Regiongemensamma kostnader och finansiering är en av två verksamheter (även Närsjukvården) som inte har en nollbudget, utan årsbudgeten uppgår till 10 mnkr. Årets resultat uppgår till 307 mnkr, vilket innebär ett överskott mot budget med 297 mnkr. Det positiva resultatet och

budgetavvikelsen beror till stor del på den orealiserade finansiella vinst om 190 mnkr som är uppbokad enligt det nya regelverket. Övriga större budgetöverskott är reavinst från försäljning av pensionsmedel (74 mnkr), statsbidrag läkemedelsförmånen (27 mnkr) och kostnads- och intäktsutjämnning (23 mnkr). Skatteintäkterna för 2019 är periodiserade enligt decemberprognosen från Sveriges Kommuner och Regioner, vilket har resulterat i en positiv budgetavvikelse med 6 mnkr.

Kostnadsutvecklingen uppgår till 6,9 procent, vilket motsvarar en kostnadsökning med 51 mnkr jämfört med föregående år. Utfallet är 3,3 procentenheter högre än den budgeterade kostnadsutvecklingen. Kostnadsökningen beror på pensionskostnader och kostnader avseende regionens driftbidrag till Hallandstrafiken AB.

För mer information om nämndernas och styrelsernas verksamhet och resultat hänvisas till respektive nämnds/styrelses egen årsredovisning.

Foto: Anders Andersson

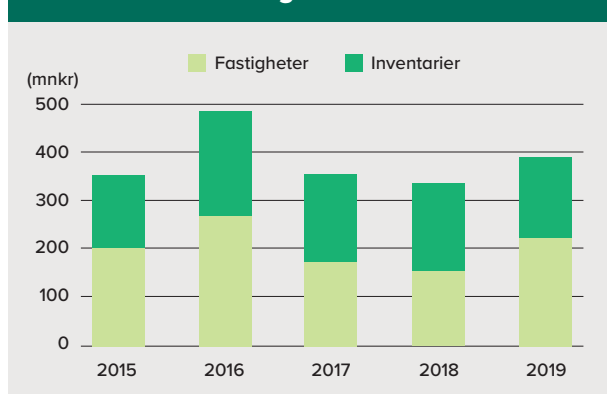
Investeringsredovisning

Investeringsredovisning 2019

Investeringar per nämnd/styrelse (mnr)	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Budgetavvikelse
UTRUSTNING/INVENTARIER					
DN Hallands sjukhus	71	111	93	115	22
DN ambulans diagnostik hälsa	77	35	16	58	42
DN Närsjukvård	8	12	16	11	-5
DN Psykiatri	2	4	3	3	0
DN Regionservice	17	18	38	15	-23
DN kultur och skola	3	3	2	3	1
Regionkontoret (RS)	6	1	-4	28	32
Utrustning ram oförutsett				10	10
SUMMA UTRUSTNING/INVENTARIER	183	184	163	243	80
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR					
DN Regionservice	1	0	2		-2
Regionkontoret (RS)	3	0	3	25	22
FASTIGHETSINVESTERINGAR					
Infrastruktur bredband				30	30
DN Regionservice	171	156	225	240	15
SUMMA FASTIGHETSINVESTERINGAR	171	156	225	270	45
SUMMA INVESTERINGAR	357	340	393	539	145

Not Regionkontoret 2019. Kreditering av tidigare utgift med anledning av avbruten upphandling av nytt röntgeninformationssystem.

Investeringar 2015–2019

INVESTERINGAR

Årets investeringsbudget omsluter 539 mnr. Årets investeringar uppgår till 393 mnr, vilket är 53 mnr högre än föregående års utfall. Årets investeringar består av 163 mnr i utrustning, 5 mnr i immateriella tillgångar och 225 mnr i fastigheter. Investeringsnivån innebär att 73 procent av årets investeringsanslag har tagits i anspråk.

Regionstyrelsen hade vid årets ingång en investeringsram för fastigheter uppgående till 240 mnr. Regionstyrelsen fattar löpande under året beslut om att genomföra fastighetsinvesteringar inom anslagsramen. Regionfastigheter får då uppdraget att genomföra beslutet och budget tilldelas Regionfastigheter, samtidigt som regionstyrelsens investeringsram reduceras. När det gäller större fastighetsinvesteringar är det vanligt att det blir en viss tidsförskjutning mellan åren.

UTRUSTNING – STÖRRE ENSKILDA

Driftnämnd Hallands sjukhus	Utfall 2019
Ultraljudsapparater	17 mnkr
Skopiutrustning	10 mnkr
Läkemedelsvagnar	6 mnkr
Fosterövervakningsutrustning CTG	4 mnkr
Operationslampor	3 mnkr
Ögonbottenkameror	3 mnkr
Driftnämnd Regionservice	
Datorer centralt ägda	15 mnkr

FASTIGHETER – STÖRRE ENSKILDA

Utvändig hiss Infektionskliniken Halmstad

Installation av utvärdig hiss, samt ny länkbyggnad på markplan som förbinder byggnad 031 med röntgenbyggnaden. Nödvändigt för att möjliggöra säkra transporter mellan klinikens tre våningsplan och eliminera behovet av utomhustransporter. Den befintliga hissen är för liten och inte anpassad för sängtransporter.

Lokalförändring hjärtintensivvården Halmstad

För att lösa den vårdhygiensiska standarden på hjärtintensivvården (HIA), som har bedömts vara bristfällig, så föreslås att HIA flyttas till avdelning 41:s tidigare lokaler, vilka iordningställs för att uppfylla kraven på vårdhygienisk standard.

Installation solceller byggnad 151 Vapnöhöjden

Del av regionens satsning på solceller, för att nå målet att minska klimatpåverkan och öka andelen förnybar energi, samt målet om minskad energianvändning med 20 procent 2010 - 2020.

Åtgärder sterila miljöer Hallands sjukhus Halmstad

Åtgärder för att säkerställa gränsvärden för fuktighet i sterila miljöer.

Byte luftbehandlingsaggregat Halmstad

Utbyte av luftbehandlingsaggregat på Hallands sjukhus Halmstad (byggnad 051, Röntgen/Förlossning) på grund av ålder.

Byte större ventilationsaggregat Varberg

Byte av 45 år gammalt ventilationsaggregat som betjänar sju byggnader på Hallands sjukhus Varberg.

Lokalanpassning avdelning 4B, Hallands sjukhus Varberg

Anpassning och upprustning av avdelning 4B, före detta dialysmottagningen, för samlokalisering av neurofysiologi-, neurologimottagning samt Palliativa konsultteamet.

Ullareds vårdcentral

Byte av tak på vårdcentralen Ullared. Innefattar även byte av ventilationsaggregat samt rörsystem för värme/kyla.

Ny ambulansstation Halmstad

Nybyggnation av ambulansstation för samlokalisering av nuvarande två ambulansstationer. Verksamheten är idag lokaliserad i två externt inhyrda lokaler, som båda bedöms vara för små och ej ändamålsenliga för aktuell verksamhet. Byggstarten har flyttats fram, då ett förslag på reviderat vattenskyddsområde kan komma att påverka situationen.

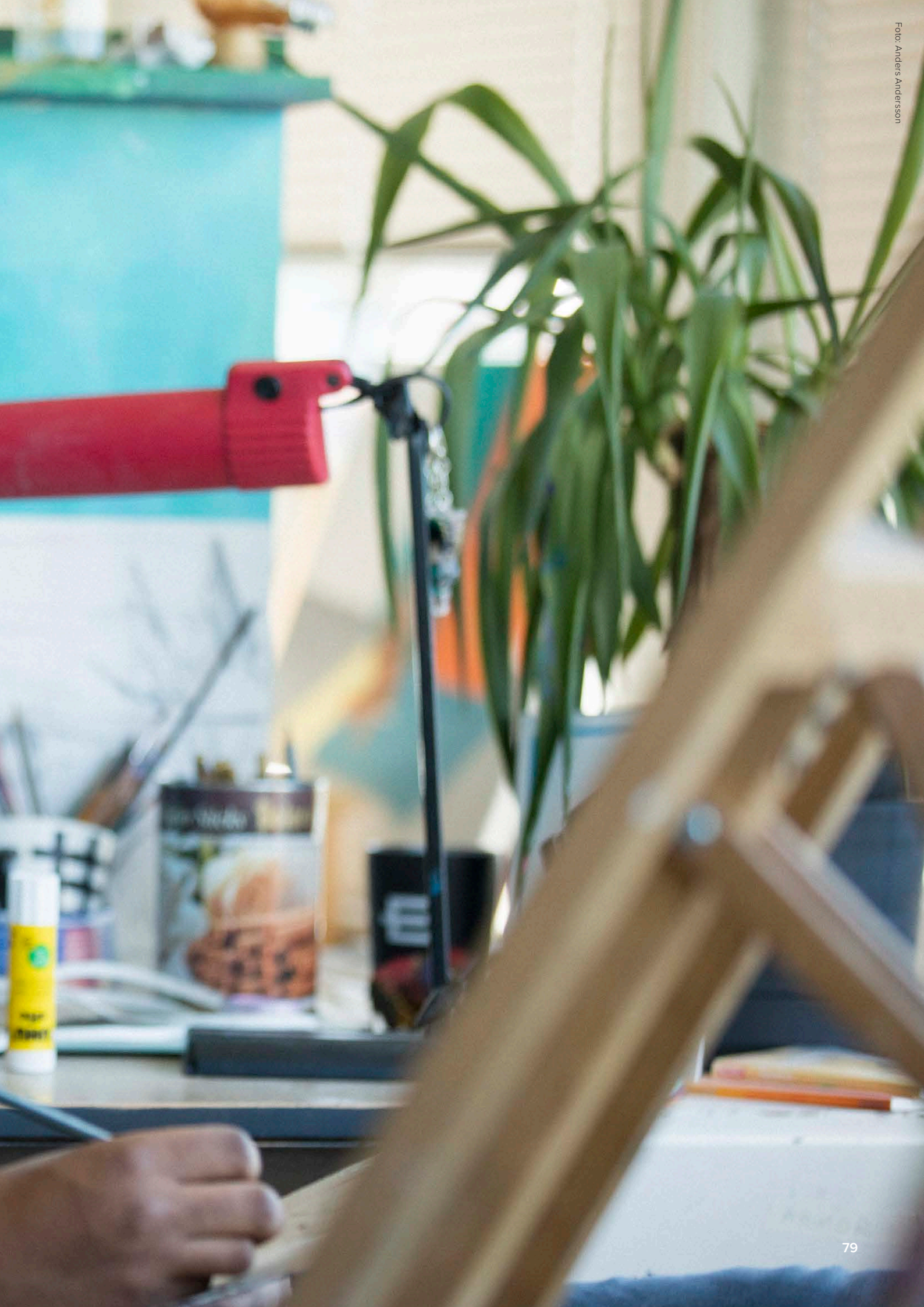
Munkagårdsgymnasiet takbyte

Byte av tak på huvudbyggnad samt installation av solceller.

Fastigheter större enskilda

(mnkr) Fastighet	Investeringsobjekt	Total beslutad budget	Ack. utfall t.o.m. 2019	Budget 2019	Utfall 2019	Färdigt år
HS Halmstad	Utvändig hiss Infektionskliniken	13	11	5	4	2019
HS Halmstad	Lokalförändring hjärtintensivvård	16	11	7	10	2020
HS Halmstad	Installation solceller Vapnöhöjden	5	3	4	2	2019
HS Halmstad	Åtgärder sterila miljöer	20	2	3	2	2021
HS Halmstad	Byte luftbehandlingsaggregat	23	10	18	10	2020
HS Varberg	Byte större ventilationsaggregat	56	51	45	43	2020
HS Varberg	Lokalanpassning avd 4B	13	12	10	10	2019
VC Ullared	Byte av tak, ventilation	14	14	8	10	2019
Halmstad	Ny ambulansstation	70	1	23	0	
Varberg	Munkagårdsgymnasiet takbyte	8	4	8	4	2020
	Summering övriga mindre fastighetsobjekt			109	130	
	Summa fastighetsinvesteringar	238	120	240	225	

Verksamhetsmått

Ett antal verksamhetsindikatorer har valts ut i *Mål och budget 2019* för att spegla och bedöma Region Hallands förmåga som helhet att leverera med de medel som finns att dispone-

ra inom uppdraget för hälso- och sjukvård. Detta är ett sätt att belysa hur verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt. Indikatorerna följs löpande under året.

	Indikatorer	Målvärde 2019	Utfall 2019
Tillgänglighet	Medicinsk bedömning inom tre dagar i primärvården	100%	85%
	Planerad specialiserad vård – andelen väntande som har väntat 90 dagar eller kortare på ett nybesök.	100%	90%
	Vårdgaranti BUP – genomförda första bedömning inom 30 dagar	90%	53%
	Planerad specialiserad vård – genomförda besök inom 60 dagar	80%	81%
Produktion	Antal besök i öppenvård (direkta kontakter och vårdtjänster – <i>totalt egen regi och privat</i>)		2 174 177
	Täckningsgrad	>67,52%	67,97%
Kvalitet	Oplanerad återinskrivning inom 30 dagar	–	19%
Medarbetare	Personalomsättning	12%	11,03%
	Sjukfrånvaro	5,2%	5,15%
	Bemanningspersonal kostnad, Läkare och sjuksköterskor	154 162 tkr	119 880 tkr
Ekonomi	Kostnadsutveckling, skillnad mellan årets budgeterade kostnadsutveckling och årets kostnadsutveckling jämfört med föregående år (%)	1,6%	5,1%

För en mer utförlig beskrivning av utfallet hänvisas till respektive avsnitt om tillgänglighet, väsentliga personalförhållanden samt resultat och ekonomisk ställning.

Miljöredovisning 2019

Miljöredovisningen omfattar Region Hallands interna miljöarbete under 2019 och utgår från Region Hallands Klimat- och miljöpolicy samt *Riktlinjer för det interna klimat- och miljöarbetet 2017 - 2020*. Region Hallands klimat- och miljöarbete ska vara tydligt, långsiktigt och föredömligt.

Det interna miljöarbetet

Sjuk- och hälsovård är i stor utsträckning en resurskrävande verksamhet, vilket också innebär att den har en betydande klimat- och miljöbelastning inom många områden. Detta gäller även för Region Hallands verksamhet som har en stor påverkan på den ekologiskt hållbara utvecklingen i Halland. Med anledning av detta krävs både samordning och samarbete för att minska vår klimat- och miljöpåverkan. Det interna miljöarbetet samordnas genom miljönätverket där samtliga förvaltningar finns representerade. Utöver detta finns samarbete och erfarenhetsutbyte med länsstyrelsen, regionens kommuner, samt nationella nätverk och organisationer så som Sveriges Kommuner och Regioner och Nationella Kansliet för Hållbar Upphandling.

Minskad/ökad klimatpåverkan

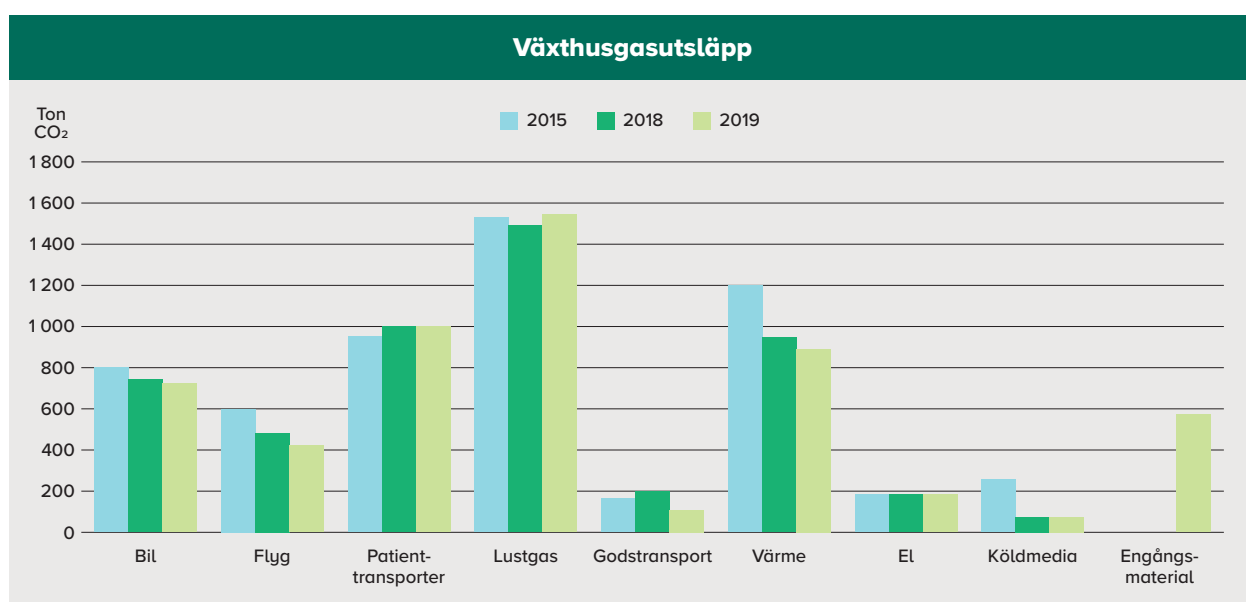
Region Hallands klimatpåverkan sker genom direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser. De direkta utsläppen är

lättare att mäta och vi har relativt stor möjlighet att påverka dem, så som bland annat transporter, uppvärmning och lustgas. Då utsläpp av växthusgaser är ett globalt problem behöver även de indirekta utsläppen uppmärksammas: dessa är svårare att mäta och kontrollera, men går att påverka genom bland annat effektivare konsumtion och resurshantering.

Den totala mängd växthusgaser som Region Hallands verksamhet orsakade var 5 510 ton för 2019, vilket inkluderar utsläppen från de tjugo vanligaste engångsprodukterna vi förbrukade inom vår verksamhet under 2019 (beräknat utifrån livscykelanalyser för respektive produkt). Utsläpp kopplade till engångsmaterial har tidigare inte inkluderats i våra beräknade utsläpp. För att kunna jämföra med tidigare år behöver engångsmaterialens klimatpåverkan plockas bort från denna siffra, vilket då visar att utsläppen för tidigare angivna avgränsningar har minskat med 3,6% jämfört med 2018 (14% minskning sedan 2015).

Skogen som regional koldioxidsänka

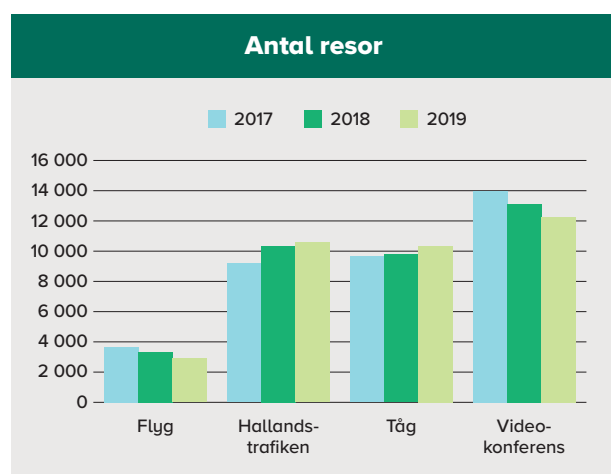
Skogen är en viktig tillgång för att begränsa klimatpåverkan genom att den lagrar in koldioxid från atmosfären samt kan användas för att ersätta fossila bränslen och ma-

terial. Region Halland äger och förvaltar cirka 2 500 hektar skog, med en årlig tillväxt på mellan 2 000 och 5 000 m³. Den årliga inlagringen av koldioxid motsvarar mellan 2 200 och 5 500 ton, därtill tillkommer den stora mängd kol som finns lagrad i befintligt virkesförråd. Skogen spelar också en viktig roll för en ekologiskt hållbar utveckling när det gäller bland annat ekosystemtjänster, biologisk mångfald och rekreation.

Transporter

Totalt gjorde Region Hallands medarbetare cirka 23 500 tjänsteresor under 2019, vilket är en marginell ökning om cirka 200 resor jämfört med föregående år. Tydligt är att flygandet fortsätter minska samtidigt som tågresandet ökar. Tjänsteresor med bil minskade med nära 12 500 mil. 59% av Region Hallands fordonsflotta har möjlighet att drivas på förnybart bränsle.

Antalet videokonferenser minskade med knappt 900 stycken för helåret, samtidigt som antalet Skypemöten har ökat. Under 2019 genomfördes uppskattningsvis cirka 2 700 Skypemöten i månaden, vilket är omkring 1 000 fler per månad jämfört med året innan.

Även om skillnaderna inte är markanta, håller trenden att resa mer hållbart i tjänsten i sig även under 2019. Under året har samverkansprojektet Hållbart resande i tjänsten letts och samordnats av Region Halland. I projektet deltar också Länsstyrelsen i Hallands län samt de halländska kommunerna.

Verksamhetstransporter

Andelen fossilfritt bränsle för interna godstransporter ökade från 20% år 2018 till 38% år 2019, samtidigt som antalet körda mil minskade med närmare 15 900 mil från 2018 till 2019, vilket motsvarar utsläpp av cirka 80 ton koldioxid. Framför allt är det rutt- och fordonsoptimering som är de

främsta anledningarna till denna minskning. Regionservice har internt inom sin förvaltning minskat sina utsläpp med 26% sedan 2015, vilket motsvarar totalt 64 tons minskning av koldioxidutsläpp.

Under 2019 kunde 14 av Region Hallands 29 ambulanser köras på HVO. Ambulanser tillsammans med övriga sjuktransportfordon, körde närmare 360 000 mil, vilket är en marginell minskning jämfört med 2018.

Kemikalier

Region Halland verkar för en giftfri miljö och följer myndigheternas rekommendationer för utfasning och begränsning. Delar av vår verksamhet är kemikalieintensiv med ett flertal kemikalier som är skadliga för hälsa och miljö. Riskbedömningarna dokumenteras i ett regiongemensamt kemikaliesystem. Kemikaliearbetet samordnas av Region Hallands kemgrupp som bevakar och hanterar kemikaliefrågor. Antalet faroklassade kemiska produkter har minskat med cirka 10% under 2019 jämfört med 2018, och ligger i dag på cirka 1 500. Region Halland ingår i ett flertal nätverk och samarbeten nationellt tillsammans med andra regioner. Under året har vi delat ut 1 000 exemplar av broschyren *Så kan du minska kemikalierisken i ditt barns vardag* till bland annat nyblivna föräldrar.

Inköp och upphandling

Miljöhänsyn ska enligt Region Hallands inköps- och upphandlingspolicy beaktas i samband med upphandlingar. Standard är att ställa generella miljökrav vid de flesta upphandlingar och vid miljöprioriterade upphandlingar ställa mer långtgående krav i enlighet med gällande best practice.

Under året har ambitionen funnits att utöka samarbetet mellan upphandlingsenheten och den interna miljöfunktionen när det gäller miljökrav vid upphandlingar. Ur ett klimat- och miljöperspektiv spelar upphandlingar en viktig roll i arbetet med att uppnå klimat- och miljömål. Även samarbetet med Nationella kansliet för Hållbar Upphandling och med andra regioner har under året varit mycket betydelsefullt.

Material och avfall

Sjukvården är en resurskrävande verksamhet som förbrukar stora volymer material och genererar betydande mängder avfall. Ur ett livscykelperspektiv är klimat- och miljöpåverkan stor. Tillverkningen sker vanligtvis utanför Sverige och ger upphov till miljöproblem i tillverkningslandet och bidrar globalt till klimatpåverkan. I verksamheterna ger materialet upphov till avfall, som till största delen går till förbränning.

I en rapport från IVL presenterades under våren 2019 resultaten över utsläppen från de tjugo vanligaste förekommande engångsprodukterna inom vår verksamhet. Användningen

av dessa tjugo engångsprodukter inom vår verksamhet genererade 2019 cirka 570 ton koldioxid, vilket motsvarar 10,3% av den redovisade totalen.

Förbrukningen av engångsprodukter går att minska genom effektivisering och medvetandegörande, utan att det påverkar Region Hallands verksamhet. Ett initiativ som startades under senare delen av 2019 är framtagandet av en Grön handbok rörande användning av engångsprodukter, samt märkning av miljöbättre produkter i beställningsportalen.

Under året presenterades också resultaten från en avfallskartläggning som initierades under slutet av 2018. Rapporten innefattade rekommendationer och åtgärdsförslag för att uppnå en mer effektiv och ändamålsenligt avfallshantering. Rapporten visade att Region Halland har en stor förbättringspotential beträffande bland annat avfallssortering, matavfall, avtal och enhetlighet. I efterdyningarna av rapporten har flera initiativ initierats kring vår avfallshantering som kommer pågå under 2020.

Energi

Region Hallands mål är att den totala energianvändningen ska minska med 20% från år 2010 till år 2020. Sedan 2010 har energianvändningen minskat med 11,8%. Energianvändningen ökade med 1,7% under 2019 jämfört med året innan. Under 2019 installerades ett nytt fläktsystem på sjukhuset i Varberg som går i drift i januari 2020. Beräkningar visar att denna installation motsvarar en minskning på 2 - 2,5% av Region Hallands totala energiförbrukning.

Förnybar energi

Av den totala energianvändningen var 99,3% förnybar, vilket är en förbättring jämfört med 2018. 98,6% av värmeförbrukningen var förnybar 2019. Den andel av energianvändningen som inte är förnybar kommer från oljeeldning i oljepannor som Region Halland har kvar, samt från energibolagens fjärrvärmemix. Sedan 2010 köper Region Halland 100% grön el.

Egenproducerad el

Under 2019 producerade Region Hallands solceller 704 MWh, vilket är en ökning på 33% jämfört med 2018. Inom Region Halland finns nio solcellsanläggningar för egenproducerad el i drift, samt en solfångaranläggning på Löftadalen. Tre solcellsanläggningar är under installation och beräknas vara i drift i början av mars 2020. Under 2020 planeras solcellsanläggningar på sjukhusen i Varberg och Kungsbacka. Total installerad effekt är 874 kW.

Livsmedel

Under 2020 gjordes flera livsmedelsupphandlingar och avtal har knutits till ett flertal olika lokala leverantörer. Utgångs-

punkten i upphandlingskriterierna har varit svensk djurlagstiftning, och som en del av Livsmedelsprogrammet för Halland har Region Halland tillsammans med de halländska kommunerna arbetat fram ett förslag på principer för inköp av Livsmedel i Halland där grunden är vilken kvalitet och vilka krav som vi anser att Halland ska ställa på livsmedel, vilket även inkluderar miljöaspekter.

Läkemedel och miljö

Läkemedel kan ha en stor miljöbelastning längs hela dess livscykel, från forskning och utveckling till slutanvändning och kassering. Med anledning av detta arbetar Region Halland kontinuerligt med att minska risken för miljöpåverkan från läkemedel, bland annat genom minskad förskrivning av antibiotika och tydliga miljökrav vid läkemedelsupphandlingar.

Under 2018 inleddes ett arbete med att analysera särskilt miljöpåverkande läkemedel i avloppsvatten i Halland. Analysvaren har blivit försenade från leverantören, vilket gjort att läkemedelsprojektet har pausats. Resultaten från analyserna av läkemedel i avloppsvatten beräknas vara klara under våren 2020.

Lustgas och medicinska gaser

Medicinska gaser har stor klimatpåverkan, där lustgasanvändning är den i särklass största utsläppskällan av dessa gaser. Utsläppen av lustgas stod för omkring 30% av Region Hallands uppmätta utsläpp. Nationellt tillhör Region Halland de sämre regionerna när det gäller utsläpp av klimatpåverkande medicinska gaser. Den destruktionsanläggning för lustgas som installerades 2017 gav inte önskade resultat och demonterades således 2018.

Kunskap och utbildning

En viktig del i Region Hallands miljöarbete är att medarbetarna har god kännedom om verksamhetens klimat- och miljömål, hur verksamheten påverkar miljön samt vad det finns för möjligheter att minska verksamhetens klimat- och miljöbelastning. De flesta verksamheter har utsedda miljöombud som stödjer cheferna i det verksamhetsnära miljöarbetet. I varje förvaltning finns en miljösamordnare som bland annat bistår miljöombuden med kunskap och stöd i det verksamhetsnära arbetet.

Under året har ett flertal miljöutbildningar arrangerats. Under 2019 introducerades en webbutbildning på intranätet som riktar sig till samtliga medarbetare inom Region Halland. På intranätet finns också miljösidan som uppdaterar och samlar kunskap kring miljöfrågor och det interna miljöarbetet.

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i regionens företag.

Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsordning i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse för år 2019”.

Revisorernas bedömning

Årets resultat innebär att Region Halland lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019. Årets balanskravsresultat uppgår till 84 mnkr. Regionen hade vid årets början ett negativt balanskravsresultat om 40 mnkr att återställa från år 2018. Årets balanskravsresultat återställer därmed tidigare års negativa balanskravsresultat.

Årsredovisningens återrapportering visar att utfallet inom beslutade fokusområden i huvudsak är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för god ekonomisk hushållning. Av tio fokusområden uppfyller åtta årets målvärden, medan två uppfyller målen delvis.

- Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.
- Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Uttalande i ansvarsfrågan

- Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.
- Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner regionens årsredovisning för 2019.

Vi återoppar bifogade redogörelse och rapporter.

Jan-Erik Martinsen

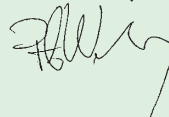
Gösta Gustafsson

Lena Olofsdotter

Peter Wesley

Eva Hudin

Tobias Eriksson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse

De sakkunnigas rapporter

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i Hallandstrafiken AB samt Teater Halland AB

Revisionsberättelser från Hallandstrafiken AB samt Teater Halland AB

Revisorernas redogörelse**Styrelse och nämnders ansvarstagande**

Region Hallands resultat för år 2019 uppgår till 273 mnkr vilket innebär en förbättring jämfört med föregående år. Resultatförbättringen beror till stor del på en ny kommunal redovisningslag som tillämpas från och med år 2019. Lagen innebär att finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska värderas till verkligt värde. I årets resultat ingår, som följd av årets positiva värdeutveckling, orealiserade vinster på finansiella placeringar med 190 mnkr. Jämförbara siffror med 2018 visar ett resultat på 93 mnkr inklusive orealiserade finansiella vinster med 110 mnkr. Andra faktorer som påverkat resultatet positivt är ökade riktade statsbidrag samt effekt av kostnadsreducerande åtgärder.

Under 2019 har vi särskilt granskat regionstyrelsens åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans inom hälso- och sjukvården. Vi kan konstatera att regionstyrelsen vidtagit aktiva åtgärder efter att den ekonomiska rapporteringen prognostiserade ett underskott för 2019 samt att åtgärdsarbetet gett effekt. Samtidigt är det flera driftnämnder som inte klarar att bedriva sin verksamhet inom tilldelad budgetram, vilket understryker vikten av fortsatt fokus på åtgärder för att uppnå en långsiktig hållbar ekonomi i balans.

Vi har haft återkommande överläggningar med regionstyrelsen och driftnämnderna bland annat med anledning av bristande måluppfyllelse vad gäller god ekonomisk hushållning. Syftet med dessa överläggningar har varit, att som underlag för vår ansvarsprövning, dels fortlöpande följa styrelsens och nämndernas aktiviteter och åtgärder för att förbättra resultatet, dels följa regionstyrelsens uppsikt.

Intern kontroll

Vi har under året granskat regionstyrelsens och nämndernas arbete med intern kontroll. Dels genom fördjupade granskningar i utvalda processer dels igenom den grundläggande granskningen av styrelsens och nämndernas arbete med riskanalys, internkontrollplan och uppföljning. Utifrån granskningarnas iakttagelser är det vår bedömning att arbetet med den interna kontrollen är tillfredsställande.

Övrigt

Vi har under året fortsatt deltagit i nätverkssamverkan med revisorerna i Hallands sex kommuner samt deltagit i samverkan med åtta andra regioner. Inom ramen för dessa nätverk har vi bland annat haft fortbildning och fått omvärldsorientering samt genomfört en gemensam granskning med tre av länets kommuner.

Granskningar 2019

Revisionsarbetet har i huvudsak följt upprättad revisionsplan. Till revisionsberättelsen bifogas de sakkunnigas rapporter, vilka även finns tillgängliga på regionens hemsida.

Förteckning över de sakkunnigas rapporter:

- Granskning av åtgärder för att minska kostnadsökningen inom hälso-och sjukvården
- Granskning av standardiserade vårdförlopp inom cancervården
- Granskning av regionens arbete med regional utveckling
- Granskning av regionens arbete med kris- och katastrofberedskap
- Samverkan kring utskrivningsklara patienter
- Granskning av köptrohet mot ramavtal
- Uppföljning av tidigare granskning av tillgängligheten inom närsjukvården
- Uppföljning av kontroll av legitimationer
- Grundläggande granskning 2019
- Granskning av delårsrapport 2019
- Granskning av årsredovisning 2019

Förutom ovanstående granskningar har vi, för vår egen information och som underlag för vår bedömning, gjort förstudie av sjukhusens verksamhetsområden samt genomfört stickprovskontroller och granskning av räkenskapsmaterial. Vi har även genomfört verksamhetsbesök vid förvaltningar.

Region Halland
Box 517, 301 80 Halmstad
regionen@regionhalland.se
www.regionhalland.se

Årsredovisningen digitalt:
publikation-arsredovisning2019.regionhalland.se

Nilantika Ådin,
Leg. Barnmorska, Region Halland
– Att arbeta som barnmorska på förlossningen är roligt, händelsefullt, utmanade, och lärorikt. Att stödja och stärka olika människor i något som kommer bli deras livs största händelse är mäktigt.